

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|-------------------------------------------|------------------------|-------------|---------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | magyarul: |   | Statisztika és Ökonometria                |                        | Kódja:      | GT_MNGN016-17 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | angolul:  |   | Statistics and Econometrics               |                        |             |               |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   | DE GTK Statisztika és Módszertani Intézet |                        |             |               |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   | -                                         |                        | Kódja:      | -             |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   | Óraszámok |   |                                           |                        | Követelmény | Kredit        | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                 |                        |             |               |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | X | Heti      | 2 | Heti                                      | 2                      | kollokvium  | 5             | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   | Féléves   |   | Féléves                                   |                        |             |               |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   | neve:                                     | Prof. Dr. Balogh Péter |             | beosztása:    | egyetemi tanár |
| <b>A kurzus célja,</b> hogy a hallgatók a nemzetközi gazdasági elemzésben használható statisztikai és ökonometria módszereket megismerjék, és a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a nemzetközi jellegű közgazdasági elemző munkák során az SPSS program alkalmazásával.                                                            |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <b>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</b>                                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <i>Tudás:</i><br>Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.                                                                                                                                                  |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <i>Képesség:</i><br>Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.                                                        |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <i>Attitűd:</i><br>Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé.                                                          |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <i>Autonómia és felelősség:</i><br>Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban. Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit. |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <b>A kurzus rövid tartalma, témakörei</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| A hibák becslése. Kategorikus adatok elemzése a Khi-négyzet teszt alkalmazásával. További nem paraméteres modellek. A logisztikus regresszió. Ismétlés nélküli és ismételt méréses ANOVA modellek. Feltárási faktorelemzés. Kérdőívek megbízhatóságának elemzése. Idősorelemzés: ARIMA modellek.                                                                                                     |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <b>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóságtól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az SPSS statisztikai program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.                                                                |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <b>Értékelés</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| A félév kollokviumi jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A félév végére egy önálló esettanulmányt kell készítenie a hallgatóknak, amit a vizsgán SPSS program használatával kell újra kiszámítani és szóban megvédeni.                                                                                                                                                           |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <b>Kötelező szakirodalom:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| Sajtos L. – Mitev A. (2007): „SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv”, Alinea Kiadó, Budapest, 2007. 1-402. o. ISBN 978-963-9659-08-7                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| Howitt, D. – Cramer D.: Introduction to Statistics in Psychology, 6/E Pearson, Harlow. 2014. 744. p. ISBN-13: 9781292000749                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| <b>Ajánlott szakirodalom:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |
| Ketskemény L. – Izsó L. (2005): „Bevezetés az SPSS programrendszerbe (Módszertani útmutató és feladatgyűjtemény statisztikai elemzésekhez)”, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2005. 1-459. o. ISBN 963 436 823 6                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                           |                        |             |               |                |

Field A.: Discovering Statistics Using SPSS (Introducing Statistical Methods), 5th Edition, SAGE Publications Ltd., London, 2017. 1104. p. ISBN-13: 9781526445780

Anderson, Sweeney, Williams, Freeman and Shoemith: Statistics for Business and Economics, Second edition, Cengage Learning EMEA, 2010. UK, 928. p. ISBN: 1408018101

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | A hibák becslése. Mi a hiba? A hibák kimutatása. A hibák csökkentése.<br>TE: A statisztikai hibákkal kapcsolatos ismeretek.                                                                                         |
| 2.                    | Kategorikus adatok: Elmélet és feltételezések a kategorikus adatok elemzésében. Khi-négyzet teszt.<br>TE: Khi-négyzet teszt és alkalmazásai.                                                                        |
| 3.                    | Nem paraméteres modellek: Mann-Whitney teszt, Wilcoxon rangteszt, Kruskal-Wallis teszt, Friedman teszt.<br>TE: További nem paraméteres tesztek.                                                                     |
| 4.                    | Nem lineáris regresszió.<br>TE: Lineáris és nem lineáris regresszió elkülönítése.                                                                                                                                   |
| 5.                    | Bevezetés a logisztikus regresszióba.<br>TE: Logisztikus regresszióval kapcsolatos alapismeretek.                                                                                                                   |
| 6.                    | Kétértékű logisztikus regresszió.<br>TE: Kétértékű logisztikus regresszió.                                                                                                                                          |
| 7.                    | Kettőnél több kategória becslése: multinomiális logisztikus regresszió.<br>TE: Multinomiális logisztikus regresszió.                                                                                                |
| 8.                    | Többtenyezős ANOVA. Kísérleti elrendezés. A többtenyezős ANOVA, mint lineáris modell. Két tényezős varianciaanalízis. Feltételek és eredmények a két tényezős ANOVA modellben.<br>TE: Többtenyezős ANOVA ismeretek. |
| 9.                    | Ismételt mérés ANOVA modellek.<br>TE: Ismételt mérés modellekkel kapcsolatos ismeretek.                                                                                                                             |
| 10.                   | Feltáró faktorelemzés I.<br>TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek I.                                                                                                                                   |
| 11.                   | Feltáró faktorelemzés II.<br>TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek II.                                                                                                                                 |
| 12.                   | Kérdőívek megbízhatósági elemzése.<br>TE: Kérdőívek megbízhatósági elemzése (Cronbach-alfa értelmezése).                                                                                                            |
| 13.                   | Idősorelemzés: ARIMA modellek<br>TE: ARMA és ARIMA modellezés alapjai.                                                                                                                                              |
| 14.                   | Összefoglalás.<br>TE: Vizsgára felkészítő gyakorlás.                                                                                                                                                                |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|---------------------------------------------------|---------------|-------------|---------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | magyarul: |   | Modern ár- és piacelmélet                         |               | Kódja:      | GT_MNGN039-17 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   | angolul:  |   | Modern Price Theory and Industrial Organization   |               |             |               |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   | DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |               |             |               |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   | -                                                 |               | Kódja:      | -             |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   | Óraszámok |   |                                                   |               | Követelmény | Kredit        | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                         |               |             |               |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | X | Heti      | 2 | Heti                                              | 2             | kollokvium  | 5             | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   | Féléves   |   | Féléves                                           |               |             |               |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |           |   | neve:                                             | Kovács István |             | beosztása:    | adjunktus      |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   | neve:                                             |               |             | beosztása     |                |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| megismerjék az alapfokú mikroökonómiára épülő modelleket, elsősorban a fogyasztói modell kiterjesztéseit, a monopolista és oligopolista piaci viselkedést, az általános egyensúlyelmélet és a piaci tökéletlenségek elméleteit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| A kurzus először áttekinti az alapfokú mikroökonómiai elméleti hátteret. Ezután a fogyasztói elmélet kiterjesztéseit tárgyalja: az árhatás felbontása (Slutsky módszer), az intertemporális választás, a bizonytalan körülmények közti választás. A második részben az iparági szerkezetek területéről a legfontosabb modelleket tanulják meg a hallgatók: monopolista ársziskrimináció és egyéb árazási módok, az oligopolmodellek és játékelméleti bevezetés. Végül az általános egyensúly elmélet, valamint a közjavak és az externáliák kérdéskörére kerül szóba. |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Előadás, feladatmegoldás, grafikus ábrázolások és matematikai formában felírt modellek.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| Értékelés                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |
| A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:<br>0 - 50% – elégtelen<br>50%+1 pont - 63% – elégséges<br>64% - 75% – közepes<br>76% - 86% – jó<br>87% - 100% – jeles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |               |             |               |                |

**Kötelező szakirodalom:**

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfolon. KJK Kerszöv, Budapest, 2010. ISBN: 9789630583084

Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002. ISBN: 0332002000604

Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piactelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009. ISBN: 978-963-88622-1-1

**Ajánlott szakirodalom:**

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piactelmélet. Budapest: Panem. 2003. ISBN: 9635453418, 19-20. fejezetek

| Heti bontott tematika |                                                                                                                             |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | Bevezetés: a mikroökonómia általános áttekintése<br>TE: Fogasztói optimalizálás, termeléselmélet                            |
| 2.                    | A Slutsky egyenlet<br>TE: Az árhatás felbontás: teljes hatás, helyettesítési hatás, jövedelmi hatás                         |
| 3.                    | Intertemporális választások<br>TE: Kamatláb szerepe, hitelfelvevő és kölcsönnyújtó fogyasztó döntése                        |
| 4.                    | Bizonytalan körülmények közti választás<br>TE: Neumann-Morgenstern hasznossági függvény, kockázati attitűd, fair biztosítás |
| 5.                    | Információs aszimmetria<br>TE: Kontraszelekció, erkölcsi kockázat, jelzés és szűréselmélet                                  |
| 6.                    | A monopolista viselkedés<br>TE: Haszonkulcsos árképzés, árdiskrimináció, egyéb árképzési módok                              |
| 7.                    | Oligopólium I.<br>TE: Cournot és Stackelberg-modell                                                                         |
| 8.                    | Oligopólium II.<br>TE: Bertrand-modell, árvezérlés modellje                                                                 |
| 9.                    | Játékelmélet<br>TE: Játékok normál formája, domináns stratégia, Nash-egyensúly                                              |
| 10.                   | Általános egyensúly: a csere<br>TE: Szerződési görbe, jóléti közgazdaságtani főtételek                                      |
| 11.                   | Általános egyensúly: a termelés<br>TE: Termelési lehetőségek határa görbe, transzformációs határány                         |
| 12.                   | Jólét<br>TE: Preferenciák aggregálása, szavazási paradoxon, Arrow lehetetlenségi tétele                                     |
| 13.                   | Externáliák<br>TE: Externáliák jóléti hatása, internalizálása, Pigou adó, Coase tétel                                       |
| 14.                   | Közjavak<br>TE: Tiszta és nem tiszta közjavak, közlegelő tragédiája, potyautas magatartás                                   |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                            |                 |             |               |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|--------------------------------------------|-----------------|-------------|---------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | magyarul: |   | Nemzetközi kereskedelemelmélet             |                 | Kódja:      | GT_MNGN020-17 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | angolul:  |   | International Trade Theory                 |                 |             |               |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                            |                 |             |               |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   | Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |                 |             |               |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   | -                                          |                 | Kódja:      | -             |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   | Óraszámok |   |                                            |                 | Követelmény | Kredit        | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                  |                 |             |               |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | x | Heti      | 2 | Heti                                       | 2               | K           | 5             | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   | Féléves   |   | Féléves                                    |                 |             |               |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   | neve:                                      | Dr. Márkus Ádám | beosztása:  | adjunktus     |                |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   | neve:                                      |                 | beosztása   |               |                |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   |                                            |                 |             |               |                |
| képesse váljanak a nemzetközi kereskedelem kérdéseinek elemzésére, és ennek érdekében olyan eszközökkel, modellekkel megismertetni őket, amelyek túlmutatnak a bevezető kurzusok anyagán. A tárgy a bevezető kurzusnál mélyebben és részletesebben foglalkozik a kereskedelemelmélet modelljeivel, a kereskedelempolitika eszközrendszerével és jóléti hatásaikkal |   |           |   |                                            |                 |             |               |                |

**Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

*Tudás:*

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.
- Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világgazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket.
- Ismeri és érti a szak kutatásához, szakirodalmi eredmények feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat, a munkatársak, csoportok, illetve projektek, nagyobb szervezetek irányítási módszereit, a stratégiai tervezés és menedzsment vállalati, állami, regionális és globális módszereit.
- elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.

*Képesség:*

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Hazai és nemzetközi projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

*Attitűd:*

- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
  - Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.
- Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.
  - Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.
  - Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség.

*Autonómia és felelősség:*

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

**A kurzus rövid tartalma, témakörei**

A nemzetközi kereskedelemelmélet tárgyköre. A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai, a gravitációs modell. A ricardói modell összetettebb megközelítése. A specifikus tényezők modellje és összetettebb megközelítései. A Heckscher-Ohlin modell és általánosításai. A külkereskedelem alapmodellje. Méretgazdaságosság, tökéletlen verseny és nemzetközi kereskedelem. Részletesen az ágazaton belüli kereskedelemről, Nemzetközi tényezőmozgások. Nemzetközi termelésmegosztás

**Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek**

Interaktív előadások, modellezés és komparatív statika. A gyakorlatokon számítási példák, gazdaságpolitikai alkalmazások, szimuláció és esettanulmány-megoldás.

**Értékelés**

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Csoportos projekt, cikkfeldolgozás, házi feladatok                          | 30% |
| Vizsga dolgozat                                                             | 70% |
| 0-59% elégtelen, 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles |     |

**Kötelező szakirodalom:**

Krugman, P. R. – Obstfeld, M. (2009): Nemzetközi gazdaságtan, elmélet és gazdaságpolitika, Panem Kiadó, Budapest (1-6. fejezet)

Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2018): International Economics – Theory and Policy, 11th Edition, Pearson Global Edition (Chapter 1-2.)

A félév során kiadott cikkgyűjtemény

Az ENSZ Comtrade adatbázisa

**Ajánlott szakirodalom:**

Bergstrand, J. H. – Egger, P. (2013). Gravity equations and economic frictions in the world economy. In *Palgrave handbook of international trade* (pp. 532-570). Palgrave Macmillan, London.

Caves, R. E.—Frankel, J. A.—Jones, R. W. (2007): World Trade and Payments, An Introduction, 10th Edition, Pearson International Edition (1-7., 9. fejezet)

Choi, E. K.—Harrigan, J (editors): Handbook of International Trade, Blackwell, 2003

Dunn, R. M. Jr.—Mutti, John H.: International Economics, 6th Edition, Routledge, London and New York

Feenstra, Robert C.: Advanced International Trade – Theory and Evidence, 2016, 2nd Edition, Princeton University Press

Gandolfo, Giancarlo (2013): International Trade Theory and Policy, 2nd Edition, Springer

Head, K. – Mayer, T. (2014): Gravity equations: Workhorse, toolkit, and cookbook. In *Handbook of international economics* (Vol. 4, pp. 131-195). Elsevier.

Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2018): International Economics – Theory and Policy, 11th Edition, Pearson Global Edition (Chapter 3-8.)

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | Bevezetés, a követelmények ismertetése, A nemzetközi kereskedelemelmélet tárgyköre<br>TE*: A külkereskedelem haszna, a külkereskedelem szerkezete, protekcionizmus, nemzetközi gazdaságpolitikai koordináció                                                                                                     |
| 2.                    | A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai<br>TE: a nemzetközi kereskedelem a XX. és a XXI. sz. elején, várható elmozdulások, szolgáltatás-kereskedelem, offshoring és reshoring                                                                                                                        |
| 3.                    | A gravitációs modell<br>TE: a külkereskedelem gravitációs modelljének alapjai, a kiterjesztett gravitációs modell, a határok hatása a kereskedelemre, a panelregressziós becslések alapjai                                                                                                                       |
| 4.                    | A ricardói modell I.<br>TE: a komparatív előny fogalma, az egytényezős gazdaság, külkereskedelem az egytényezős világban, téveszmék a komparatív előnyökről, a modell érvényesülése a gyakorlatban                                                                                                               |
| 5.                    | A ricardói modell II.<br>TE: komparatív előny sok termékkel, a szállítási költségek és a külkereskedelemből kimaradó áruk bevezetése a modellbe, nagy vs. kis ország kereskedelme, a bérek meghatározódása a 2*2*1-es modellben, komparatív statika, a Dornbusch-Fisher-Samuelson modell, az Eaton-Kortum modell |
| 6.                    | A specifikus tényezők modellje I.<br>TE: a modell feltevései, külkereskedelem a modellben, jövedelemeloszlás és a külkereskedelem haszna, a külkereskedelem politikai gazdaságtana                                                                                                                               |
| 7.                    | A specifikus tényezők modellje II.<br>TE: Rybczynski hatás a modellben, Jones algebra, holland kór                                                                                                                                                                                                               |
| 8.                    | A Heckscher-Ohlin modell I.<br>TE: A kéttényezős gazdaság modellje, a kéttényezős gazdaságok közötti kereskedelem hatásai, a HO-modell tapasztalati bizonyítékai                                                                                                                                                 |
| 9.                    | A Heckscher-Ohlin modell II.<br>TE: A HO-modell mint a neoklasszikus modell egyik esete, a Heckscher-Ohlin-Vanek-elmélet, az elveszett kereskedelem elmélete, általánosítások, a technológia és a modell kapcsolata                                                                                              |
| 10.                   | A külkereskedelem alapmodellje. Méretgazdaságosság és a tökéletes versenyen túl.<br>TE: a kereskedő gazdaság alapmodellje, az RD, az RS és a két görbe együttes eltolódásai                                                                                                                                      |
| 11.                   | Méretgazdaságosság, tökéletes verseny és nemzetközi kereskedelem I.<br>TE: külső vs. belső méretgazdaságosság, agglomerációs előnyök                                                                                                                                                                             |
| 12.                   | Méretgazdaságosság, tökéletes verseny és nemzetközi kereskedelem II.<br>TE: tökéletes verseny és külkereskedelem: a monopolisztikus verseny modellje, oligopol megközelítések, viszonyos dömping, a Melitz-modell                                                                                                |
| 13.                   | Nemzetközi termelésmegosztás és az ágazaton belüli kereskedelem<br>TE: fragmentáció, trade of tasks, internalizációs kérdések, horizontális és vertikális ágazaton belüli kereskedelem, elméleteik, méréstük, tendenciáik                                                                                        |
| 14.                   | Összefoglalás<br>TE: a kurzus tanulságainak levonása                                                                                                                                                                                                                                                             |

\*TE tanulási eredmények



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|---------------------------------------------------------------------------------------|---|--------------|--------|----------------|-----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | magyarul: |   | Gazdasági növekedés és üzleti ciklusok                                                |   |              |        | Kódja:         | GT_MNGN040-17   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | angolul:  |   | Economic Growth and Business Cycles                                                   |   |              |        |                |                 |
| 2021/2022. tanév 2. félév                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   | Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar<br>Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |   |              |        |                |                 |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   | -                                                                                     |   |              |        | Kódja:         | -               |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   | Óraszámok |   |                                                                                       |   | Követelmény  | Kredit | Oktatás nyelve |                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                                                             |   |              |        |                |                 |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | N | Heti      | 2 | Heti                                                                                  | 2 | kollokvium   | 5      | magyar         |                 |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   | Féléves   |   | Féléves                                                                               |   |              |        |                |                 |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   | neve:                                                                                 |   | Czeglédi Pál |        | beosztása:     | egyetemi docens |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| számára makroökonómiai kérdések modellszerű megközelítésébe nyújtson betekintést, különös tekintettel az explicit mikroökonómiai megalapozású, általános egyensúlyi megközelítést alkalmazó modellekre. A tárgy ebben épít a hallgatók már meglévő makroökonómiai ismereteire is. A tárgy célja egyrészt az, hogy a hallgatók megtanuljanak modellszerűen gondolkodni a makroökonómiai kérdésekről, másrészt az, hogy képesek legyenek a makroökonómiai szakirodalom értő feldolgozására.                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoporthoz a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| A kurzus négy blokkból áll. Az első rész a gazdasági növekedés két alapvető modelljével foglalkozik. Az második az alapszakon megtanult aggregált keresleti – aggregált kínálati modellt fejleszti tovább az aggregált kínálat többfajta levezetésével és a modell dinamizálásával. A harmadik egy egyszerű reál üzleti ciklus modellt épít fel grafikus formában és a gazdaság ingadozások megértésén túl egyéb kérdések megértésére is használja. A negyedik rész különböző egymástól elkülönülő témákat elemez, mint a munkanélküliség különböző megközelítései, vagy az árszínvonal fiskális elmélete                                                          |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| A kurzus egyrészt klasszikus előadásokból áll, amelyek során a modellek építjük fel értelmezzük, esetleg kritizáljuk. Másrészt, a szemináriumokon a hallgatók feladatok oldanak meg, amelyek célja a modellek mélyebb megértése, és tanulmányokat dolgoznak fel, amellyel a modellek alkalmazhatóságába kapnak betekintést.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| Értékelés                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |
| A vizsga szóbeli, amire előre meghatározott tételsor alapján lehet felkészülni. Vizsgát az tehet, aki részt vesz a szemináriumokon, 50 százaléknál jobb eredményt ér el az évközben kiadott feladatok megoldásával és tartott kiselőadást. A vizsga értékelésénél – feltéve, hogy a felelet nem elégtelen – figyelembe vehető az, hogy a hallgató által tartott kiselőadás milyen színvonalú volt, illetve azt, hogy mennyire aktívan vett részt a szemináriumokon a szakirodalmak feldolgozásában. (A kiselőadás színvonala az alapján ítélt meg, hogy mennyire szakszerű az előadás és milyen alaposan készül fel rá a hallgató (pl. prezentációs eszközökkel).) |   |           |   |                                                                                       |   |              |        |                |                 |

**Kötelező szakirodalom:**

Williamson, Stephen D.: Makroökonómia. Osiris, Budapest, 2009. ISBN: 978-963-276-015-5  
Pete Péter: Bevezetés a monetáris makroökonómiába. Osiris, Budapest, 1996. ISBN: 963 379 133 2  
Mankiw, Gregory: Makroökonómia. Osiris, Budapest, 2005. ISBN: 963 389 825 0  
Misz József – Palotai Dániel: Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest, 2004. (az adott tananyaghoz tartozó részek) ISBN: 963 545 4023

**Ajánlott szakirodalom:**

Mishkin, F. (2020): Makroökonómia: Gazdaságpolitika és gyakorlat. Alinea Kiadó, Budapest. ISBN: 978-615-5669-40-8  
*A szemináriumok illetve kiselőadások anyagai:*  
Ábel István – Siklos, Pierre L. (2007): Mindentől függetlenül. A monetáris politika hatása a gazdasági ciklusra Magyarországon. Közgazdasági Szemle, 54. évf., 2007. 11. sz. 945–959. o.  
Auerbach, A. J. – Gale, W. G. – Harris, B. H. (2010): Activist Fiscal Policy. Journal of Economic Perspectives 24.4:141–164.  
Blanchard, O. (2018): Should We Reject the Natural Rate Hypothesis? Journal of Economic Perspectives, Vol. 32, No 1, pp. 97–120.  
Brunnermeier, M. – Ries, R. (2019): A Crash Course on the Euro Crisis. National Bureau of Economic Research Working Paper 26229. [link](#)  
Friedman, M. (1977): Infláció és munkanélküliség. Megjelent: Friedman, M. (1986): Infláció, munkanélküliség, monetarizmus. Közgazdasági és jogi Könyvkiadó, Budapest, 1986. 240-263. o.  
Hall, R. E. – Sargent, Th. J. (2018): Short-Run and Long-Run Effects of Milton Friedman's Presidential Address. Journal of Economic Perspectives, Vol. 32, No. 1, pp. 121–134.  
Halmai P. (2018): Az európai növekedési modell kifulladás. Közgazdasági Szemle, 65. évf., 2. sz., 122-160.  
Kónya István (2015): Több gép vagy nagyobb hatékonyság? Közgazdasági Szemle 62.11:1117-1139.  
Lengyel I. – Varga A. (2018): A magyar gazdasági növekedés térbeli korlátai – helyzetkép és alapvető dilemmák. Közgazdasági Szemle, 65 évf., 5. sz., 499-524.  
Murphy, K. M. – Shleifer, A. – Vishny, R. W. (2009[1991]): A tehetségallokáció hatása a növekedésre. Megjelent: Murphy, K. M. (2009): Hódító közgazdaságtan. Alienea Kiadó – Rajk Szakkollégium, Budapest. 9-38. o.  
Magyar Nemzeti Bank (2018): Növekedési Jelentés. Magyar Nemzeti Bank, Budapest, pp. 39-72. [link](#)  
Prescott, E. C. (2006): Nobel Lecture: The Transformation of Macroeconomic Policy and Research. Journal of Political Economy, Vol. 114, No. 2, 203-235. [link](#)  
Ohanian, L. E. (2010): The Economic Crisis from a Neoclassical Perspective. Journal of Economic Perspectives 24.4:45–66  
Sargent, Th. (2005): Hogyan ért véget négy súlyos inflációs időszak? Megjelent: Sargent, Th. (2005): Infláció és racionális várakozások. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 57-123. o.

| Tematika |                                                                                                                                                                                                                                            |                                                |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
|          | téma                                                                                                                                                                                                                                       | tananyag                                       |
| 1.       | Ismétlés: makroökonómiai változók mérése, a makroökonómia kérdései, és stilizált tényei.<br>TE: A legfontosabb makroökonómia aggregátumok jelentésének megértése, és az idősorokra, összefüggésekre vonatkozó stilizált tények ismerete.   | Williamson, 3-93                               |
| 2.       | Gazdasági növekedés: a Malthus modell és a Harrod-Domar-modell.<br>TE: A népességnövekedés és a jövedelemnövekedés összefüggése fix termelési tényező mellett, a tőkeakkumuláció szerepének megértése                                      | Williamson, 179-195+ az előadáson elhangzottak |
| 3.       | A Solow-modell<br>TE: A modell steady state-jének levezetése, a technológiai változás jelentősége.                                                                                                                                         | Williamson, 195-230+ az előadáson elhangzottak |
| 4.       | Aggregált kereslet, és az aggregált kínálat négy modellje.<br>TE*: Az IS-LM modell formális levezetése, az aggregált kínálat különböző levezetéseinak és a közöttük lévő különbségek megértése                                             | Pete, 83-95<br>Mankiw, 359-372                 |
| 5.       | A gazdaságpolitika tehetetlenségi tétele<br>TE: A tétel levezetése, ebben a racionális várakozások szerepe, és a tétel jelentőségének megértése                                                                                            | Pete, 106-128. o                               |
| 6.       | Az aggregált kínálat és aggregált kereslet dinamikus modellje<br>TE: A „dinamizálás” értelmezése az öt egyenletes modell áttekintésére való képesség                                                                                       | az előadáson elhangzottak és a diák            |
| 7.       | Az egy időszakos makroökonómiai modell általános egyensúlyi keretben I<br>TE: A reprezentatív szereplők viselkedésének megértése                                                                                                           | Williamson, 97-178                             |
| 8.       | Az egy időszakos makroökonómiai modell általános egyensúlyi keretben II<br>TE: Az általános egyensúlyi logika, és a modell működtetésére való képesség.                                                                                    | Williamson, 97-178                             |
| 9.       | Az intertemporális modell, és a ricardói ekvivalencia<br>TE: A megtakarítási döntés modellje, az államadósság jelentősége                                                                                                                  | Williamson, 249-305.                           |
| 10.      | A gazdasági ciklusok egyensúlyi magyarázatai I<br>TE: Az egyperiódusos modell kétperiódusossá való bővítése, az optimalitási kritériumok értelmezése a modell grafikus reprezentációja.                                                    | Williamson, 306-353, 395-429                   |
| 11.      | A gazdasági ciklusok egyensúlyi magyarázatai II<br>TE: A modell működtetése, a technológiai sokk hatásának értelmezése, a pénz és a pénzpiaci bevezetése a modellbe                                                                        | Williamson, 306-353, 395-429                   |
| 12.      | Munkanélküliség hosszú távon: keresési modell (DMP) modell<br>TE: A modellek feltevéseinek megértése, az egyensúly levezetése, a modellek korlátai                                                                                         | az előadáson elhangzottak                      |
| 13.      | Seigniorage és hiperinfláció; az árszínvonal fiskális elmélete<br>TE: A „monetáris Laffer-görbe” levezetése és értelmezése; a fiskális és a monetáris politika összefüggéseinek értelmezése a kormányzat költségvetési korlátján keresztül | az előadáson elhangzottak                      |
| 14.      | Összefoglalás<br>TE: A modellek áttekintése, gyakorlás.                                                                                                                                                                                    |                                                |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|--------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------|------------|----------------|---------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   | magyarul: |   | Nemzetközi pénzügyek                                                     |                  |             |            | Kódja:         | GT_MNGN009-17 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | angolul:  |   | International finance                                                    |                  |             |            |                |               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   | Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet |                  |             |            |                |               |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |           |   | –                                                                        |                  |             |            | Kódja:         | –             |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | Óraszámok |   |                                                                          |                  | Követelmény | Kredit     | Oktatás nyelve |               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                                                |                  |             |            |                |               |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | x | Heti      | 2 | Heti                                                                     | 2                | kollokvium  | 5          | magyar         |               |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | Féléves   |   | Féléves                                                                  |                  |             |            |                |               |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   | neve:                                                                    | Dr. Szabó Andrea |             | beosztása: | adjunktus      |               |
| A kurzus célja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| A tantárgy célja a mesterképzésben részt vevő hallgatók megismertetése a nemzetközi pénzügyi rendszer összefüggéseivel, kitérve az árfolyamrendszerek bemutatására, melynek megértése megkerülhetetlen a mai gazdaságpolitikai és az üzleti döntéshozatalban. Másrészt a tárgy bevezetést nyújt a nemzetközi pénzügyekkel foglalkozó szakirodalomba.                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| A hallgató képes lesz alapvető nemzetközi pénzügyi összefüggések értelmezésére.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Fogékonyság és érdeklődés kialakítása a nemzetközi gazdasági összefüggések értelmezése, logikai összefüggéseinek feltárása iránt. Motiváltság kialakítása a vonatkozó szakirodalom olvasására.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| A megtanultak alapján a hallgató képes objektív szempontok mentén önálló értékelést, elemzést készíteni, amiért felelősséget vállal.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| A nemzeti jövedelem elszámolása. Fizetési mérleg és fizetési mérleg elméletek. A devizapiaci egyensúly és a pénzpiaci egyensúly. A vásárlóerő-paritás. A monetáris árfolyammodellek. A nemzetközi pénzügyi rendszer története. Az árfolyamrendszer választásának problémája. Optimális valutaövezetek. Euródeviza és eurókötvény piacok. Nemzetközi gazdaságpolitikai koordináció. A latin-amerikai adósságválság. Valutaválságok és a kelet-ázsiai pénzügyi válság. Pénzügyi innovációk és a hitelválság. |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Az elméleti anyagrészben megnevezett struktúrák, modellek állításainak megértése érdekében mind formális, mind grafikus eszközök alkalmazása a logikai összefüggések hangsúlyozásával. A tananyag elmélyítése példákon, számítási feladatokon keresztül, vonatkozó szakcikk feldolgozásán keresztül.                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Értékelés                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat formájában történik. A hallgatók évközben plusz százalékért releváns szakirodalmat dolgozhatnak fel, és adhatnak elő.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| Kötelező szakirodalom:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| KRUGMAN, P. R. – OBSTFELD, M. [2003]: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, Budapest.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| PILBEAM, K. [2013]: International Finance, London, 4th Edition Palgrave Macmillan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |
| MAJOR KLÁRA – SZABÓ-BAKOS ESZTER – SZILÁGYI KATALIN [2004]: Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, Budapest (3-4. fejezet)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                                          |                  |             |            |                |               |

**Ajánlott szakirodalom:**

- Balassa Béla (1998[1964]): A vásárlóerő-paritás elméletének újraértékelése. In: Darvas Zsolt – Halpern László (szerk.): Árfolyamelmélet. Budapest: Osiris – Láthatatlan Kollégium. 35-65.o.
- Magyar Nemzeti bank (2012): A fizetési mérleg alakulásáról. 2012. III. negyedév. Sajtóközlemény.  
[http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Statisztika/mnbhu\\_statkozlemeny/mnbhu\\_fizetesi\\_merleg/SK\\_FIZM\\_2012\\_Q3.pdf](http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Statisztika/mnbhu_statkozlemeny/mnbhu_fizetesi_merleg/SK_FIZM_2012_Q3.pdf)
- Benczes István – Kutasi Gábor (2010): A Gazdasági és Monetáris Unió fiskális szabályrendszere – válság előtt és után. Európai Tükör, XV. évf., 7-8. sz., 107-127.
- Eichengreen, B. (2005): Pénzügyi válságok. Mit tehetünk ellenük? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 137-178.
- Alesina, A. – Barro, R. J. – Tenreyro, S. [2002]: Optimal Currency Areas. NBER Working Paper 9072.
- Alesina, A. – Barro, R. J. [2002]: Currency Unions. The Quarterly Journal of Economics, Vol. 117 No. 2, 409-436.
- Balassa, B. [1964]: The Purchasing Power Parity Doctrine: a Reappraisal. Journal of Political Economy, Vol. 72, No. 6, pp. 584-596.
- Bayoumi, T. – Eichengreen, B. [1994]: One money or many? Analysing the prospects for monetary unification in various parts of the world. Princeton Studies in International Finance, No. 76, 1-37.
- Bayoumi, T. – Eichengreen, B. [1997]: Ever closer to heaven? An optimum-currency-area index for European countries. European Economic Review, Vol. 41, 761-770.
- Bayoumi, T. [1994]: A Formal Model of Optimum Currency Areas, International Monetary Fund. (IMF Working Paper), Centre for Economic Policy Research (CEPR), No. 94/42, 1-16.
- Boughton, J. M. (2000): From Suez to Tequila: The IMF as Crisis Manager. The Economic Journal 110. 460:273-291
- Calvo, G. A. – Mishkin, F. S. [2003]: The Mirage of Exchange Rate Regimes for Emerging Market Countries. Journal of Economic Perspectives 17.4:99-118.
- Darvas Zsolt – Szapáry György [2008]: Euro Area Enlargement and Euro Adoption Strategies, Corvinus University of Budapest, Department of Mathematical Economics and Economic Analysis, Working Paper, 1-85.
- Darvas Zsolt [2012]: Euro crisis: ten roots, but fewer solutions. Bruegel Policy Contribution, No. 2012/17, pp. 1-14.
- Easterly, W. – Pfutze, Th. [2008]: Where Does the Money Go? Best and Worst Practices in Foreign Aid. Journal of Economic Perspectives 22.2:29-52.
- Eichengreen, b. [1990]: Is Europe an Optimum Currency Area? CEPR Discussion Papers, No. 478, 1-28.
- Eichengreen, B. [1992]: Should the Maastricht treaty be saved? Princeton Studies in International Finance, No. 74, International Finance Section, Princeton University.
- Égert, B. – Drine, I. – Lommatzsch, K. – Rault, C. [2003]: The Balassa–Samuelson effect in Central and Eastern Europe: myth or reality? Journal of Comparative Economics, Vol. 31, No. 3, pp. 552–572.
- Frankel, J. A. [1979]: On the mark: a theory of floating exchange rates based on real interest rate differentials. The American Economic Review, Vol. 69, No. 4, pp. 610-622.
- Frankel, J. A. – Rose, A. K. [1998]: The Endogeneity of the Optimum Currency Area Criteria. The Economic Journal, Vol. 108 No. 449, 1009-1025.
- Frankel, J. A. – Rose, A. K. [2002]: An Estimate of the Effect of Common Currencies on Trade and Income. The Quarterly Journal of Economics, Vol. 117 No. 2, 437-466.
- Goldberg, L. S. [1999]: Is Optimum Currency Area Theory Irrelevant for Economies in Transition? Federal Reserve Bank of New York and NBER, Research Department, Westview Press, 45-60.
- Grubel, H. G. [1970]: The Theory of Optimum Currency Areas. The Canadian Journal of Economics, Vol. 3 No. 2, május, 318-324.
- Horvath, J. [2003]: Optimal Currency Area Theory: A Selective Review. BOFIT Discussion Papers, No. 15, 1-38.
- Kenen, P. [1969]: The theory of optimum currency areas: an eclectic view. In: (R. Mundell and A. Swoboda, eds.), Monetary Problems in the International Economy, Chicago: University of Chicago Press.
- Krishnamurthy, A. [2010]: How Debt Markets Have Malfunctioned in the Crisis. Journal of Economic Perspectives 24.1:3–28.
- Meese, R. A. – Rogoff, K. S. [1983]: Empirical Exchange Rate Models of the Seventies: Do They Fit Out of Sample? Journal of International Economics, Vol. 14, No. 1-2, pp. 3-24.
- McKinnon, R. I. [1963]: Optimum Currency Areas. The American Economic Review, Vol. 53, 717-725.
- Mundell, R. [1961]: A Theory of Optimum Currency Areas. The American Economic Review, 51. 657-664.
- Obstfeld, M. – Rogoff, K. [2009]: Global Imbalances and the Financial Crisis: Products of Common Causes. Asia Economic Policy Conference, University of California, Berkeley.  
<http://elsa.berkeley.edu/~obstfeld/globalimbalances2010.pdf>
- Ricci, L. A. [2008]: A Model of an Optimum Currency Area. Economics Discussion Papers, No. 2007-45
- Rodrik, D. [2006]: Goodbye Washington Consensus, Hello Washington Confusion? A Review of the World Bank's "Economic Growth in the 1990s: Learning from a Decade of Reform. Journal of Economic Literature 44. 4: 973-987
- Rogoff, K. [1996]: The Purchasing Power Parity Puzzle. Journal of Economic Literature, Vol. 34, No. 2, pp. 647-668.
- Rose, A. K. [2004]: A Meta-Analysis of the Effect of Common Currencies on International Trade. NBER Working Paper, No. 10373, március, JEL No. f34, 1-24.
- Samuelson, P. A. [1964]: Theoretical Notes on Trade Problems. Review of Economics and Statistics, Vol. 46, No. 2, pp.145-154.
- Taylor, A. – Taylor, M. P. [2004]: The Purchasing Power Parity Debate. Journal of Economic Perspectives, 18.4: 135–158.
- White, L. [2011]: The Credit Rating Agencies. Journal of Economic Perspectives 24.2:211-226.

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | A nemzeti jövedelem elszámolása<br>TE* A hallgató megismeri a nemzeti jövedelmi számlák rendszerét, a fizetési mérleg struktúráját, s képes események rögzítésére a fizetési mérleg struktúrában.                                                                                                                         |
| 2.                    | A fizetési mérleg és a fizetési mérleg elméletek<br>TE A hallgató képes értelmezni, hogy az árfolyamváltozás hogyan befolyásolja egy ország folyó fizetési mérleg pozícióját a fizetési mérleg rugalmassági és abszorpciók megközelítésén keresztül.                                                                      |
| 3.                    | A devizapiaci egyensúly és a pénzpiaci egyensúly<br>TE A hallgató modellszemléletben tudja értelmezni a devizapiaci egyensúlyt és annak kialakulását. Az elsajátított modellek: fedezetlen, fedezett és reálkamatparitás.<br>A hallgató modellszemléletben tudja értelmezni a pénzpiaci egyensúlyt és annak kialakulását. |
| 4.                    | A vásárlóerő-paritás<br>TE A hallgató képes lesz megérteni az egyik legfontosabb hosszú távú egyensúlyi árfolyammodell állításait, és annak korlátait. Tisztában lesz a vásárlóerő-paritás empirikus kudarcának egyik legnépszerűbb magyarázatával: a (Harrod) – Balassa – Samuelson modellel.                            |
| 5.                    | A monetáris árfolyammodellek<br>TE A hallgató megismeri a nominális árfolyamok hosszú távú viselkedésének egy másik modellcsaládját: a monetáris árfolyammodelleket. (rugalmas árak monetáris modellje, Dornbusch modell, reálkamat-különbségek modellje, összegzés)                                                      |
| 6.                    | A nemzetközi pénzügyi rendszer története 1.<br>TE A hallgató megismeri a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét, képes lesz az ok-okozati összefüggések és egyéb logika kapcsolatok átlátására.                                                                                                                          |
| 7.                    | A nemzetközi pénzügyi rendszer története 2.<br>TE A hallgató megismeri a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét, képes lesz az ok-okozati összefüggések és egyéb logika kapcsolatok átlátására.                                                                                                                          |
| 8.                    | Az árfolyamrezsim választásának problémája: fix versus lebegő árfolyamok<br>TE Képes érveket és ellenérveket megfogalmazni mindkét árfolyamrezsim esetén.                                                                                                                                                                 |
| 9.                    | Optimális valutaövezetek (OCA)<br>TE Megismeri az optimális valutaövezetek modelljének kialakulását, annak kritériumrendszerét. A modell kritériumrendszere alapján képes önálló értékelést megfogalmazni már létrejött (vagy akár tervezett) valutaövezetek tekintetében.                                                |
| 10.                   | Euródeviza és eurókötvény piacok<br>TE A hallgató megismeri az euródeviza és az eurókötvény piacok résztvevőit, eredetét, fejlődését, jellemzőit.                                                                                                                                                                         |
| 11.                   | Nemzetközi gazdaságpolitikai koordináció<br>TE A hallgató tisztában lesz a nemzetközi pénzügyi koordináció fogalmával, előnyeivel, hátrányaival, akadályaival, játékelméleti megközelítésével.                                                                                                                            |
| 12.                   | A latin-amerikai adósságválság<br>TE A hallgató megismeri az adósságválság hátterét, eredetét, közgazdasági értelmezését, annak értékelését gazdasági szempontok mentén.                                                                                                                                                  |
| 13.                   | Valutaválságok és a kelet-ázsiai pénzügyi válság<br>TE A hallgató megismeri a valutaválság modelleket, a kelet-ázsiai pénzügyi válság okait, közgazdasági értelmezését.                                                                                                                                                   |
| 14.                   | Pénzügyi innovációk és a hitelválság<br>TE A hallgató megismer néhány tipikus pénzügyi innovációt (CDO, CDS), a hitelválság okait és következményeit.                                                                                                                                                                     |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|--------------------------------------------|--------------------|-------------|---------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | magyarul: |   | Nemzetközi politikai gazdaságtan           |                    | Kódja:      | GT_MNGN011-17 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | angolul:  |   | International political economy            |                    |             |               |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   | Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |                    |             |               |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                            |                    | Kódja:      |               |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   | Óraszámok |   |                                            |                    | Követelmény | Kredit        | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                  |                    |             |               |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | X | Heti      | 2 | Heti                                       | 2                  | Kollokvium  | 5             | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | Féléves   |   | Féléves                                    |                    |             |               |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   | neve:                                      | Dr. Sígér Fruzsina |             | beosztása     | adjunktus      |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   | neve:                                      | Dr. Trón Zsuzsanna |             | beosztása     | adjunktus      |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a nemzetközi politikai gazdaságtan megközelítéseit és bemutassa néhány érdekes területét. A makroökonómia, a világgazdaságtan és a közösségi döntések határterületeként a kurzus keretében a legfontosabb nemzetközi intézmények és politikák megismerésére kerül sor. Megpróbálja integrálni a nemzetközi gazdaság- és politikaelméletet egyfelől, illetve komoly érzékenységet tanúsít a nemzetközi gazdaság színterén zajló valós események, történések iránt. |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világgazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.                                                                                                                                |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoporthoz a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - fontosabb gazdaságelméletek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - piacgazdaságok osztályozása                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - a nemzetközi gazdasági interakciókban meghatározó országok modellszerű összevetése                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - globalizáció                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - az elmúlt két évtized legfontosabb gazdasági és gazdaságpolitikai változásai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |
| - a nemzetközi pénzügyi architektúra lehetséges fejlődési irányai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   |                                            |                    |             |               |                |



**Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek**

- A tantermi előadásokat az oktató tartja.
- Szeminárium (részvétel maximum 3 hiányzással): az előadás anyagához kapcsolódó cikkek, írások kritikai jellegű megvitatása, kiselőadás tartása.
- Az aláírás megszerzésének feltétele az aktív szemináriumi részvétel mellett kiselőadás tartása.

**Értékelés**

- Az előadások látogatása nem kötelező, de ajánlott. Az előadásokon való aktív részvétellel plusz pont szerezhető (összesen 12%).
- Az évközi követelmény pótlására nincs lehetőség, aki nem vállal kiselőadást, nem teljesíti a szeminárium követelményeit és nem bocsátható vizsgára.
- A szemináriumi munka értékelése: 25% kiselőadás, 25% órai munka, összesen 50%.
- A félév szóbeli vizsgával zárul, ahol szintén 50% szerezhető.
- A végső értékelés a következő: 0-64% elégtelen, 65-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-112% jeles
- Az A, B és C vizsga is szóbeli.
- Ismételt vizsga esetén sem vesznek el az évközi pontok.

**Kötelező szakirodalom:**

Rodrik, Dani (2020): A közgazdaságtan menő: a „lehangoló tudomány” erényei és gyengéi. Napvilág Kiadó, Budapest. ISBN: 978-963-338-081-9

Michael Jacobs és Mariana Mazzucato (szerk.) (2018): A kapitalizmus újratervezése. Kossuth Kiadó, Budapest. ISBN: 978-963-09-9303-6

**Ajánlott szakirodalom:**

Rodrik, D. – Mukand, S. (2020): The Political Economy of Liberal Democracy. The Economic Journal. Copy at <https://j.mp/2oSx0v3>

Rodrik, Dani (2014): A globalizáció paradoxona: demokrácia és a világgazdaság jövője. Corvina, Budapest. ISBN: 9789631361810

Csaba László (2016): Economic systems: constraints and driving forces. in: Hámosi Balázs - Rosta Miklós (szerk.): Constraints and Driving Forces in Economic Systems. Cambridge Scholars Publishing, Newcastle-upon-Tyne. ISBN: 978-1443885393

Kornai János (2016): The system paradigm revisited: Clarifications and additions in the light of experiences in the post-socialist region. Acta Oeconomica, Vol. 66, No. 4, pp. 547-596.

Farkas Beáta (2016): Models of Capitalism in the EU: Post-Crisis Perspectives. Houndmills-New York: Palgrave MacMillan. ISBN: 978-1-137-60056-1

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                        |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | Bevezetés: a közgazdasági eszmék helyes és helytelen alkalmazása - Mire valók a modellek?<br>A közgazdaságtan menő 15-21. és 23-58. o. |
| 2.                    | A közgazdasági modellezés tudománya<br>A közgazdaságtan menő 59-95. o.                                                                 |
| 3.                    | Navigáció a modellek között<br>A közgazdaságtan menő 97-126. o.                                                                        |
| 4.                    | Modellek és elméletek<br>A közgazdaságtan menő 127-158. o.                                                                             |
| 5.                    | Amikor a közgazdászok mellényúlnak<br>A közgazdaságtan menő 159-188. o.                                                                |
| 6.                    | A közgazdaságtan és kritikái<br>A közgazdaságtan menő 189-223. o.                                                                      |
| 7.                    | A kapitalizmus újratervezése: bevezetés<br>A kapitalizmus újratervezése 9-52. o.                                                       |
| 8.                    | A pénz értelmezése és a gazdaságpolitika<br>A kapitalizmus újratervezése 83-114. o.                                                    |
| 9.                    | Innováció, az állam és a türelmes tőke<br>A kapitalizmus újratervezése 169-203. o.                                                     |
| 10.                   | A beruházásvezérelt növekedés: megoldás az európai válság számára<br>A kapitalizmus újratervezése 205-228. o.                          |
| 11.                   | Egyenlőtlenség és gazdasági növekedés<br>A kapitalizmus újratervezése 229-264. o.                                                      |
| 12.                   | A privatizáció és a közszolgáltatások kiszervezésének paradoxonjai                                                                     |



|     |                                                              |
|-----|--------------------------------------------------------------|
|     | A kapitalizmus újratervezése 265-290. o.                     |
| 13. | Dekarbonizáció: innováció és a klímaváltozás közgazdaságtana |
|     | A kapitalizmus újratervezése 291-323. o.                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|---------------------------------------------------|---|---------------------|--------|----------------|----------------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | magyarul: |   | Kutatásmódszertan                                 |   |                     |        | Kódja:         | GT_MNGN007-17        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | angolul:  |   | Research methodology                              |   |                     |        |                |                      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   | DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |   |                     |        |                |                      |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |           |   | -                                                 |   |                     |        | Kódja:         | -                    |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   | Óraszámok |   |                                                   |   | Követelmény         | Kredit | Oktatás nyelve |                      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                         |   |                     |        |                |                      |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | x | Heti      | 0 | Heti                                              | 2 | gyakorlati jegy     | 5      | magyar         |                      |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | Féléves   |   | Féléves                                           |   |                     |        |                |                      |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   | neve:                                             |   | Pergéné Szabó Enikő |        | beosztása:     | főigazgató-helyettes |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   | neve:                                             |   |                     |        | beosztása:     |                      |
| <b>A kurzus célja,</b> hogy a hallgatók elsajátítsák a hatékony irodalomkutatáshoz, a szakdolgozatok és a tudományos publikációk készítéséhez szükséges alapvető kompetenciákat. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi gazdaságtudományi, üzleti, menedzsment, valamint a hozzájuk kapcsolódó határterületek szakadatbázisait és az open science irányelveit, lehetőségeit. Sajátítsák el a szabályos hivatkozás és idézés módszereit. |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <b>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</b>                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <i>Tudás:</i><br>A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereinek. Az összegyűjtött és rendszerezett információkat mind a hagyományos, mind az online referenciakezelő szoftverek segítségével szabályosan hivatkozni tudja.                                                                                                                   |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <i>Képesség:</i><br>Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes pontosan megfogalmazni azt a témát, amihez információt, irodalmat gyűjt. A kurzus elvégzése után képes lesz a feladat ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltárni.                                                                                                       |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <i>Attitűd:</i><br>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, új adatbázisok és keresési , elemzési technikák megismerésére.                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <i>Autonómia és felelősség:</i><br>Önállóan szervezi meg az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <b>A kurzus rövid tartalma, témakörei</b><br>A könyvtári információkeresés módszertana, online bibliográfiai adatbázisok, és online könyvtári katalógusok használatának elsajátítása. Keresési módszerek elsajátítása, RSS, és web2.0 lehetőségei. Open Science. Legális tartalmak a világhálón. A plágium fogalma. A szabályos hivatkozás és idézés módszereinek bemutatása, alkalmazása. Referenciakezelő szoftverek.             |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <b>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</b><br>Projektoktatás, feladatmegoldások                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <b>Értékelés</b><br>Félév során 2 zárthelyi dolgozat. Az érdemjegy minősítése ötfokozatú.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <b>Kötelező szakirodalom:</b><br>Gyurgyák J. (2019): <a href="#">A tudományos írás: Útmutató szemináriumi értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak.</a> Osiris, Budapest, 206 p. ISBN: 978-963-276-349-1                                                                                                                                                                                                                 |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |
| <b>Ajánlott szakirodalom:</b><br>Ghauri, P.- Grønhaug, K. (2011): <a href="#">Kutatásmódszertan az üzleti tanulmányokban.</a> Akadémiai Kiadó, Budapest, 294 p. ISBN: 978-963-05-8978-9<br>Kovács K. (2013): <a href="#">Kutatási és publikálási kézikönyv nemcsak közgazdászoknak.</a> Akadémia, Budapest, 362 p. ISBN: 978 963 05 9373 1                                                                                          |   |           |   |                                                   |   |                     |        |                |                      |

Majoros P. (2011): [Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatóknak avagy A kutatómódszertan alapjai](#). Perfekt, Budapest, 332 p. ISBN: 978-963-394-803-3

Mason, J. (2005): [A kvalitatív kutatás](#). József Műhely, Budapest. 208 p. ISBN: 963-7052-07-0

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | Bevezető óra: A kurzus célja, a DEENK szolgáltatásainak bemutatása<br>TE: Tudás                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 2.                    | Tudományos kutatás fogalmai, típusai. A hatékony információkeresés alapjai, információforrások, általános fogalmak.<br>TE : Tudás                                                                                                                                                                                                       |
| 3.                    | Szakirodalmi keresés kezdő lépései. Kutatási folyamat lépései<br>TE: Alkalmazás                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 4.                    | Bibliográfiai adatbázisok, teljes szövegű források és a Discovery szolgáltatások bemutatása. Keresési módszerek ismertetése, találatok szűkítése és talált dokumentumok kezelése. Tudományometriai alapfogalmak bemutatása. Elektronikus források: e-könyvek; e-folyóiratok adatbázisai. Keresési technikák gyakorlása<br>TE Alkalmazás |
| 5.                    | Open Science. Legális tartalmak a világhálón – Scholar Google, Unpaywall<br>TE: Tudás                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 6.                    | Szakirodalmi adatbázisok – keresési technikák<br>Gyakorló feladatok<br>TE: Szintézis                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 7.                    | A szóbeli előadások típusai és sajátosságai.<br>TE: Tudás                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 8.                    | Zárthelyi dolgozat<br>TE: Értékelés                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 9.                    | Kutatás-módszertani alapok. Kutatásetikai alapvetés. Publikálási etika<br>TE: Alkalmazás                                                                                                                                                                                                                                                |
| 10.                   | Referenz szoftverek használata a tudományos munkához I.<br>TE: Alkalmazás                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 11. .                 | Referenz szoftverek használata a tudományos munkához II.<br>TE: Alkalmazás                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 12.                   | Gyakorlás - referenz szoftverek<br>TE: Értékelés                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 13.                   | Zárthelyi dolgozat<br>TE: Értékelés                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 14.                   | A félév összefoglalása, értékelés<br>TE: Értékelés                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--------------------------------------------|---|--------------------------------------------------------|-----------------------------|-------------|--------------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   | magyarul:                                  |   | Globális Vállalati Stratégiák és Többszintű Kormányzás |                             | Kódja:      | GT_MNGN019-17      |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | angolul:                                   |   | Global Corporate Strategies and Multi-Level Governance |                             |             |                    |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   | Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   | -                                          |   |                                                        |                             | Kódja:      |                    |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   | Óraszámok                                  |   |                                                        |                             | Követelmény | Kredit             | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | Előadás                                    |   | Gyakorlat                                              |                             |             |                    |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | X | Heti                                       | 2 | Heti                                                   | 2                           | kollokvium  | 5                  | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   | Féléves                                    |   | Féléves                                                |                             |             |                    |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |                                            |   | neve:                                                  | Dr. Csapóné dr. Riskó Tünde | beosztása:  | egyetemi adjunktus |                |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |                                            |   | neve:                                                  |                             | beosztása   |                    |                |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| megismerjék a stratégiai menedzsment történetét és alapfogalmait, a stratégiai elemzés folyamatát, lépéseit, valamint a megismerjék és értelmezzék a többszintű kormányzás fogalmát és értelmezését a globális vállalatok tekintetében.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken. Ismeri és érti a szak kutatásához, szakirodalmi eredmények feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat, a munkatársak, csoportok, illetve projektek, nagyobb szervezetek irányítási módszereit, a stratégiai tervezés és menedzsment vállalati, állami, regionális és globális módszereit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására. Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére. |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Nytitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt. Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.                                                                                                                                                                                                                                 |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |
| Témakörök: A stratégiai menedzsment története és alapfogalmai; Stratégiai elemzés: Szándékok és érdekek; Stratégiai elemzés: A külső környezet elemzése (makro és mikro környezet); Stratégiai elemzés: A belső helyzet elemzése; A stratégiai akcióválasztás első lépése: Alternatívák felállítása; A stratégiai akcióválasztás további lépései; A stratégia végrehajtása; Többszintű kormányzás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |                                            |   |                                                        |                             |             |                    |                |

**Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek**

A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt magyar és idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el. A félév során, a szemináriumokon a hallgatók önállóan dolgoznak, a kiadott esettanulmányokat feldolgozzák, azokról prezentációkat készítenek, melyeket az órákon előadnak, megvitatnak, értékelnek.

**Értékelés**

Aláírás: a szemináriumi órákról max. 3 hiányzás elfogadott.

A hallgatók a szemináriumi órákon esettanulmányokat dolgoznak fel és prezentálnak. A prezentációkra előzetesen kiadott szempontrendszer alapján pontot kapnak. A prezentációkat előre meghatározott időpontban mutatják be és bemutatás előtt legkésőbb 1 héttel feltöltik a kurzus elearning felületére. Egy hallgató 2 prezentációval készül a félév során.

A félév írásbeli vizsgával zárul.

A végső érdemjegy az írásbeli vizsga és prezentáció érdemjegyéből kerül kiszámításra.

**Kötelező szakirodalom:**

Tuka Ágnes (2009): Az Európai Uniónk színe és fonákja. Publikon Kiadó, Pécs (4. Fejezet: Elméleti Megközelítések. 24-54. O.) Online Elérhető:  
[https://www.tankonyvtar.hu/Hu/Tartalom/Tamop425/0050\\_08\\_Tuka\\_Agnes/Ch04.Html](https://www.tankonyvtar.hu/Hu/Tartalom/Tamop425/0050_08_Tuka_Agnes/Ch04.Html)  
 D. Morschett – H. Schramm-Klein – J. Zentes (2015): Strategic International Management. Text And Cases. 3rd Edition. Springer Gabler: Wiesbaden ISBN 978-3-658-07884-3  
 T. Cannon (2012): Corporate Responsibility: Governance, Compliance And Ethics In A Sustainable Environment, 2/E. Pearson ISBN-13: 9780273738732  
 T. L. Wheelen – J. D. Hunger – A. N. Hoffman – C.E. Bamford (2018): Strategic Management And Business Policy: Globalization, Innovation And Sustainability, Global Edition, 15/E. Pearson ISBN 9781292215488  
 Gulyás L. (Szerk.) (2014): Stratégiai Menedzsment. Szun-Ce-Tól A „Kék Óceánig” Jate Press ISBN 9789633152041  
 Blahó András – Czákó Erzsébet (2015): Nemzetközi menedzsment. Akadémiai Kiadó ISBN 978 963 05 9536 0

**Ajánlott szakirodalom:**

Csizmadia Norbert (2016): Geopillanat, L'Harmattan Kiadó ISBN: 9789634141471

**Heti bontott tematika (előadások)**

| Hét | Témakörök                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | <b>Tantárgyi tematika és követelményrendszer ismertetése; Bevezetés</b><br>TE: Ismeri a tantárgyi tematikát és követelményrendszert, a félév során feldolgozásra kerülő témaköröket. Ismeri a tantárgy hallgatása által megszerezhető ismereteket. |
| 2.  | <b>A stratégiai menedzsment története és alapfogalmai</b><br>TE: Ismeri a stratégiai menedzsment történetét és alapfogalmainak                                                                                                                     |
| 3.  | <b>Stratégiai elemzés: Szándékok és érdekek</b><br>TE: Tisztában van a küldetéssel és az értékekkel, a jövőképpel, stratégiai nyilatkozattal és célokkal                                                                                           |
| 4.  | <b>Stratégiai elemzés: A külső környezet elemzése (makro környezet)</b><br>TE: Tisztában van a makro környezet elemzésével                                                                                                                         |
| 5.  | <b>Stratégiai elemzés: A külső környezet elemzése (mikro környezet)</b><br>TE: Tisztában van a mikrokörnyezet elemzésével                                                                                                                          |
| 6.  | <b>Stratégiai elemzés: A belső helyzet elemzése</b><br>TE: Ismeri a belső erőforrások átvilágítását, az értéklánc elemzést, a SWOT elemzést és a benchmarking elemzéseket                                                                          |
| 7.  | <b>A stratégiai akcióválasztás első lépése: Alternatívák felállítása</b><br>TE: Tisztában van a stratégiai akcióválasztás lépéseivel, a stratégiai alternatívák kidolgozásával                                                                     |
| 8.  | <b>A stratégiai akcióválasztás további lépései</b><br>TE: Tisztában van az alternatívák összevetésének folyamatával és a stratégiai döntéssel.                                                                                                     |
| 9.  | <b>A stratégia végrehajtása 1.</b><br>TE: Ismeri a végrehajtás lépéseit, az egyes lépések jellemzőit                                                                                                                                               |
| 10. | <b>A stratégia végrehajtása 2.</b><br>TE: Ismeri a végrehajtás lépéseit, az egyes lépések jellemzőit                                                                                                                                               |
| 11. | <b>Vendég előadó: nemzetközi vállalati stratégiák (nagyvállalati példa)</b><br>TE: Megismeri az adott vállalat nemzetközi piacra lépésének okait, stratégiáját, folyamatát                                                                         |
| 12. | <b>Vendég előadó: nemzetközi vállalati stratégiák (KKV példa)</b><br>TE: Megismeri az adott vállalat nemzetközi piacra lépésének okait, stratégiáját, folyamatát                                                                                   |
| 13. | <b>Többszintű kormányzás</b>                                                                                                                                                                                                                       |

|     |                                                                                                      |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | TE: A többszintű kormányzás fogalmának megismerése és értelmezése a globális vállalatok tekintetében |
| 14. | <b>Összefoglalás</b><br>TE: a kurzus összegzése, áttekintése                                         |

\*TE tanulási eredmények

## Heti bontott tematika (szemináriumok)

| Hét | Témakörök                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | <b>Tantárgyi tematika és követelményrendszer ismertetése; az esettanulmányok kiosztása</b><br>TE: Ismeri a tantárgyi tematikát és követelményrendszert, a félév során feldolgozásra kerülő témaköröket. Ismeri a tantárgy hallgatása által megszerezhető ismereteket. |
| 2.  | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 3.  | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 4.  | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 5.  | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 6.  | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 7.  | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 8.  | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 9.  | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 10. | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 11. | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 12. | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 13. | <b>Hallgatói esettanulmányok meghallgatása, megvitatása, értékelése</b><br>TE: Megismeri, megérti az adott esettanulmányt, képes a vitában részt venni és értékelni                                                                                                   |
| 14. | <b>Összefoglalás</b><br>TE: a kurzus összegzése, áttekintése                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                             |   |                   |        |                |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|-------------------------------------------------------------|---|-------------------|--------|----------------|---------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | magyarul: |   | Haladó nemzetközi marketing                                 |   |                   |        | Kódja:         | GT_MNGN005-17 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | angolul:  |   | Advanced International Marketing                            |   |                   |        |                |               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                             |   |                   |        |                |               |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   | DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék |   |                   |        |                |               |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   | Marketing                                                   |   |                   |        | Kódja:         | alapszakon    |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   | Óraszámok |   |                                                             |   | Követelmény       | Kredit | Oktatás nyelve |               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                                   |   |                   |        |                |               |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | X | Heti      | 2 | Heti                                                        | 2 | K                 | 5      | magyar         |               |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   | Féléves   |   | Féléves                                                     |   |                   |        |                |               |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   | neve:                                                       |   | Dr. Kiss Marietta |        | beosztása:     | adjunktus     |
| A kurzus célja a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                                             |   |                   |        |                |               |
| magas szintű felkészítése a nemzetközi üzleti lehetőségek felismerésére, a marketingdöntések nemzetközi piaci környezetben való megalapozására, előkészítésére és eredményes végrehajtására. Az elméleti ismeretek gyakorlati elmélyülését a szemináriumok keretében megoldott írásbeli és kisfilmes esettanulmányok, egyéni projektmunka, illetve egyéb csoportfeladatok segítik. |   |           |   |                                                             |   |                   |        |                |               |

**Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

*Tudás:*

- Érti a gazdálkodó szervezetek marketingtevékenységének szervezését, működését nemzetközi környezetben.
- Birtokában van a nemzetközi marketing területén a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri és használja a nemzetközi marketing elméleteit és döntési módszereit.
- Ismeri és érti a nemzetközi marketing szakirodalmi eredményeinek feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat.
- Ismeri és érti a nemzetközi marketingfolyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a marketing szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak.

*Képesség:*

- A nemzetközi marketing területén önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Gazdálkodó és nonprofit szervezetekben marketingfolyamatokat tervez, irányít, a marketing-erőforrásokkal gazdálkodik.
- Képes a nemzetközi marketing területén szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes hatékony nemzetközi marketingstratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben nemzetközi marketingtevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

*Attitűd:*

- Kritikusan viszonyul saját, illetve társai munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a nemzetközimarketing-problémák kezelésében. Kötelességének tartja a hibák kijavítását.
- Nyitott és befogadó a nemzetközimarketing-tudomány és -gyakorlat új eredményei iránt.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.
- Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség.

*Autonómia és felelősség:*

- A nemzetközi marketing területein önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, a területeken önállóan lát el elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért.
- Kezdeményező a nemzetközimarketing-problémák megoldásában, nemzetközi marketingstratégiák kialakításában.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

**A kurzus rövid tartalma, témakörei**

A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói; A külföldre lépés motivátorai és akadályai; Nemzetközi piackutatás; Makro- és mikrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben; Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés; A külföldre lépés formái; Nemzetközi termék-, promóciós, ár- és disztribúciós politika.

**Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek**

Előadások (az előadás diáit a hallgatók tanulás céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező irodalomból, papír alapú és videós esettanulmányok feldolgozása egyénileg és csoportmunkában, órán és házi feladatként, egyéni projektmunka.



## Értékelés

A félév során a szemináriumokon a hallgatók a kiadott feladatokat megoldják, azokról prezentációkat és nyomtatott anyagot készítenek, melyeket az órákon előadnak, beadnak, megvitatnak, értékelnek. A hallgatók egyénileg elkészítenek egy nemzetközi marketingtervet, ami egy létező vagy kitalált termék teljes külpiacra viteli és piacon tartási terve. A marketingtervet a hallgatók egy legalább 15 oldalas házi dolgozat formájában adják be a megadott határidőig. A feladatok, ill. a házi dolgozat későbbi beadása naponta 10%-kal csökkenti, későbbi előadása szemináriumonként 20%-kal csökkenti az egyébként megszerzett pontot. A szemináriumi munka nem pótolható, nem helyettesíthető mással; a házi dolgozat csak egyszer adható be, nincs javítási lehetőség. A házi dolgozatra a diplomadolgozat formai és tartalmi követelményei vonatkoznak. Plágium esetén a házi dolgozatért pont nem jár, 0 pontos házi dolgozat az aláírás megtagadását vonja maga után.

A hallgatók kiselőadást vállalhatnak valamilyen nemzetközi marketing témából (maximum egy darabot), melyért maximum 5 százalékpontot kaphatnak.

A szemináriumokon való részvétel kötelező, maximum 3 igazolatlan hiányzás megengedett. A szemináriumok több mint 50%-áról való (igazolt és/vagy igazolatlan) hiányzás és/vagy az órai feladatok végzésétől való távolmaradás az aláírás megtagadásával jár.

A félév végi jegy a következőképpen áll össze:

- Órai munka, házi feladatok: 15%
- Házi dolgozat: 15%
- Írásbeli vizsga: 70%

Valamennyi vizsga (A, B, C) írásbeli. A szemináriumról hozott pontok a B és C vizsgák eredményébe is beszámítanak.

Érdemjegyek:

|         |               |
|---------|---------------|
| 0–50%   | elégtelen (1) |
| 51–62%  | elégséges (2) |
| 63–74%  | közepes (3)   |
| 75–86%  | jó (4)        |
| 87–100% | jeles (5)     |

## Kötelező szakirodalom:

REKETTYE GÁBOR–TÓTH TAMÁS–MALOTA ERZSÉBET (2015): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

## Ajánlott szakirodalom:

ALBAUM, GERALD–DUERR, EDWIN–JOSIASSEN, ALEXANDER (2016): International Marketing and Export Management. 8th Edition, Pearson, ISBN-10: 1292016922, ISBN-13: 9781292016924

CATEORA, PHILIP R.–MONEY, R. BRUCE–GILLY, MARY C.–GRAHAM, JOHN L. (2020): International Marketing. 18th Edition, McGraw-Hill, New York, ISBN-10: 1259712354, ISBN-13: 9781259712357

DELI ZSUZSA (2006): Nemzetközi marketing. Műegyetemi Kiadó, Budapest

DANKÓ LÁSZLÓ (1998): Nemzetközi marketing. Pro Marketing Egyesület, Miskolc

ESZES ZOLTÁN–SZABÓNÉ STREIT MÁRIA–SZÁNTÓ SZILVIA–VERES ZOLTÁN (szerk.) (2001): Globális Marketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest

HOLLESEN, SVEND (2020): Global Marketing. 8th Edition, Pearson, ISBN-10: 1292251808, ISBN-13: 9781292251806

KEEGAN, WARREN J.–GREEN, MARK C. (2020): Global Marketing. Global Edition, 10th Edition, Pearson, Boston, ISBN-10: 1292304022, ISBN-13: 978-1292304021 + Pearson MyLab Marketing - Instant Access - for Global Marketing. ISBN-13: 9781292304076

MALOTA ERZSÉBET (szerk.) (2015): Marketing nemzetközi szinten: esettanulmányok hazai és külföldi piacokról. Alinea, Budapest

MALOTA ERZSÉBET–KELEMEN KATALIN (szerk.) (2011): Nemzetközi marketing a hazai gyakorlatban. Pearson Custom Publishing, Budapest

REKETTYE GÁBOR–FOJTIK JÁNOS (2009): Nemzetközi marketing. Dialóg Campus Kiadó, Budapest

TÓTH TAMÁS (2009): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | Bevezetés, követelmények ismertetése. A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói<br>TE* A hallgatók megismerik a nemzetközi marketing definícióját, fokozatait, koncepcióinak hagyományos és újszerű csoportosítását, a sztenderdizálás és adaptáció kérdéseit, az önreferencia-kritériumot és a nemzetközi marketingtevékenység folyamatát.                                                                                                     |
| 2.                    | A külpiacon lépés motivátorai és akadályai<br>TE A hallgatók betekintést nyernek a nemzetközi kereskedelem okait magyarázó elméletekbe, a külpiacon lépés reaktív és proaktív motivátoraiba, valamint akadályaiiba.                                                                                                                                                                                                                              |
| 3.                    | Nemzetközi piackutatás<br>TE A hallgatók megismerik a nemzetközi piackutatás fogalmát, sajátosságait, folyamatát, beleértve a nemzetközi környezetben használható piackutatási módszereket, azok specifikumait.                                                                                                                                                                                                                                  |
| 4.                    | Makrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben I.<br>TE A hallgatók részletesen megismerkednek a makrokörnyezet kulturális elemével mint a nemzetközi marketing hangsúlyos részével, bemutatásra kerül számos kultúramodell, az idegen kultúrához való alkalmazkodás kérdésköre, valamint a kultúraelemek és a marketing kapcsolata.                                                                                                           |
| 5.                    | Makrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben II.<br>TE A hallgatók megismerik a makrokörnyezet további elemeit: a gazdasági (beleértve a gazdasági integrációkat), a politikai (beleértve a politikai kockázatokat), a jogi (beleértve a főbb jogrendszerek eltéréseit és néhány „marketing-jogszabályt”), a földrajzi és a technológiai környezetet. Végül tárgyalásra kerül az üzleti távolság fogalma.                                    |
| 6.                    | Mikrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben<br>TE A hallgatók megismerik a nemzetközi marketingtevékenység megalapozásához szükséges mikrokörnyezet-elemzés részeit: bemutatásra kerülnek a fogyasztói magatartás, a versenytársak elemzésének, valamint a beszállítók és egyéb partnerintézmények nemzetközi vonatkozásai.                                                                                                                 |
| 7.                    | Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés<br>TE A hallgatók megismerik a nemzetközi piacszegmentáció fogalmát, a piacválasztás kérdéseit, stratégiáit, módszereit és lépéseit, a nemzetközi célpiacképzés fogalmát és stratégiáit.                                                                                                                                                                                                            |
| 8.                    | A külpiacon lépés formái<br>TE A hallgatók tisztában lesznek a külpiacon lépés formáját meghatározó tényezőkkel, a külpiacon lépés formáinak különböző csoportosításával, a lehetséges külpiacon lépési formák (direkt és indirekt export, licenc-értékesítés, franchise, szerződéses termeltetés, közös vállalkozás, közvetlen külföldi tőkebefektetés) jellemzőivel, előnyeivel és hátrányaival.                                               |
| 9.                    | Nemzetközi termékpolitika I.<br>TE A hallgatók megismerik a sztenderdizálás és adaptálás termékpolitikai kérdéseit, a nemzetközi termékpolitikai stratégiákat, beleértve az új termék fejlesztésének stratégiáját is, valamint a nemzetközi termékstratégiák és a piacra lépési módozatok közti összefüggéseket.                                                                                                                                 |
| 10.                   | Nemzetközi termékpolitika II.<br>TE A hallgatók betekintést nyernek a nemzetközi termékszerkezet tervezésének kérdéseibe, valamint egyéb termékpolitikai döntésekbe (nemzetközi termékvonat és időzítés, nemzetközi minőségpolitika, nemzetközi márkapolitika, nemzetközi csomagolás és címkézés – beleértve az országeredet-hatást, nemzetközi fogyasztói kiszolgálás).                                                                         |
| 11.                   | Nemzetközi promóciós politika<br>TE A hallgatók megismerik a nemzetközi promóciós politika lehetséges céljait, elemeit (nemzetközi reklám, vásárlásösztönzés, PR, személyes eladás), illetve stratégiáját.                                                                                                                                                                                                                                       |
| 12.                   | Nemzetközi árpolitika<br>TE A hallgatók ismerik a nemzetközi árpolitikai célokat, a nemzetközi ármeghatározás módszereit, az alkalmazható árkedvezményeket, felárat, a globális és lokális árak kérdéskörét, az áreszkaláció jelenségét, a speciális külkereskedelmi ügyletek árképzését, valamint a fizetési eszközöket és módokat.                                                                                                             |
| 13.                   | Nemzetközi disztribúciós politika<br>TE A hallgatók megismerik a disztribúciós csatorna lehetséges típusait a külpiacon lépési módozattól függően, a disztribúciós csatorna struktúrájának kérdéseit, tervezési szempontjait, a fuvarozási formákat, a fuvarozási költségek és kockázatok megosztásának lehetséges módjait, a raktározás kérdéseit, illetve a nemzetközi disztribúciós stratégiák típusait, kiemelve a szolgáltatók stratégiáit. |
| 14.                   | Összefoglalás, ismételés<br>TE A hallgatók elmélyítik a félév folyamán tanultakat, választ kapnak az esetleges kérdéseikre.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   |                                            |                         |             |                 |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|--------------------------------------------|-------------------------|-------------|-----------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   | magyarul: |   | Haladó fejlődésgazdaságtan I.              |                         | Kódja:      | GT_MNGN006-17   |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   | angolul:  |   | Advanced Development Economics I.          |                         |             |                 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   |                                            |                         |             |                 |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   | Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |                         |             |                 |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                            |                         | Kódja:      |                 |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   | Óraszámok |   |                                            |                         | Követelmény | Kredit          | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                  |                         |             |                 |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | x | Heti      | 3 | Heti                                       | 0                       | K           | 4               | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   | Féléves   |   | Féléves                                    |                         |             |                 |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |           |   | neve:                                      | Dr. habil. Erdey László | beosztása:  | egyetemi docens |                |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                            |                         |             |                 |                |
| elmélyüljenek a gazdasági növekedés legfontosabb kérdéseiben. Tanulmányozzuk a gazdasági növekedés és fejlődés legfontosabb meghatározóit, illetve azok hiányát a szegény országokban. Megismerkedünk a legfontosabb elméleti modellekkel, illetve az empirikus elemzések és esettanulmányok szemszögén keresztül is megvizsgáljuk azokat. A kurzus első része a fejlődés jelentésére koncentrál, majd azokkal a belső és külső tényezőkkel foglalkozunk, amelyek ösztönzik vagy hátráltatják a fejlődést, befejezésül néhány speciális témát vizsgálunk meg, mint az oktatás, a környezet valamint a jövedelemeloszlás és a fejlődés kapcsolata. A hallgatók egyéni és csoportos projektmunkája segíti a témában történő elmélyülést. |   |           |   |                                            |                         |             |                 |                |

**Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

*Tudás:*

- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.
- Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világgazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket.
- elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelven és legalább két idegen nyelven is.

*Képesség:*

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a munkaköréhez tartozó összetett szakfunkciók ellátására, szervezésére, irányítására, módszertanok kreatív alkalmazására, szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.
- Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Hazai és nemzetközi projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

*Attitűd:*

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
  - Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
  - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
  - Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.
- Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.
  - Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.

*Autonómia és felelősség:*

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

**A kurzus rövid tartalma, témakörei**

Komparatív gazdasági fejlődés. A gazdasági növekedés és fejlődés klasszikus elméletei. A fejlettség és alulfejlettség legújabb modelljei. Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés. Népeség-növekedés és gazdasági fejlődés. Városiasodás

és vidékről városba költözés: elmélet és politika. Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben. Agrártranszformáció és vidékfejlődés. A környezet és a fejlődés

#### Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Interaktív elméleti előadások. A gyakorlatokon esettanulmányok, önálló adatelemzés, ország- és régiótanulmányok készítése, prezentáció.

#### Értékelés

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Csoportos projekt, cikkfeldolgozás, házi feladatok                          | 40% |
| Zárthelyi dolgozat                                                          | 60% |
| 0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-110% jeles |     |

#### Kötelező szakirodalom:

Michael P. Todaro—Stephen C. Smith (2020): Economic Development, 13th Edition, Pearson, selected chapters (ISBN 9781292291154)  
 Branko Milanovic (2020): Capitalism, Alone: The Future of the System That Rules the World, Harvard University Press (ISBN13 9780674987593)  
 A félév során kiadott cikkgyűjtemény

#### Ajánlott szakirodalom:

Abhijit V. Banerjee—Esther Duflo (2011): Poor Economics, A Radical Rethinking of the Way to Fight Global Poverty and the Ways to End It, Random House India  
 David N. Weil (2013): Economic Growth, 3rd Edition, International Edition, Pearson  
 James M. Cypher – James L. Dietz: The Process of Economic Development, Routledge  
 E. Wayne Nafziger: Economic Development, Cambridge University Press  
 Hans Rosling, Anna Rosling Rönnlund, Ola Rosling (2018): Factfulness: Ten Reasons We're Wrong About the World--and Why Things Are Better Than You Think, Flatiron Books, ISBN 9781250123817

### Heti bontott tematika

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | A fejlődésgazdaságtan tárgyköre, alapvető kérdései – globális perspektívában<br>TE*: Hogyan él a világ másik fele? A közgazdaságtan és a fejlődésgazdaságtan. Mit értünk fejlődés alatt. A millenniumi és a fenntartható fejlődési célok.                                                                                              |
| 2. | Komparatív gazdasági fejlődés<br>TE: A fejlődő országok közös jellemzői. A fejlődő világ meghatározása. A fejlődés alapvető mutatói: reáljövedelem, egészség és oktatás. Az életszínvonal és a képességek holisztikus mérése. A fejlődő világ jellemzői: sokféleség az egységben. Konvergencia és divergencia.                         |
| 3. | A gazdasági növekedés és fejlődés klasszikus elméletei<br>TE: A lineáris növekedési modell. A strukturális átalakulás elméletei és mintázatai. A nemzetközi-függőségi forradalom. A neoklasszikus szabadpiaci ellenforradalom.                                                                                                         |
| 4. | A fejlettség és alulfejlettség legújabb modelljei<br>TE: Solow-n túl, a növekedés új megközelítései. Az alulfejlettség mint koordinációs kudarc. Többszörös egyensúlyi helyzetek. A Big Push. Kremer O-gyűrű elmélete. A gazdasági növekedés mint önfelfedezés. A Hausmann-Rodrik-Velasco-féle növekedéshatárértékelési keretrendszer. |
| 5. | Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés<br>TE: Elosztás és fejlődés: kritikus kérdések. Az egyenlőtlenség és a szegénység mérése. Szegénység, egyenlőtlenség és társadalmi jólét. Abszolút szegénység. A mély szegénységű csoportok gazdasági jellemzői. Beavatkozási lehetőségek.                                                      |
| 6. | Népességnövekedés és gazdasági fejlődés<br>TE: Népességnövekedés és életminőség: múlt, jelen és jövő. A demográfiai átmenet. A családnagyság mikroökonómiai modellje. Beavatkozási lehetőségek.                                                                                                                                        |
| 7. | Városiasodás és vidékről városba költözés: elmélet és politika<br>TE: A migrációs és urbanizációs dilemma. A városok szerepe. Az óriásvárosi koncentráció problémája. A városi informális szektor. Migrációs és fejlődés. A vidékről városba költözés gazdasági elmélete. Beavatkozási lehetőségek.                                    |
| 8. | Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben<br>TE: Az oktatás és az egészség központi szerepe. Az emberi tőke megközelítés. Gyermekmunka. Nemek közötti rés. Az oktatási rendszerek és a fejlődés. Az egészség mérése és eloszlása. A betegségek terhei. Egészség, termelékenység és politika.                  |
| 9. | Mezőgazdasági átalakulás és vidékfejlesztés                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | TE: A mezőgazdasági átalakulás és a vidékfejlesztés imperatívusza. A mezőgazdasági növekedés: eddigi fejlődés és új kihívások. A fejlődő világ mezőgazdasági rendszerei. A nők szerepe. A gazdálkodói viselkedés és a mezőgazdasági fejlődés mikroökonómiai modellje. Beavatkozási lehetőségek.                                                                          |
| 10. | A környezet és a fejlődés<br>TE: A környezet és a fejlődés: alapvető összefüggések. Globális felmelegedés és klímaváltozás. A környezeti kérdések gazdasági modelljei. Az urbanizáció és a környezet. Az esőerdők kiirtásának lokális és globális következményei. Beavatkozási lehetőségek.                                                                              |
| 11. | A fejlesztéspolitikai döntéshozatal és a piacok, az állam és a civil társadalom szerepe.<br>TE: Az egyensúly kérdése. Gazdaságtervezés: misztikum és realitás. A fejlesztéspolitikai tervezés: néhány alapvető módszer. Kormányzati kudarcok. A piacgazdaság és a fejlődés. A Washington konszenzus és ami utána van. Az NGO-k szerepe. Kormányzati trendek és reformok. |
| 12. | Átfogó esettanulmány és prezentáció I.<br>TE: önálló esetfeldolgozás és prezentáció                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 13. | Átfogó esettanulmány és prezentáció II.<br>TE: önálló esetfeldolgozás és prezentáció                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 14. | Szintézis<br>TE: A félév során tanultak összefoglalása                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

\*TE tanulási eredmények

|                             |           |                                                                                       |              |           |   |             |                 |                |
|-----------------------------|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------|---|-------------|-----------------|----------------|
| A tantárgy neve:            | magyarul: | Nemzetközi gazdaságpolitikák                                                          |              |           |   | Kódja:      | GT_MNGN008-17   |                |
|                             | angolul:  | International Economic Policy                                                         |              |           |   |             |                 |                |
| 2021/2022. tanév 2. félév   |           |                                                                                       |              |           |   |             |                 |                |
| Felelős oktatási egység:    |           | Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar<br>Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |              |           |   |             |                 |                |
| Kötelező előtanulmány neve: |           | -                                                                                     |              |           |   | Kódja:      | -               |                |
| Típus                       |           | Óraszámok                                                                             |              |           |   | Követelmény | Kredit          | Oktatás nyelve |
|                             |           | Előadás                                                                               |              | Gyakorlat |   |             |                 |                |
| Nappali                     | N         | Heti                                                                                  | 3            | Heti      | 0 | kollokvium  | 4               | magyar         |
| Levelező                    |           | Féléves                                                                               |              | Féléves   |   |             |                 |                |
| Tantárgyfelelős oktató      |           | neve:                                                                                 | Czeglédi Pál |           |   | beosztása:  | egyetemi docens |                |
|                             |           |                                                                                       |              |           |   |             |                 |                |

#### A kurzus célja, hogy a hallgatók

megismerkedjenek a gazdaságpolitika alapösszefüggéseivel és alapvető dilemmáival, az országok illetve gazdasági rendszerek összehasonlításával feltárható intézményi és gazdaságpolitikai különbségekkel, a tipikus intézményi-gazdaságpolitikai berendezkedések fő jellegzetességeivel. A kurzus során a hallgatók megszerezhetik az ahhoz szükséges tudást, hogy összehasonlító módszerrel képesek legyenek a makroökonómia, a nemzetközi gazdaságtan, a gazdaságpolitika elméleti összefüggéseinek alkalmazására, esettanulmányok elemzésére, a következtetések általánosítására és a tapasztalatok összegzésére.

#### Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

##### Tudás:

Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.

##### Képesség:

Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.

##### Attitűd:

Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja.

##### Autonómia és felelősség:

Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.

#### A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus első része a gazdaságpolitika közgazdasági elemzésének néhány klasszikus kérdésével foglalkozik: a jóléti közgazdaságtani és a politikai gazdaságtani megközelítés különbségeivel, a fiskális és a monetáris politikáról való gondolkodás néhány meghatározó modelljével. A második rész egyrészt bevezeti az összehasonlító közgazdaságtani nézőpontot és tárgyalja az intézmények jelentőségét. Majd mindezek alkalmazásaként kerül sor a kínai átalakulás, az euró-zóna problémáinak, 2007-2008-as pénzügyi válság történéseinek és a poszt-szocialista átalakulás folyamatának elemzésére.

#### Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás diasorral kiegészítve, tanulmányok feldolgozása

#### Értékelés

A félév teljesítésének nincs feltétele. A szemináriumokon a kijelölt cikkek megvitatása zajlik, amelyről a hallgatóknak 2-3 fős csoportokban maximum egyoldalas összefoglalót kell írniuk és feltölteniük az e-learning rendszerbe az óra előtt. Emailben nem lehet összefoglalókat küldeni.

A vizsga eredményét legfeljebb 10 százalékkal javíthatja az e-learning rendszerben visszaküldött ellenőrző kérdések megoldásaival elért eredmény. A vizsga (online) írásbeli.

Az vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50,01% - 64% – elégséges



64,01% - 76% – közepes

76,01% - 87% – jó

87,01% - 100% – jeles

#### Kötelező szakirodalom:

- Bara Z. – Szabó K. (2007): Összehasonlító közgazdaságtan. Gazdasági rendszerek, országok, intézmények. Budapest: Aula Kiadó. (A kijelölt fejezetek). ISBN: 963-9585-65-3
- Benczes I. – Kutasi G. (2010): Költségvetési pénzügyek. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN: 978-963-05-8918-5
- Czeglédi P. (2020): Közösségi döntések elmélete. Kézirat
- Gorton, G. – Metrick, A. (2012): The Financial Crisis of 2007-2009. In: Parker, R. – Whaples, R. (eds.): The Handbook of Major Events in Economic History, Routledge, link. ISBN 9780367866204
- Király J. (2009): A tornádó és a hurrikán – a 2007. év válságos hatásai. In: Muraközy L. (szerk.) A jelen a jövő múltja. Budapest: Akadémiai Kiadó. 295-332. o. ISBN: 978-963-05-8686-3
- Stiglitz, J. E. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest. ISBN: 963 224 560 1
- Szabó K. (2007): Összehasonlító közgazdaságtan. Budapest: Aula Kiadó. (A kijelölt fejezet). ISBN: 963-9585-65-3
- Williamson, S. D. (2009): Makroökonómia. Osiris, Budapest. (A kijelölt fejezetek) ISBN: 978-963-276-015-5

#### Ajánlott szakirodalom:

*Háttéranyag az 5., illetve 11-12. előadásokhoz:*

- Blankart, Ch. B. (2013), Oil and Vinegar: A Positive Fiscal Theory of the Euro. Kyklos, 66(4), 497-528.
- Bergh, A. (2008): A Race to the Bottom for the Welfare States? In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): Institutional Competition. Cheltenham: Edward Elgar. 182-201.
- Curzon-Price, V. (2008): Fiscal Competition and the Optimiaztion of Tax Revenues for Higher Growth. In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): Institutional Competition. Cheltenham: Edward Elgar. 154-181.
- De Grauwe, P. (2013): The Political Economy of the Euro. Annual Review of Political Science, 16, 153-170.
- Djankov, S. – Glaeser, E – La Porta, R. – Lopez-de-Silanes, F. – Shleifer, A. (2003): The New Comparative Economics. Journal of Comparative Economics, 31(4). 595-619.
- Höijer, R. (2008): Tax Competition and Tax Cartels. In: Bergh, A. – Höijer, R. (eds.): Institutional Competition. Cheltenham: Edward Elgar. 129-154.
- Selgin, G. (2012): Incredible commitments: Why the EMU Is Destroying Both Europe and Itself. Cato Journal, 33(1), 143-154.
- Vaubel, R. (2004): The Future of The Euro: A Public Choice Approach. Cato Journal, 24(1–2), 151-161.

*Feldolgozandó irodalom:*

- Alchian A. A. (2008): Property Rights. In: Henderson, D. R. (ed.): The Concise Encyclopedia of Economics. Liberty Fund, Inc. Library of Economics and Liberty. [link](#)
- Alesina, A. Tabellini, G., Trebbi, F. (2017), Europe as an optimal political area: New findings, voxeu.org, június 2. [link](#)
- Blanchard, O., Leigh, D. (2013): Fiscal Consolidation: At What Speed? Voxeu.org, 3 May, [link](#)
- Carden, A., Horwitz, S. (2013) Is Market Failure a Sufficient Condition for Government Intervention? Library of Economics and Liberty, featured article, 1 April 2013. [link](#)
- Cochrane, J. (2014), Who's Afraid of a Little Deflation? The Wall Street Journal, November 17. [link](#)
- Cukierman, A. (2013), Monetary policy and institutions before, during, and after the global financial crisis. Journal of Financial Stability, 9(3), pp. 373-384. [link](#)
- Davis, S. (2020), Going Viral: The history and economics of pandemics. Lodnon, UK: The Institute of Economic Affairs. [link](#)
- Easterly, W., Levine, R. (2017), The European origins of economic development, Voxeu.org, február 3., [link](#)
- Feld, L. P. (2016): Is German (macro-) economic policy different? In: Bratsiotis, G. Cobham, D. (eds.): German macro: how it's different and why that matters. European Policy Centre, Brussels, pp. 42-54. [link](#)
- Gamberoni, E. – Gartner, Ch. – Giordano, C. – Lopez-Garcia, P. (2016): Corruption and efficiency: A case-study of Central and Eastern Europe? VoxEu.org, October21, [link](#)
- Landmann, O. (2017), What's wrong with EZ: Conflicting narratives. In: Beck, Th., Kotz, H-H. (eds.), Ordoliberalism: A German oddity? CEPR Press, Centre for Economic Policy Research, London, pp. 123-133. [link](#)
- Lemieux, P. (2003): The Public Choice Revolution. Regulation, 27 (3), pp. 22-29. [link](#)
- Pisani-Ferry, J. (2018), Euro Area Reform: An Anatomy of the Debate, voxeu.org, november 15, [link](#)
- Parente, S. L. (2008), Narrowing the Economic Gap in the 21st Century. In: In K. R. Holmes, E. J. Feulner, & M. A. O'Grady (Eds.), 2008 index of economic freedom. Washington, DC and New York (pp. 23-33). [link](#)
- Sumner, S. (2017), Monetary policy rules in light of the great recession. Journal of Macroeconomics, 54(Part A), pp. 90-99. [link](#)
- Zeifel, P. (2020), The COVID-19 crisis: A public choice view. Economic Affairs, 40(3), pp. 395-405. [link](#)



| Heti bontott tematika |                                                                                                                             |                                                                                   |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| hét                   | téma                                                                                                                        | tananyag                                                                          |
| 1.                    | Bevezetés; az állami szerepvállalás indokai I                                                                               | Stiglitz (2000), 3. és 6. fejezet, Czeplédi (2020)                                |
|                       | TE*: A jóléti közgazdaságtan szemléletmódja, piaci kudarcok                                                                 | <i>feldolgozandó</i> : Carden és Horwitz (2013)                                   |
| 2.                    | Az állami szerepvállalás indokai II                                                                                         | Stiglitz (2000), 3. és 6. fejezet, Czeplédi (2020)                                |
|                       | TE: A közösségi választások szemléletmódja: kormányzati kudarcok                                                            | <i>feldolgozandó</i> : Lemieux (2003)                                             |
| 3.                    | Pénz, bankrendszer és a monetáris politika alapkérdései                                                                     | Williamson (2009), 15., 17.+az előadás anyaga                                     |
|                       | TE: A dinamikus inkonzisztencia és jelentősége, a Friedman-szabály, a Diamond és Dybvig bankroham-modellje                  | <i>feldolgozandó</i> : Cochrane (2014)                                            |
| 4.                    | A fiskális politika makroökonómiai szerepe                                                                                  | Benczes és Kutasi 1.,3. fejezet+előadás anyaga                                    |
|                       | TE: A költségvetési deficit különböző kiszámítási módjai, az államadósság fenntarthatósága                                  | <i>feldolgozandó</i> : Blanchard és Leigh (2013)                                  |
| 5.                    | Az összehasonlító közgazdaságtan nézőpontja                                                                                 | az előadás elhangzottak; háttér: Djankov és szerzőtársai (2003)                   |
|                       | TE: Az állami beavatkozás alapkérdése mint a magán és állami kisajátítási kockázat közötti átváltás                         | <i>feldolgozandó</i> : Easterly és Levine (2017)                                  |
| 6.                    | A piacgazdaság intézményrendszere                                                                                           | Bara – Szabó (2007), 2-3. fejezet                                                 |
|                       | TE: Az intézmények jelentősége, típusai a nyugati világ fejlődésében alapvető szerepet játszó intézményi innovációk         | <i>feldolgozandó</i> : Alchian (2008)                                             |
| 7.                    | Kína                                                                                                                        | Szabó (2007), 9. fejezet                                                          |
|                       | TE: A kínai szocializmus átalakulása, a 80-es évek reformjai, tények a kínai gazdasági növekedésről                         | <i>feldolgozandó</i> : Davis (2020)                                               |
| 8.                    | Az euró politikai gazdaságtana I                                                                                            | az előadás elhangzottak; háttér: De Grauwe (2013), Vaubel (2004), Selgin (2012)   |
|                       | TE: Az euró „ortodox” és „keynesi” kritikájának érvei                                                                       | <i>feldolgozandó</i> : Feld (2016)                                                |
| 9.                    | Az euró politikai gazdaságtana II                                                                                           | az előadás elhangzottak; háttér: De Grauwe (2013), Vaubel (2004), Selgin (2012)   |
|                       | TE: Az euró „ortodox” és „keynesi” kritikájának érvei                                                                       | <i>feldolgozandó</i> : Pisani-Ferry (2018)                                        |
| 10.                   | A jóléti állam                                                                                                              | Bara – Szabó (2007), 6. fejezet                                                   |
|                       | TE: A jóléti állam koncepciója, típusai. Milyen kihívásokkal szembesül a jóléti állam?                                      | <i>feldolgozandó</i> : Alesina et al. (2017)                                      |
| 11.                   | A 2008-as pénzügyi válság és következményei                                                                                 | Gorton – Metrick (2012)                                                           |
|                       | TE: A 2008-as pénzügyi válság kialakulásának lehetséges okai, a 2008-as pénzügyi válságra adott gazdaságpolitikai válaszok. | Király (2009)<br><i>feldolgozandó</i> : Sumner (2017)                             |
| 12.                   | A poszt-szocialista átmenet                                                                                                 | Bara – Szabó (2007), 9-10. fejezet                                                |
|                       | TE: A szocializmus összeomlásából következő gazdaságpolitikai kihívások, az intézményi átalakulás nehézségei                | <i>feldolgozandó</i> : Gamberoni et al. (2016)                                    |
| 13.                   | Fiskális föderalizmus, adóverseny és jóléti állam                                                                           | az előadás elhangzottak; háttér: Høijer (2008), Curzon-Price (2008), Bergh (2008) |
|                       | TE: Az adóverseny káros vagy hasznos voltára vonatkozó érvek áttekintése                                                    | <i>feldolgozandó</i> : Parente (2008)                                             |
| 14.                   | Összefoglalás                                                                                                               | <i>feldolgozandó</i> : McCloskey (2020)                                           |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                   |                          |             |               |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|---------------------------------------------------|--------------------------|-------------|---------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   | magyarul: |   | Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga             |                          | Kódja:      | GT_MNGN010-17 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   | angolul:  |   | Law for international business relations          |                          |             |               |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                   |                          |             |               |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |           |   | DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |                          |             |               |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   | -                                                 |                          | Kódja:      | -             |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | Óraszámok |   |                                                   |                          | Követelmény | Kredit        | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                         |                          |             |               |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | X | Heti      | 3 | Heti                                              | 0                        | Kollokvium  | 4             | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   | Féléves   |   | Féléves                                           | 0                        |             |               |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   | neve:                                             | Dr. Kőmíves Péter Miklós | beosztása:  | adjunktus     |                |
| <p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkednek a nemzetközi jog mindhárom aspektusához, így nemzetközi közjoghoz, a nemzetközi magánjoghoz és a nemzetközi gazdasági kapcsolatokhoz tartozó legfontosabb kérdésekkel.</p> <p>A közjogi részben az államok és a nemzetközi szervezetek alapvető sajátosságai, majd a nemzetközi szerződések létrehozásának és megszűnésének tárgyalása kap helyet, tekintettel arra, hogy e szereplők és folyamatok alapvetően határozzák meg a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogi környezetét.</p> <p>A magánjogi részben a nemzetközi elemet tartalmazó, de alapvetően magánjogi problémák megoldásába nyerhetnek bepillantást a hallgatók.</p> <p>A nemzetközi gazdasági kapcsolatok tárgyalásakor az általános jellemzők és tendenciák mellett a hallgatók megismerik a nemzetközi forgalom legtipikusabb szerződéseinek sajátosságait, így többek között az adásvétel, a fuvarozás, a szállítmányozás és a franchise jogi szabályozását.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                                   |                          |             |               |                |
| <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i><br/>Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.</p> <p><i>Képesség:</i><br/>A vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.</p> <p>Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.</p> <p><i>Attitűd:</i><br/>Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.</p> <p>Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i><br/>Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.</p> |   |           |   |                                                   |                          |             |               |                |
| <p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>megismerkednek a nemzetközi jog mindhárom aspektusához, így nemzetközi közjoghoz, a nemzetközi magánjoghoz és a nemzetközi gazdasági kapcsolatokhoz tartozó legfontosabb kérdésekkel. A közjogi részben az államok és a nemzetközi szervezetek alapvető sajátosságai, majd a nemzetközi szerződések létrehozásának és megszűnésének tárgyalása kap helyet, tekintettel arra, hogy e szereplők és folyamatok alapvetően határozzák meg a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogi környezetét. A magánjogi részben a nemzetközi elemet tartalmazó, de alapvetően magánjogi problémák megoldásába nyerhetnek bepillantást a hallgatók.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                   |                          |             |               |                |

A nemzetközi gazdasági kapcsolatok tárgyalásakor az általános jellemzők és tendenciák mellett a hallgatók megismerik a nemzetközi forgalom legtipikusabb szerződéseinek sajátosságait, így többek között az adásvétel, a fuvarozás, a szállítmányozás és a franchise jogi szabályozását.

#### Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tantárgy sokszínűségéből adódóan az előadások során folyamatosan adott a kérdések és problémák felvetésének lehetősége. A hallgatók érdeklődésüknek, tájékozottságuknak megfelelően vehetnek fel olyan, a tananyaghoz kapcsolódó kérdéseket, melyek jelentős jogi aspektussal is rendelkeznek. Az oktatók részéről folyamatos visszacsatolás, valamint vitaindító kérdések felvetése is jellemző az órák során.

#### Értékelés

Az írásbeli dolgozatok értékelése során elért eredmények értékelése az alábbiak szerint történik:

0-50%: elégtelen

51%-60%: elégséges

61%-70%: közepes

71%-85%: jó

86-100%: jeles

#### Kötelező szakirodalom:

Bánrévy Gábor (2018): A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Szent István Társulat, Budapest.

Blahó András – Prandler Árpád (szerk., 2016): Nemzetközi szervezetek és intézmények. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk., 2018): Nemzetközi jog. 2. átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest. (MERSZ könyvtárban online elérhető.)

Kovács Péter (2016): Nemzetközi közjog, Osiris Kiadó, Budapest.

Mádl Ferenc- Vékás Lajos (2018): Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

#### Ajánlott szakirodalom:

Burián László- Czigler Dezső Tamás- Kecskés László – Vörös Imre (2010): Európai és magyar nemzetközi kollízós magánjog, KRIM Bt., Budapest.

Siska Katalin- Szemesi Sándor (2006): A nemzetközi jog története, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.

Szemesi Sándor (2011): A nemzetközi jog alapintézményei. Lícium Art Kiadó, Debrecen.

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       | A nemzetközi jog rendszere, jogforrásai, alanyai, alapfogalmak                                                                                                                                                |
|                       | TE*<br>A nemzetközi jogi alapismeretek elsajátítása, az alapvető fogalmak, jogforrások és szereplők megismerése. A nemzetközi jog rendszerének felvázolása, alapvető összefüggések ismertetése.               |
|                       | A nemzetközi közjog alanyai 1: Az állam                                                                                                                                                                       |
|                       | TE<br>Az államiság kritériumai, az államok létrejötte és elismerése, államok fajtái, államok megszűnése. Az államterület, és az államhatárok specialitásai. A légitér, a világűr és a tenger jogi aspektusai. |
|                       | A nemzetközi közjog alanyai 2: A nemzetközi szervezetek                                                                                                                                                       |
|                       | TE<br>A nemzetközi szervezetek alapvető jogi ismérvei. Alapítás, működés, megszüntetés. Döntéshozatal a nemzetközi szervezetek keretében.                                                                     |
|                       | A nemzetközi szerződések joga                                                                                                                                                                                 |
|                       | TE                                                                                                                                                                                                            |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | A nemzetközi szerződések megkötésének rendje, a jelenleg hatályos magyar szabályozás ismertetése. A nemzetközi szerződések hatályosságának, és érvényességének kérdései. Az abszolút és relatív érvénytelenség jelentése, esetei.                                                                                                                                                                                                                                                |
|  | A nemzetközi közjog aktuális kérdései                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|  | TE<br>Az emberi jogok fejlődéstörténete, az emberi jogok védelmének alapelvei. A kisebbségek és a menekültek helyzetének nemzetközi jogi sajátosságai. A természeti környezet védelmével összefüggő nemzetközi kihívások, és azok kezelésére kiadott nemzetközi egyezmények tárgyalása. A nemzetközi környezetvédelmi jog alapelvei, a környezeti károk okozásáért való felelősségre vonás problémái. A bős-nagymarosi vízlépcsőper, és a tiszai ciánszennyezés jogi aspektusai. |
|  | A nemzetközi kollíziós magánjog története és általános kérdései                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|  | TE<br>A nemzetközi kollíziós magánjog kialakulásának feltételrendszere, a jogtörténeti fejlődés legfontosabb állomásai. A nemzetközi kollízió mibenléte, alapvetés.                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|  | A kollíziós szabály és alkalmazása                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|  | TE<br>A nemzetközi kollíziós magánjog általános része a kollíziós szabály szerkezetével és alkalmazásával foglalkozik. Ezzel összefüggésben tárgyalásra kerül a joghatóság, a minősítés, a vissza- és tovább utalás, valamint a külföldi jog alkalmazását kizáró körülmények rendszere is.                                                                                                                                                                                       |
|  | Személyek joga, tulajdonjog és szerződések a nemzetközi magánjogban                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|  | TE<br>A nemzetközi kollíziós magánjog különös része az egyes jogterületeken leggyakrabban alkalmazott kapcsolóelvek rendszerét tárgyalja, kitekintéssel az európai uniós jogalkalmazási megoldásokra.                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|  | A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának általános jellemzői                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|  | TE<br>A „nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga”, mint egy relatíve önálló, komplex jogterület kerül tárgyalásra. A joganyag közjogi komponense keretében a külkereskedelmi ügyletek jogi környezete kerül bemutatásra, míg a magánjogi komponens a konkrét, vállalkozások között megkötött szerződéseket, és lehetséges fizetési módozatokat ismerteti.                                                                                                                          |
|  | Kötelmi jogi alapismeretek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|  | TE<br>A szerződésekkel kapcsolatos alapvető polgári jogi fogalmak tárgyalása. A szerződés létrejötte és megszűnése. A szerződésszegés esetei. A szerződést biztosító mellékkötelezettségek rendszere.                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|  | Tipikus szerződések a nemzetközi kereskedelemben 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|  | TE<br>A tulajdonjog átruházás célzó szerződések sajátosságai. A vállalkozási és megbízási típusú ügyletek jellemzői. Külpiacra lépés jogbérleti szerződéssel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|  | Tipikus szerződések a nemzetközi kereskedelemben 2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|  | TE<br>A fuvarozási és a szállítmányozási szerződés sajátosságainak ismertetése, az INCOTERMS 2020 klauzulák és jelentőségük a nemzetközi áruforgalomban.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|  | Fizetési módozatok és értékpapírok a nemzetközi kereskedelemben                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|  | TE<br>A fizetési számlák közötti fizetési módozatok jellemzői, az akkreditív sajátosságai. A nemzetközi kereskedelemben tipikusan előforduló értékpapírok (váltó, csekk, letéti jegy, hajóraklevél, közraktári jegy) bemutatása.                                                                                                                                                                                                                                                 |
|  | Nemzetközi beruházások jogi védelme                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|  | TE<br>A nemzetközi beruházások jogi garanciái a nemzeti, és a nemzetközi jogban. A beruházásvédelemmel kapcsolatos hatályos szabályozás, és a vonatkozó nemzetközi egyezmények bemutatása. A Washingtoni Konvenció és a MIGA működése.                                                                                                                                                                                                                                           |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|---------------------------------------------------|-----------------|-----------------|---------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | magyarul: |   | A világgazdaság történelme                        |                 | Kódja:          | GT_MNGN021-17 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | angolul:  |   | Economic History of the World                     |                 |                 |               |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   | DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |                 |                 |               |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |           |   |                                                   |                 | Kódja:          |               |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   | Óraszámok |   |                                                   |                 | Követelmény     | Kredit        | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                         |                 |                 |               |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | x | Heti      | 2 | Heti                                              | 1               | Gyakorlati jegy | 4             | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   | Féléves   |   | Féléves                                           |                 |                 |               |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   | neve:                                             | Dr. Lévai Csaba |                 | beosztása:    | egy. docens    |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| megismerjék a modern világgazdasági rendszer születésének és formálódásának történetét, a globalizáció folyamatait és szerkezetét.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| A hallgató számára a gazdaságtörténet alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismerete,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatoknak, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikáknak, jogszabályok változásainak értelmezése és alkalmazása javaslatai, döntései során,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| A hallgató fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| - Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| A kurzus nem tűzi ki célként a világgazdaság egésze történetének áttekintését a kezdetektől napjainkig. A hangsúlyt az európai gazdaság fejlődésére, illetve annak a világgazdaság többi részéhez fűződő kapcsolataira helyezi. Időben a nagy földrajzi felfedezéseknél veszi fel a fonalat, amikor az európai gazdaság expanziójának eredményeként kialakult a modern világgazdasági rendszer. A téma jobb megértése érdekében visszatekint a középkori európai gazdaság történetére, illetve bevezetést nyújt néhány olyan elméleti rendszerbe, amelyet a világgazdaság hosszabb távú fejlődésével kapcsolatban fogalmaztak meg. Az ezt követő anyag két nagyobb egységre bontható. Először a kora újkori és a 19. századi európai gazdasági fejlődést mutatja be egyrészt regionális tagolásban, másrészt pedig a világgazdaság egészében betöltött szerepe szempontjából. E rész, illetve a második rész között az első világháború és annak gazdasági hatásai jelentik a vízválasztót. A második részben a két világháború közötti európai gazdaság történetének áttekintésére kerül sor, hasonló megfontolások alapján, ahogyan az első résszel kapcsolatban is történt. A kora újkori, 19. és 20. századi gazdaságtörténet szerves részeként az adott korszakokban meghatározónak nevezhető közgazdasági-eszmetörténeti iskolákat és irányzatokat is bemutatja, s szembeállítja azokat a ténylegesen megvalósuló gazdaságpolitikai megoldásokkal. A kurzus a vizsgált korszak európai gazdaságtörténetét világgazdasági összefüggésrendszerben tárgyalja, s ennek során külön hangsúlyt helyez az Amerikai Egyesült Államok gazdaságtörténete bemutatására. |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Előadás, prezentáció                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |
| Gyakorlat: kiscsoportos feldolgozás, tanulói prezentáció (esettanulmányok)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                                   |                 |                 |               |                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Értékelés</b></p> <p>Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban,<br/>Vizsgafeladat: a tematikában szereplő témák közül három megadása, amelyből a hallgató egyet kiválasztva a vizsgán esszé formájában kidolgoz.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>Kötelező szakirodalom:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig, Maecenas, Budapest, 1994.</li> <li>Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. A rurális társadalomtól a gondoskodó államig. (ed. H. A. Dideriks, J. Th. Lindblad, D. J. Noordam, G. C. Quispel, B. M. A. de Vries) Osiris, Bp. 1995.</li> <li>Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I. 1918-1945. Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 1998.</li> </ul> |
| <p><b>Ajánlott szakirodalom:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Berend T. Iván – Ránki György: Európa gazdasága a 19. században, 1780-1914. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Bp. 1987.</li> <li>Norman J. G. Pounds: Európa történeti földrajza. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.</li> <li>Randy C. Epping: Világgazdaság dióhéjban. Typotex Kiadó. Budapest, 2003</li> </ul>                                                                                                                                 |

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15.                   | <p><b>Elméleti bevezetés: néhány történeti megközelítésű elmélet a világgazdasági rendszer létrejöttére és hosszabb távú fejlődésére vonatkozóan (I. Wallerstein, Ny. D. Kondratyev, W. W. Rostow, S. Kuznets, A. Gerschenkron)</b></p> <p>TE* A félév anyagának fogalmi-elméleti megalapozása</p> |
| 16.                   | <p><b>A középkori Európa gazdasági kapcsolatai a világ más részeivel. A nagy földrajzi felfedezések és következményei, a gyarmatosítás kezdetei: a modern világgazdasági rendszer kialakulása a kora újkorban</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                       |
| 17.                   | <p><b>Közgazdasági elmélet és gyakorlat a kora újkorban: a merkantilizmus és a fiziokratizmus</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                                                                       |
| 18.                   | <p><b>Ipari forradalom vagy iparosítás: a modern gazdasági fejlődés kibontakozásának néhány elméleti kérdése. Miért az Egyesült Királyságban kezdődött az iparosítás folyamata?</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                     |
| 19.                   | <p><b>A kontinentális Nyugat-Európa gazdasági fejlődése a 19. században</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                                                                                             |
| 20.                   | <p><b>A gazdasági elmaradottság történeti távlatból: Kelet-Közép-Európa és Oroszország gazdasági fejlődése a 19. században</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                                          |
| 21.                   | <p><b>Gyarmatból az élre: az Amerikai Egyesült Államok gazdasági fejlődése a 19. században</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                                                                          |
| 22.                   | <p><b>Közgazdasági elmélet és gyakorlat a 19. században: a klasszikus brit politikai gazdaságtan, illetve tovább fejlesztői és bírálói</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                              |
| 23.                   | <p><b>Az első világháború és azt lezáró békeszerződések hatása a világgazdaságra</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                                                                                    |
| 24.                   | <p><b>Válság és rekonstrukció az első világháború után; a nagy gazdasági világválság és a kilábalási kísérletek az 1930-as évek második felében</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                     |
| 25.                   | <p><b>Az Egyesült Királyság és a kontinentális Nyugat-Európa gazdasága a két világháború közötti időszakban</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                                                         |
| 26.                   | <p><b>Kelet-Közép-Európa és Szovjet-Oroszország gazdasága a két világháború közötti időszakban</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                                                                      |
| 27.                   | <p><b>Az Amerikai Egyesült Államok gazdasága a két világháború közötti időszakban</b></p> <p>TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása</p>                                                                                                                                                   |
| 28.                   | <p><b>A keynes-i forradalom a közgazdasági elméletben</b></p> <p>TE A féléves anyag alapján kreatív kérdések, hipotézisek megfogalmazása</p>                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|--------------------------------------------|-----------------------------|-------------|------------|----------------|---------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | magyarul: |   | Nemzetközi Menedzsment                     |                             |             |            | Kódja:         | GT_MNGN018-17 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   | angolul:  |   | International Management                   |                             |             |            |                |               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   | Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |                             |             |            |                |               |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   | -                                          |                             |             |            | Kódja:         |               |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   | Óraszámok |   |                                            |                             | Követelmény | Kredit     | Oktatás nyelve |               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                  |                             |             |            |                |               |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | X | Heti      | 2 | Heti                                       | 2                           | kollokvium  | 5          | magyar         |               |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   | Féléves   |   | Féléves                                    |                             |             |            |                |               |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |           |   | neve:                                      | Dr. Csapóné dr. Riskó Tünde |             | beosztása: | adjunktus      |               |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   | neve:                                      |                             |             | beosztása  |                |               |
| <b>A kurzus célja, hogy a hallgatók</b><br>A kurzus keretein belül a hallgatók megismerik a nemzetközi vállalatok, multinacionális cégek, nagy nemzetközi szervezetek irányításának, vezetésének, menedzselésének sajátosságait. Esettanulmányok, cikkek, szituációs játékok, videók elemzésének segítségével lehetőségük nyílik arra, hogy gyakorlati példákon keresztül megértsék e terület fontosságát, és az elméleti ismeretek mellett praktikus tapasztalatokat is szerezzenek a menedzsment legfontosabb területeiről.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |
| <b>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |
| <i>Tudás:</i><br>Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken. Ismeri és érti a szak kutatásához, szakirodalmi eredmények feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat, a munkatársak, csoportok, illetve projektek, nagyobb szervezetek irányítási módszereit, a stratégiai tervezés és menedzsment vállalati, állami, regionális és globális módszereit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |
| <i>Képesség:</i><br>Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására. Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére. |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |
| <i>Attitűd:</i><br>Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |
| <i>Autonómia és felelősség:</i><br>Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt. Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |
| <b>A kurzus rövid tartalma, témakörei</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |
| Témakörök: Nemzetköziesedés, a globalizáció folyamata; Etika és társadalmi felelősség; Kultúra, kultúra modellek; Vállalati kultúra nemzetközi környezetben; Kommunikáció nemzetközi környezetben; Vállalatok nemzetközi kommunikációja; Nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje; Szervezeti formák és azok változásai nemzetközi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                            |                             |             |            |                |               |



környezetben; Nemzetközi marketingmenedzsment; Nemzetközi humán erőforrás menedzsment; Tudásmenedzsment nemzetközi környezetben; KKV-k nemzetközi környezetben.

#### Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az előadásokon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteket az oktató által kijelölt idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok szemináriumokon történő megvitatásával mélyítik el. A szemináriumokon a hallgatók előre kiadott esettanulmányokat elemeznek, dolgoznak fel, azokról prezentációkat készítenek, melyeket az órákon előadnak, megvitatnak, értékelnek.

#### Értékelés

Az aláírás megszerzésének feltétele:

- Az órák rendszeres látogatása (az órák 1/3-át meg nem haladó hiányzás), valamint az oktató által megadott szempontrendszer/tematika alapján 1 prezentáció megtartása kötelezően elvárt minden hallgatótól. A prezentációk a félév során előre meghatározott időpontban kerülnek bemutatásra a szemináriumi órák egyikén. A prezentációkat bemutatásuk előtt legkésőbb 1 héttel fel kell a hallgatóknak tölteniük az elearning portálra. A prezentációk esettanulmányok feldolgozásán alapulnak; az esettanulmányok forrása: Deresky, Helen (2017): International Management – Managing Across Borders and Cultures – Texts and Cases, 9th (Global) Edition, Pearson. ISBN 13: 978-1-292-15353-7 (szükség esetén korábbi kiadások is). A prezentációkkal szembeni tartalmi és formai követelmények az órán kerülnek ismertetésre és elérhetőek az eLearning portálon is.

Írásbeli kollokvium.

Végző jegy: írásbeli vizsga (50%) + prezentáció értékelése (50%)

#### Kötelező szakirodalom:

Blahó András – Czakó Erzsébet (2015): Nemzetközi menedzsment. Akadémiai Kiadó ISBN 978 963 05 9536 0  
Deresky, Helen (2017): International Management – Managing Across Borders and Cultures – Texts and Cases, 9th (Global) Edition, Pearson. ISBN 13: 978-1-292-15353-7

#### Ajánlott szakirodalom:

Csath Magdolna (2008): Interkulturális menedzsment, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest ISBN 978 963 19 6319 9  
Poór József (2013): Nemzetköziesedés és globalizáció az emberi erőforrás menedzsmentben, Complex Kiadó ISBN 978 963 295 287 1

Tóth Tamás (2008): Nemzetközi marketing, Akadémiai Kiadó, Budapest ISBN 978 963 05 8621 4

Az oktató által folyamatosan frissített irodalomlista, melynek egy része elérhető a DEKTKNG Facebook csoportban

#### Heti bontott tematika

| Hét | Témakörök                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | <b>Bevezetés</b><br>TE: Ismeri a félév során feldolgozásra kerülő témaköröket. Ismeri a tantárgy hallgatása által megszerezhető ismereteket.                                                                                                                                                                               |
| 2.  | <b>Nemzetköziesedés, a globalizáció folyamata</b><br>TE: Ismeri és érti a nemzetköziesedés és a globalizáció folyamatát. Ismeri a nemzetközi környezetben működő vállalatokat érintő aktuális környezeti kihívásokat.                                                                                                      |
| 3.  | <b>Etika és társadalmi felelősség</b><br>TE: Ismeri és érti a társadalmi felelősségvállalás fogalmát és a vállalatokra vonatkozó etikus magatartás jelentőségét.                                                                                                                                                           |
| 4.  | <b>Kultúra, kultúra modellek</b><br>TE: Ismeri és érti a kultúra jelentőségét a nemzetközi környezetben. Tudja értelmezni a kulturális különbségeket a nemzetközi üzleti életben.                                                                                                                                          |
| 5.  | <b>Vállalati kultúra nemzetközi környezetben</b><br>TE: át fogja látni a nemzeti kultúra és a vállalati kultúra közötti összefüggésrendszert; jellemezni tudja a vállalati/szervezeti kultúra főbb modelljeinek kultúracsoportjait.                                                                                        |
| 6.  | <b>Kommunikáció nemzetközi környezetben 1.</b><br>TE: Ismeri és érti a kultúra és kommunikáció jelentőségét, kapcsolatát a nemzetközi környezetben. Tudatosabban kommunikál nemzetközi környezetben. Különösen figyel a non-verbális kommunikáció jelentőségére.                                                           |
| 7.  | <b>Kommunikáció nemzetközi környezetben 2. (Vállalatok nemzetközi kommunikációja)</b><br>TE: Ismeri és érti a kultúra és kommunikáció jelentőségét, kapcsolatát a nemzetközi környezetben. Tudatosabban kommunikál nemzetközi környezetben. Ismeri a nemzetközi vállalati kommunikáció menedzsmentet.                      |
| 8.  | <b>Nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje</b><br>TE: Ismeri és érti a nemzetközi stratégiákat, azok közötti különbséget. Képes megfelelő stratégia kiválasztására és alkalmazására. Ismeri és érti a nemzetközi stratégiákat, azok közötti különbséget. Képes megfelelő stratégia kiválasztására és alkalmazására. |



|     |                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9.  | <b>Szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben</b><br>TE: Érti a struktúra különböző formáit és azok előnyeit, hátrányait. Értelmezni tudja a nemzetközi környezetben működő vállalatok komplex szervezeti struktúráit. |
| 10. | <b>Nemzetközi marketingmenedzsment</b><br>TE: Ismeri a nemzetközi marketing fogalmát, fokozatait, megérti a hazai és nemzetközi marketing közötti eltéréseket.                                                                           |
| 11. | <b>Nemzetközi emberi erőforrás menedzsment</b><br>TE: Megérti a nemzetközi (NEEM) és a hazai emberierőforrás menedzsment közötti különbségek okait, a NEEM kulcsterületeit.                                                              |
| 12. | <b>Tudásmenedzsment nemzetközi környezetben</b><br>TE: Megérti a tudásmenedzsment alapvető fogalmait, megismeri a tudásmenedzsment-rendszerépítés logikáját, eszközeit, módszereit.                                                      |
| 13. | <b>KKV-k nemzetközi környezetben</b><br>TE: megérti a kisvállalatok nemzetköziesedésének sajátosságait; megismeri a kisvállalatok nemzetköziesedésére ható gátló és előrevivő tényezőket                                                 |
| 14. | <b>Összefoglalás</b>                                                                                                                                                                                                                     |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------------|--------------------------------------------------|---------------------------------------|---|---------|--|-----------------|-----------------|----------------|--|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | magyarul:      | Nemzetközi Számvitel és Információs Rendszerei   |                                       |   |         |  |                 | Kódja:          | GT_MNGN022-17  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | angolul:       | International Accounting and Information systems |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                |                                                  | DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 | Kódja:         |  |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   | Heti óraszámok |                                                  |                                       |   |         |  | Követelmény     | Kredit          | Oktatás nyelve |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | Előadás        |                                                  | Gyakorlat                             |   | Labor   |  |                 |                 |                |  |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | x | Heti           | 2                                                | Heti                                  | 2 | Heti    |  | GYAKORLATI JEGY |                 | magyar         |  |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   | Féléves        |                                                  | Féléves                               |   | Féléves |  |                 |                 |                |  |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |                |                                                  | neve: Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó  |   |         |  | beosztása:      | egyetemi docens |                |  |
| Oktatásba bevont személy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                |                                                  | Szekeres Alexandra                    |   |         |  |                 | PhD-hallgató    |                |  |
| A kurzus célja, hogy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| - a nemzetközi számviteli, pénzügyi beszámolási rendszereket, azok jellegzetességeit,                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| - az IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményeit,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| - az általános és a sajátos értékelési szabályokat,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| - a beszámolóból nyerhető információk, és azok hasznosításának lehetőségeit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Tanulás eredmények, kompetenciák:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| A hallgató ismeri és érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét. Ismeri és érti a nemzetközi üzleti, számviteli, pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési,                                                               |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére. Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására.           |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.                                                                                                                                                                                                                     |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.                                                                                                                                            |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| A kurzus tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| A nemzetközi számviteli, pénzügyi beszámolási rendszerek, IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.                                                                                                                                                    |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákön keresztül.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Értékelés                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Aláírás megszerzése: A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke az egész félévet tekintve nem haladhatja meg az órák 30%-át. Az aláírás feltétele továbbá egy választott vállalkozás nemzetközi beszámolója felépítésének, részeinek, sajátosságainak bemutatása prezentáció formájában. |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |
| Érdemjegy megszerzése: A vizsgáztatás az e-learning rendszeren keresztül valósul meg a vizsgaidőszakban egy online feladatsor kitöltésével. A feladatsor elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. A vizsgát az a hallgató kezdheti meg az e-learning rendszerben, aki korábban a Neptun rendszerben meghirdetett vizsgaidőpontra feljelentkezett az adott napi               |   |                |                                                  |                                       |   |         |  |                 |                 |                |  |

vizsgára. A vizsga feladat jelszavát a Neptun rendszerben fogjuk kiküldeni az adott vizsganapra feljelentkezett hallgatóknak.

A feladatsor értékelése és ezzel a végső érdemjegy kialakítása a következőképpen történik: 60% felett 2 (elégséges), 70% felett 3 (közepes), 80% felett 4 (jó), 90% felett 5 (jeles) érdemjegy adható.

#### **Kötelező olvasmány:**

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016  
Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

#### **Ajánlott szakirodalom:**

Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2013. Magyarázatok és példák. MKVK  
Rózsa – Büdy – Karai: IFRS Példatár, Hessyn Informatikai és Oktatási Kft, 2016.  
IFRS szerinti beszámolók tanulmányozása (interneten számos megtalálható)  
Számvitel – Adó - Könyvvizsgálat szakmai folyóirat IFRS témájú cikkei  
International Accounting Standards Board [www.iasb.org.uk](http://www.iasb.org.uk)  
Deloitte: <http://www.iasplus.com/fs/fs.htm>  
PWC anyagok: <http://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/index.jhtml>  
Ernst & Young anyagok: <http://www.ey.com/GL/en/Issues/Governance-and-reporting/IFRS>  
<http://www.iasplus.com/index.htm>  
<http://www.ifrs.org/Home.htm>

#### **NAPPALI TAGOZAT**

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. hét                | A számvitel nemzetközi szabályozása, nemzetközi számviteli rendszerek.<br>TE: Ismeri a számvitel nemzetközi szabályozását.                                                                                                                                                                                                            |
| 2. hét                | Harmonizáció. Számviteli szabályozás az EU-ban.<br>TE: Ismeri a számvitel nemzetközi, regionális és nemzeti szabályozását.                                                                                                                                                                                                            |
| 3. hét                | Szabályozás standardokkal (IFRS). Az IFRS jogi környezete, kapcsolata az EU szabályozással.<br>TE: Ismeri a standardokkal történő szabályozás lényegét, az IFRS jogi környezetét, és kapcsolatát az EU szabályozással.                                                                                                                |
| 4. hét                | A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelvei (Framework).<br>TE: Ismeri a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelveit (Framework).                                                                                                                                                                              |
| 5. hét                | Az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárások (IAS 1). A pénzügyi helyzet kimutatása.<br>TE: Ismeri az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat (IAS 1), a pénzügyi helyzet kimutatására vonatkozó előírásokat.       |
| 6. hét                | Tavaszi szünet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 7. hét                | Az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárások (IAS 1). Az átfogó eredménykimutatás.<br>TE: Ismeri az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat (IAS 1), az átfogó eredménykimutatásra vonatkozó előírásokat.           |
| 8. hét                | Az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárások (IAS 1). A saját tőke változás kimutatása.<br>TE: Ismeri az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat (IAS 1), a saját tőke változás kimutatására vonatkozó előírásokat. |
| 9. hét                | Az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárások (IAS 1). A Cash-flow kimutatás. A Notes.                                                                                                                                                                                          |

|         |                                                                                                                                                                                        |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | TE: Ismeri az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat (IAS 1), a cash-flow kimutatásra és a Notes-ra vonatkozó előírásokat. |
| 10. hét | IFRS 5 Értékesítésre tartott befektetett eszközök és megszűnt tevékenységek                                                                                                            |
|         | TE: Ismeri az IFRS 5 előírásait.                                                                                                                                                       |
| 11. hét | IFRS 8 Működési szegmensek                                                                                                                                                             |
|         | TE: Ismeri az IFRS 8 előírásait.                                                                                                                                                       |
| 12. hét | IAS 33 Egy részvényre jutó eredmény (EPS)                                                                                                                                              |
|         | TE: Ismeri az IAS 33 előírásait.                                                                                                                                                       |
| 13. hét | IFRS szerinti egyedi beszámolók áttekintése I.                                                                                                                                         |
|         | TE: Ismeri az IFRS szerinti egyedi beszámolók felépítését, megjelenítésbeli sajátosságait.                                                                                             |
| 14. hét | IFRS szerinti egyedi beszámolók áttekintése II.                                                                                                                                        |
|         | TE: Ismeri az IFRS szerinti egyedi beszámolók felépítését, megjelenítésbeli sajátosságait.                                                                                             |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------------------------------------------|-----------------------|-----------|---|-----------------|---------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | magyarul: | Haladó olvasmányok a világgazdaság témakörében I. |                       |           |   | Kódja:          | GT_MNGN012-17 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | angolul:  | Advanced Readings in World Economy I.             |                       |           |   |                 |               |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           | DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet |                       |           |   |                 |               |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |           | B2 szintű nyelvtudás                              |                       |           |   | Kódja:          |               |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           | Óraszámok                                         |                       |           |   | Követelmény     | Kredit        | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |           | Előadás                                           |                       | Gyakorlat |   |                 |               |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | X         | Heti                                              |                       | Heti      | 2 | gyakorlati jegy | 0             | angol          |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           | Féléves                                           |                       | Féléves   |   |                 |               |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |           | neve:                                             | Dr. Troy Wiwczarowski |           |   | beosztása:      | docens        |                |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |           | neve:                                             |                       |           |   | beosztása       |               |                |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| hogy a hallgatóknak lehetőséget nyújtson arra, hogy angol nyelvtudásukat szakszövegek feldolgozása során bővítsék, új ismeretek szerezzenek szakszövegek feldolgozása alkalmával. Az olvasáskészség fejlesztése mellett kiemelkedő hangsúlyt kap a beszéd-készség javítása is. Mind formális, mind pedig informális szituatív helyzetekben lehetőség nyílik a gyakorlásra. A diákoknak önállóan kell feldolgozniuk a Világbank évenként megjelenő kiadványának, a World Development Reportnak egy fejezetét, majd egy tizenöt perces prezentációban előadni azt.         |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| A hallgató ismeri a meghatározó gazdasági tényeket, a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését; a hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, nemzeti és nemzet-közi szinteken. Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpo-litikáit. A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak angol nyelven is.                                                              |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| A hallgató képes nemzetközi, multikulturális környezetben is hatékony munkavégzésre, szakmailag megalapozott vé-lelmény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Idegen nyelven képes elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni. Hazai és nemzetközi projekteken, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet idegen nyelven is tudja tervezni, irányítani, szervezni, koordinálni és értékelni.                                               |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| A hallgatóra jellemző a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség. Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszony-latban. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| A hallgató kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és hallgatótársak egy-üttműködésében; bekapcsolódik projektekből, és a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával egy-üttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| A kurzus célja kettős; egyrészt nemzetközi gazdasági dokumentumok intenzív olvasása és feldolgozása, másrészt a hall-gatók előadói készségének fejlesztése. A kurzus tananyaga a Világbank évente megjelentetett kiadványa, a World Deve-lopment Report, amelyet fejezetekre bontva dolgozunk fel. Az idei (2019) Jelentés a munkakörök jelentős változása köré épül, azok jellegét, a változások okait, természetét és az új típusú foglalkozásokhoz szükséges kompetenciákat mutatja be.                                                                               |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| Az idei témakörök a következők lesznek:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |
| A munkakörök változó jellege, a humán tőke fejlődése, élethosszig tartó tanulás, munkaerő-piaci megtérülés, a szociális támogatások megerősödése, társadalmi inklúzió                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |                                                   |                       |           |   |                 |               |                |

|                                                                                                                                                                                                                                        |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</b>                                                                                                                                                                            |  |
| Intenzív olvasási feladatok, reflektálás az olvasottakra, órai pármunka és csoportmunka, önálló prezentációk készítése és előadása.                                                                                                    |  |
| <b>Értékelés</b>                                                                                                                                                                                                                       |  |
| A kurzus szemináriumi jeggyel zárul. A félévi teljesítmény több komponensből tevődik össze; a szemináriumokon való aktív részvétel, valamint egy prezentáció készítése. Elégséges (2) osztályzathoz 60%-os összteljesítmény szükséges. |  |
| <b>Kötelező szakirodalom:</b>                                                                                                                                                                                                          |  |
| World Development Report 2019, published by the World Bank<br>Az oktató által kiadott szacikkek.                                                                                                                                       |  |
| <b>Ajánlott szakirodalom:</b>                                                                                                                                                                                                          |  |
| The Guardian<br>The Financial Times                                                                                                                                                                                                    |  |

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | Bevezetés, a kurzus szervezése.<br>A prezentáció műfaji követelményeinek áttekintése.<br>Az önálló prezentációk kijelölése, ütemezése.<br>Tanulási eredmények: A hallgató megismeri a kurzus elvárásait, valamint a prezentációkkal szemben támasztott szakmai és előadói stílussal kapcsolatos követelményeket. Saját tevékenységeit átgondolva felelősen kiválasztja prezentációja időpontját. |
| 2.                    | Tartalmi áttekintés<br>Tanulási eredmények: A tanulók betekintést nyernek a félév anyagába, ismerkednek a szakszókincssel.                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 3.                    | A munkakörök átalakulása, a technika és a technológiai fejlődés okozta változások a munkaerőpiacon<br>Tanulási eredmények: A tanulók összefüggéseket figyelnek meg a 21. század technológiai fejlődése és a munkaerőpiaci igények között.                                                                                                                                                        |
| 4.                    | A vállalkozások változó jellege I. Globális szereplők.<br>Tanulási eredmények: A tanulók megfigyelik a vállalkozások méretének változását a 21. században, reflektálnak rá, valamint példákat említeni a saját környezetükre vonatkozóan.                                                                                                                                                        |
| 5.                    | A vállalkozások változó jellege II. Versenyzői piacok. Adóelkerülés.<br>Tanulási eredmények: A tanulók megismerkednek a modern versenyzői piaccal, annak jellemzőivel, valamint az adóelkerüléssel kapcsolatos lehetőségekkel.                                                                                                                                                                   |
| 6.                    | Az emberi tőke fogalma, jelentősége; kormányzati szintű beavatkozás<br>Tanulási eredmények: A tanulók megismerkednek az emberi tőke 21. századi fontosságával.                                                                                                                                                                                                                                   |
| 7.                    | Az emberi tőke és a mérés-értékelés szerepe, az emberi tőke projekt<br>Tanulási eredmények: A tanulók meglátják a rendszeres mérés-értékelés és az eredmények közötti pozitív összefüggést, majd ezek gazdasági hasznát.                                                                                                                                                                         |
| 8.                    | Élethosszig tartó tanulás; a gyermekkor jelentősége a tanulás szempontjából, a felsőoktatás, valamint a felnőttoktatás megváltozott jelentősége<br>Tanulási eredmények: A tanulók gazdasági szempontból tudnak az oktatás különböző szintjeiről nyilatkozni.                                                                                                                                     |
| 9.                    | A munkaerőpiaci megtérülés I.<br>Tanulási eredmények: A tanulók megismerkednek a munkaerőpiac formális és informális csatornáival, azok jellemzőivel.                                                                                                                                                                                                                                            |
| 10.                   | A munkaerőpiaci megtérülés II.<br>Tanulási eredmények: A tanulók megismerkednek a nők és a mezőgazdaságban dolgozók piaci helyzetével.                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 11.                   | A társadalmi védőháló I.<br>Tanulási eredmények: A tanulók betekintenek a társadalmi segítségnyújtás fontosságába, a hátrányos csoportok munkaerőpiaci helyzetébe.                                                                                                                                                                                                                               |
| 12.                   | A társadalmi védőháló II.<br>Tanulási eredmények: A tanulók megismerkednek a társadalombiztosítás fogalmával, a munkaerőpiac szabályozásának módjaival.                                                                                                                                                                                                                                          |
| 13.                   | A társadalmi inklúzió fogalma, hatása a munkaerőpiacra.<br>Tanulási eredmények: A tanulók elsajátítják az inklúzió fogalmát, és saját példákat hoznak a jelenségre.                                                                                                                                                                                                                              |
| 14.                   | A kurzus értékelése, lezárása.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|  |                                                                                                                                   |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | Tanulási eredmények: A hallgató meghallgatja oktatója véleményét a félévi munkájáról, amellyel kapcsolatban észrevételeket tehet. |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------|---|-----------------|--------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | magyarul:                                         | Haladó olvasmányok a világgazdaság témakörében II. |                       |   |                 | Kódja: | GT_MNGN014-17  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | angolul:                                          | Advanced Readings in World Economy II.             |                       |   |                 |        |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   | B2 szintű nyelvtudás                              |                                                    |                       |   | Kódja:          |        |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   | Óraszámok                                         |                                                    |                       |   | Követelmény     | Kredit | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | Előadás                                           |                                                    | Gyakorlat             |   |                 |        |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | X | Heti                                              |                                                    | Heti                  | 2 | gyakorlati jegy | 0      | angol          |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | Féléves                                           |                                                    | Féléves               |   |                 |        |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   | neve:                                             |                                                    | Dr. Troy Wiwczarowski |   | beosztása:      | docens |                |
| A kurzus célja,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| hogy a hallgatóknak lehetőséget nyújtson arra, hogy angol nyelvtudásukat szakszövegek feldolgozása során bővítsék, új ismeretek szerezzenek felsőfokú, autentikus szakszövegek olvasása és megvitatása során. Az olvasáskészség fejlesztése mellett kiemelkedő hangsúlyt kap a beszéd-készség javítása is. Mind formális, mind pedig informális szituatív helyzetekben lehetőség nyílik a gyakorlásra. A hallgatóknak rendszeresen reflektálniuk kell az olvasmányokra, valamint önállóan kell feldolgozniuk és prezentálniuk az Európai Bizottság gazdasági-pénzügyi jelentései közül egyet-egyét. |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| A hallgató ismeri a meghatározó gazdasági tényeket, a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését; a hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, nemzeti és nemzetközi szinteken. Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit. A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvvel, kifejezési és fogalmazási sajátosságaival angol nyelven is.                                                                                           |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| A hallgató képes nemzetközi, multikulturális környezetben is hatékony munkavégzésre, szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Idegen nyelven képes elemzésre, és a gyakorlati problémamegoldás során következtetéseket tud megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni. Hazai és nemzetközi projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet idegen nyelven is tudja tervezni, irányítani, szervezni, koordinálni és értékelni.                                                                    |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| A hallgatóra jellemző a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség. Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).                             |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| A hallgató kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és hallgatótársak együttműködésében; bekapcsolódik projektekbe, és a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| A kurzus célja kettős; egyrészt nemzetközi gazdasági dokumentumok intenzív olvasása és feldolgozása, másrészt a hallgatók előadási készségének fejlesztése. A kurzus tananyagát az Európai Bizottság gazdasági-, pénzügyi-, valamint országjelentései adják, amelyek közül a legfrissebb (az adott tanévet megelőző két évnél nem régebbi) közleményeket választjuk.                                                                                                                                                                                                                                |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Az idei témakörök a következők lesznek:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Európai gazdasági előrejelzések, gazdasági indikátorok, az európai bővítés, az európai munkaerőpiac, különböző országjelentések                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |
| Intenzív olvasási feladatok, reflektálás az olvasottakra, órai pármunka és csoportmunka, önálló prezentációk készítése és előadása.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |                                                   |                                                    |                       |   |                 |        |                |



## Értékelés

A kurzus szemináriumi jeggyel zárul. A félévi teljesítmény több komponensből tevődik össze; a szemináriumokon való aktív részvétel, valamint egy prezentáció készítése. Elégészes (2) osztályzathoz 60%-os összteljesítmény szükséges.

## Kötelező szakirodalom:

[https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economy-finance-and-euro-publications\\_en](https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economy-finance-and-euro-publications_en)

Az oktató által kiadott szacikkek.

## Ajánlott szakirodalom:

2015 előtti jelentések az alábbi weboldalról:

[http://ec.europa.eu/economy\\_finance/publications/economic\\_paper/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/index_en.htm)

The Guardian

The Financial Times

## Heti bontott tematika

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Bevezetés, a kurzus szervezése.<br>A prezentáció műfaji követelményeinek áttekintése.<br>Az önálló prezentációk kijelölése, ütemezése.<br>Tanulási eredmények: A hallgató megismeri a kurzus elvárásait, valamint a prezentációkkal szemben támasztott szakmai és előadói stílussal kapcsolatos követelményeket. Saját tevékenységeit átgondolva felelősen kiválasztja prezentációja időpontját. |
| 2.  | Country Report Hungary, 2018 (1): Executive summary, Economic situation and outlook<br>Tanulási eredmények: A hallgatók betekintést nyernek a félév anyagába, ismerkednek a szakszókincssel.                                                                                                                                                                                                     |
| 3.  | Country Report Hungary, 2018 (2): Progress with country-specific recommendations, Reform priorities<br>Tanulási eredmények: A hallgatók megismerkednek a Bizottsági jelentés műfaji sajátosságaival, a szakszókincssel, valamint a táblázatok, grafikonok értelmezésével.                                                                                                                        |
| 4.  | European Economic Forecast. Autumn 2018 (1)<br>Tanulási eredmények: A hallgatók megfigyelik a gazdasági indikátorok használatát szakszövegben, és gyakorolják azokat.                                                                                                                                                                                                                            |
| 5.  | European Economic Forecast. Autumn 2018 (2)<br>Tanulási eredmények: A hallgatók megfigyelik a gazdasági indikátorok használatát szakszövegben, és gyakorolják azokat, majd saját elemzést készítenek.                                                                                                                                                                                            |
| 6.  | Tackling Denmark's Post-Crisis Labour Market Challenges (1)<br>Tanulási eredmények: A hallgatók megismerkednek a munkaerőpiac válság utáni kezelésének egy módjával, a szöveghez kapcsolódó szakszókincssel.                                                                                                                                                                                     |
| 7.  | Tackling Denmark's Post-Crisis Labour Market Challenges (2)<br>Tanulási eredmények: A hallgatók megismerkednek a munkaerőpiac válság utáni kezelésének egy módjával, a szöveghez kapcsolódó szakszókincssel.                                                                                                                                                                                     |
| 8.  | Inflation Expectations, Consumption and the Lower Bound (1)<br>Tanulási eredmények: A hallgatók megismerkednek egy nagymintás, számos országot felölelő kutatás eredményeivel. Ezen túlmenően, szaknyelvi, stilisztikai ismeretekkel is gazdagodnak.                                                                                                                                             |
| 9.  | Inflation Expectations, Consumption and the Lower Bound (2)<br>Tanulási eredmények: A hallgatók megismerkednek egy nagymintás, számos országot felölelő kutatás eredményeivel. Ezen túlmenően, szaknyelvi, stilisztikai ismeretekkel is gazdagodnak.                                                                                                                                             |
| 10. | EU Candidate countries' and Potential Candidates' Economic Quarterly, 4th quarter, 2017 (1)<br>Tanulási eredmények: A hallgatók betekintést nyernek a tagjelölt országok, valamint a lehetséges tagjelölt országok gazdasági helyzetébe, valamint azokba a folyamatokba, amelyek a csatlakozáshoz vezethetnek.                                                                                   |
| 11. | EU Candidate countries' and Potential Candidates' Economic Quarterly, 4th quarter, 2017 (2)<br>Tanulási eredmények: A hallgatók betekintést nyernek a tagjelölt országok, valamint a lehetséges tagjelölt országok gazdasági helyzetébe, valamint azokba a folyamatokba, amelyek a csatlakozáshoz vezethetnek.                                                                                   |
| 12. | Globalisation and Income Inequality Revisited (1)<br>Tanulási eredmények: A hallgatók megismerkednek olyan kiadvánnyal is, amelyik az Európai Bizottság által készült és a világgazdaság kérdéseivel foglalkozik.                                                                                                                                                                                |
| 13. | Globalisation and Income Inequality Revisited (2)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|     |                                                                                                                                                              |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | Tanulási eredmények: A hallgatók megismerkednek olyan kiadvánnyal is, amelyik az Európai Bizottság által készült és a világgazdaság kérdéseivel foglalkozik. |
| 14. | A kurzus értékelése, lezárása.                                                                                                                               |
|     | Tanulási eredmények: A hallgatók meghallgatják oktatójuk véleményét a félévi munkájukról, amellyel kapcsolatban észrevételeket tehet.                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                            |                         |             |                 |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|--------------------------------------------|-------------------------|-------------|-----------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | magyarul: |   | Haladó fejlődésgazdaságtan II.             |                         | Kódja:      | GT_MNGN509-17   |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | angolul:  |   | Advanced Development Economics II.         |                         |             |                 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                            |                         |             |                 |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   | Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |                         |             |                 |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   | specializációválasztás                     |                         | Kódja:      |                 |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   | Óraszámok |   |                                            |                         | Követelmény | Kredit          | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                  |                         |             |                 |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | x | Heti      | 1 | Heti                                       | 2                       | K           | 4               | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   | Féléves   |   | Féléves                                    |                         |             |                 |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   | neve:                                      | Dr. habil. Erdey László | beosztása:  | egyetemi docens |                |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                            |                         |             |                 |                |
| az első kurzus során elsajátított témákon túl is elmélyüljenek a legfontosabb fejlesztéspolitikai kérdésekben. Továbbra is tanulmányozzuk a gazdasági növekedés és fejlődés legfontosabb meghatározóit, illetve azok hiányát a szegény országokban. Megvizsgáljuk a nemzetközi kereskedelem és a fejlődés kapcsolatát, a külső egyensúlyhiány, a krízisek és a stabilizációs politikák ezen országcsoportra gyakorolt hatását. Foglalkozunk a külföldi finanszírozás kérdéskörével: a hitelfelvétellel, az eladósodással, a beruházásokkal és a segélyekkel, a fejlődő országok monetáris és fiskális politikájával, illetve a nemzetközi szervezetek felzárkóztató szerepével. A hallgatók egyéni és csoportos projektmunkája segíti a témában történő elmélyülést. |   |           |   |                                            |                         |             |                 |                |

**Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

*Tudás:*

- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.
- Ismeri és használja a közgazdasági, nemzetközi gazdasági, világgazdasági, gazdálkodási és döntési elméleteket és elemzési módszereket.
- elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelven és legalább két idegen nyelven is.

*Képesség:*

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a munkaköréhez tartozó összetett szakfunkciók ellátására, szervezésére, irányítására, módszertanok kreatív alkalmazására, szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.
- Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.
- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.
- Hazai és nemzetközi projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

*Attitűd:*

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.
  - Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
  - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
  - Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.
- Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.
  - Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.

*Autonómia és felelősség:*

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

**A kurzus rövid tartalma, témakörei**

Komparatív gazdasági fejlődés. A gazdasági növekedés és fejlődés klasszikus elméletei. A fejlettség és alulfejlettség legújabb modelljei. Szegénység, egyenlőtlenség és fejlődés. Népesedésgazdasági fejlődés. Városiasodás

|                                                                                                                                                                                        |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| és vidékről városba költözés: elmélet és politika. Humántőke: az oktatás és az egészség szerepe a gazdaságfejlődésben. Agrártranszformáció és vidékfejlődés. A környezet és a fejlődés |     |
| <b>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</b>                                                                                                                            |     |
| Interaktív elméleti előadások. A gyakorlatokon esettanulmányok, önálló adatelemzés, ország- és régiótanulmányok készítése, prezentáció.                                                |     |
| <b>Értékelés</b>                                                                                                                                                                       |     |
| Csoportos projekt, cikkfeldolgozás, házi feladatok                                                                                                                                     | 40% |
| Zárthelyi dolgozat                                                                                                                                                                     | 60% |
| 0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-110% jeles                                                                                                            |     |
| <b>Kötelező szakirodalom:</b>                                                                                                                                                          |     |
| Michael P. Todaro—Stephen C. Smith (2020): Economic Development, 13th Edition, Pearson, selected chapters (ISBN 9781292291154), kijelölt részek                                        |     |
| Hans Rosling, Anna Rosling Rönnlund, Ola Rosling (2018): Tények, Libri Könyvkiadó, ISBN: 9789633109588                                                                                 |     |
| A félév során kiadott cikkgyűjtemény                                                                                                                                                   |     |
| <b>Ajánlott szakirodalom:</b>                                                                                                                                                          |     |
| Abhijit V. Banerjee—Esther Duflo (2020): Good Economics for Hard Times: Better Answers to Our Biggest Problems, Penguin Books Ltd.                                                     |     |
| Abhijit V. Banerjee—Esther Duflo (2011) : Poor Economics, A Radical Rethinking of the Way to Fight Global Poverty and the Ways to End It, Random House India                           |     |
| David N. Weil (2013): Economic Growth, 3rd Edition, International Edition, Pearson                                                                                                     |     |
| James M. Cypher – James L. Dietz: The Process of Economic Development, Routledge                                                                                                       |     |
| E. Wayne Nafziger: Economic Development, Cambridge University Press                                                                                                                    |     |

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | A fejlődésgazdaságtanból eddig megismertek felelevenítése<br>TE*: Az előző kurzus főbb pontjainak felidézése                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 2.                    | Gyakorlat<br>TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 3.                    | A nemzetközi kereskedelem hatása a fejlődésre<br>TE: Nemzetközi kereskedelmi elméletek és predikcióik. A szabadkereskedelmi elméletek kritikája a fejlődő országok tapasztalatainak kontextusában. Tradicionális paradigmák: exportösztönzés vs. importhelyettesítés. Iparpolitika. Dél-Dél kereskedelem és regionális integráció. A fejlett országok kereskedelempolitikája: a reform szükségessége, ellenállás az új protekcionista hullámoknak. |
| 4.                    | Gyakorlat<br>TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 5.                    | Fizetési mérleg, adósság, pénzügyi válságok és stabilizációs politikák a fejlődő országok szemszögéből.<br>TE: külső egyensúlyhiány, eladósodás, az 1980-as adósságválság és a rá adott fejlesztéspolitikai reakciók, makroökonómiai instabilitás, klasszikus IMF stabilizációs politikák és kritikái. A globális pénzügyi válság és a fejlődő országok.                                                                                           |
| 6.                    | Gyakorlat<br>TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 7.                    | Külső finanszírozás: lehetőségek és konfliktusok<br>TE: a külső finanszírozás formái. Az FDI és a multinacionális cégek a fejlődő országokban. A jövedelem-hazautalások szerepe és növekedése. Segélyek és a velük kapcsolatos vita. Konfliktusok és fejlődés.                                                                                                                                                                                     |
| 8.                    | Gyakorlat<br>TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 9.                    | A fejlődő országok fiskális és monetáris politikája                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | TE: a pénzügyi rendszer szerepe a fejlődésben. A központi bankok és egyéb rendszerek szerepe. Informális és mikrofinanszírozás. A pénzügyi rendszer reformja. A fejlődő országok fiskális politikája. Az állami vállalatok és a privatizáció. A közszféra a fejlődő országokban. |
| 10. | Gyakorlat                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|     | TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások                                                                                                                                                                                    |
| 11. | Gyakorlat                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|     | TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások                                                                                                                                                                                    |
| 12. | Átfogó esettanulmány és prezentáció I.                                                                                                                                                                                                                                           |
|     | TE: önálló esetfeldolgozás és prezentáció                                                                                                                                                                                                                                        |
| 13. | Átfogó esettanulmány és prezentáció II.                                                                                                                                                                                                                                          |
|     | TE: önálló esetfeldolgozás és prezentáció                                                                                                                                                                                                                                        |
| 14. | Szintézis                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|     | TE: A félév során tanultak összefoglalása                                                                                                                                                                                                                                        |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                   |   |                 |        |                |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|---------------------------------------------------|---|-----------------|--------|----------------|------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | magyarul: |   | Kereskedelempolitika és nemzetközi tényezőáramlás |   |                 |        | Kódja:         | GT_MNGN502 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   | angolul:  |   | International Trade Policy and Factor Flows       |   |                 |        |                |            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                   |   |                 |        |                |            |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   | Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet        |   |                 |        |                |            |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |           |   | -                                                 |   |                 |        | Kódja:         | -          |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   | Óraszámok |   |                                                   |   | Követelmény     | Kredit | Oktatás nyelve |            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                         |   |                 |        |                |            |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | N | Heti      | 2 | Heti                                              | 2 | K               | 5      | Magyar         |            |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | Féléves   |   | Féléves                                           |   |                 |        |                |            |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   | neve:                                             |   | Dr. Márkus Ádám |        | beosztása:     | Adjunktus  |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   | neve:                                             |   |                 |        | beosztása:     |            |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |   |                 |        |                |            |
| megismerjék és megértsék a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, valamint a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. További célként szerepel a tőke és a munkaerő nemzetközi áramlásának vizsgálata, valamint a kereskedelempolitikai eszközök kereskedelemre kifejtett hatásának becslése gravitációs regressziós keretrendszerben. |   |           |   |                                                   |   |                 |        |                |            |

**Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

*Tudás:*

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.

*Képesség:*

- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.
- Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítmányozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez.
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.
- Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.
- Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.

modellszerű gondolkodás, elméleti módszerek gyakorlati alkalmazása, gazdaságpolitikai javaslattétel

*Attitűd:*

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

*Autonómia és felelősség:*

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.



## A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kereskedelempolitika eszközrendszerének bemutatása, és jóléti hatásainak elemzése, politikai magyarázatai. A multilaterális intézményrendszer fejlődése és kritikái, lehetséges továbbfejlődésének útjai, a regionális integrációk kereskedelempolitikai vonatkozásai. A gravitációs modell ökonometriai kerete. Keresztmetszeti lineáris regresszió. Panelregressziós módszerek.

## Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Modellszerű megvilágítás, számolások feladatok reális, a valósághoz közelítő példákkal. Kereskedelempolitikai eszközök hatásainak vizsgálata ökonometriai módszerrel.

## Értékelés

Félév végi vizsgadolgozat (70%) Házi feladatok (30%)

0-59% elégtelen, 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles

## Kötelező szakirodalom:

Krugman, P.R. – Obstfeld, M. (2018): International Economics, Theory and Policy, 11th Edition, Pearson International Edition (Chapters 8-12.)

Palánkai T. – Kengyel Á. – Kutasi G. – Benczes I. – Nagy S. Gy. (2011): A globális és regionális integráció gazdaságtana, Akadémiai Kiadó, Budapest

Wooldridge, J.M. (2013): Introductory econometrics, 5<sup>th</sup> edition, South-Western, Mason, USA

## Ajánlott szakirodalom:

Bergstrand, J. H. – Egger, P. (2013). Gravity equations and economic frictions in the world economy. In *Palgrave handbook of international trade* (pp. 532-570). Palgrave Macmillan, London.

Choi, E. K.—Hartigan, J. C. (eds) (2003): Handbook of International Trade, Blackwell Publishing

Choi, E. K.—Hartigan, J. C. (eds) (2005): Handbook of International Trade, Volume II, Economic and Legal Analyses of Trade Policy and Institutions, Blackwell Publishing

Cimoli, M.—Dosi, G.—Stiglitz, J. E. (eds) (2009): Industrial Policy and Development – The Political Economy of Capabilities Accumulation, Oxford University Press

Gandolfo, Giancarlo (2013): International Trade Theory and Policy, 2nd Edition, Springer

Head, K. – Mayer, T. (2013): Gravity Equations: Workhorse, Toolkit and Cookbook, [in:] Gopinath, Helpman and Rogoff (2013): Handbook of International Economics

Hoekman, B.—Kostecki, M. M. (2001): The Political Economy of the World Trading System – The WTO and Beyond, Second Edition, Oxford University Press

Kerr, W. A.—Gaisford, James D. (eds) (2007): Handbook on International Trade Policy, Edward Elgar

King, P.—King, S. (eds) (2005): International Economics and International Economic Policy – A Reader, 4th Edition, McGraw-Hill/Irwin

Matsushita, M.—Schoenbaum, T. J., Mavroidis, Petros C. (2006): The World Trade Organization – Law, Practice, and Policy, The Oxford International Law Library, Oxford University Press

Trebilcock, M. J.—Howse, R. (2005): The Regulation of International Trade, 3rd Edition, Routledge

| Heti bontott tematika |                                                                                         |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | Bevezetés                                                                               |
|                       | TE: Követelményrendszer megismerése                                                     |
| 2.                    | Gravitációs modellkeret a kereskedelempolitika vizsgálatához                            |
|                       | TE: A kereskedelempolitikai hatások számszerűsítésének megismerése                      |
| 3.                    | Keresztmetszeti regressziós technikák, elméleti feltételek                              |
|                       | TE: Ökonometriai buktatók feltárása                                                     |
| 4.                    | A WTO fejlődése és a regionalizmus hullámai                                             |
|                       | TE: A XX. század globális kereskedelmi rendszerének és fejlődésének megértése           |
| 5.                    | A kereskedelempolitika eszközei                                                         |
|                       | TE: A vámok, kvóták és exporttámogatások jóléti hatásainak elemzése                     |
| 6.                    | A kereskedelempolitika politikai gazdaságtana                                           |
|                       | TE: A szabadkereskedelemben történő beavatkozás motivációinak, indítékainak megismerése |
| 7.                    | Kereskedelempolitika a fejlődő országokban                                              |
|                       | TE: A fejlődő országok speciális gazdaságpolitikai felfogásainak kiértékelés            |
| 8.                    | Kereskedelempolitika a fejlett országokban                                              |

|     |                                                                                                                                                         |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | TE: A nem tökéletes verseny miatt kialakuló stratégiai kereskedelempolitika megismerése                                                                 |
| 9.  | Globalizáció, bérek, környezet<br>TE: Globalizáció okozta bérkülönbségek, valamint a környezetszennyezés és a fejlettség kapcsolatának megértés         |
| 10. | A nemzetközi tőkeáramlás és munkaerőmobilitás elméleti és gyakorlati vonatkozásai<br>TE: A tőkebefektetések és a migráció időbeli és térbeli vizsgálata |
| 11. | USA-Kína kereskedelmi háború<br>TE: Az Egyesült Államok és Kína közötti konfliktusok okai és gazdasági következményei                                   |
| 12. | A Brexit jóléti hatásai<br>TE: Az Egyesült Királyság EU-ból történő kiválásának gazdasági hatásai                                                       |
| 13. | Kereskedelempolitika hatásának számszerűsítése<br>TE: Regressziós vizsgálat egy konkrét mintán                                                          |
| 14. | Összefoglalás, záróvizsga tételek<br>TE: A kurzus során elhangzott ismeretek rendszerezése, összegzése                                                  |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|---------------------------------------------------|----------------|-------------|---------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   | magyarul: |   | Az EU belső piaca                                 |                | Kódja:      | GT_MNGN503-17 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   | angolul:  |   | Internal Market of the EU                         |                |             |               |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   | DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |                |             |               |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   | -                                                 |                | Kódja:      | -             |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | Óraszámok |   |                                                   |                | Követelmény | Kredit        | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                         |                |             |               |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | X | Heti      | 2 | Heti                                              | 2              | K, GY       | 5             | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   | Féléves   | - | Féléves                                           | -              |             |               |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   | neve:                                             | Dr.Tőkés Tibor |             | beosztása:    | adjunktus      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |
| <b>A kurzus célja</b> , a mesterképzésben résztvevő hallgatók megismertetése az Európai Unió belső piacának rendszerével, működésével. A tárgy oktatóinak célja még annak elérése is, hogy a hallgatók majd a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni a gazdasági életben, képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |
| <b>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |
| <i>Tudás:</i><br>A közgazdász-jelölt a studium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unió belső piacával kapcsolatos alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az azzal szaknyelvet, az EU belsőpiacával és annak működésével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az EU belső piacával kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket a belső piac kialakításának lépcsőfokait általánosságban és az egyes EU tagállamokra vonatkozóan. Tisztában van a belső piac működésével és az azzal kapcsolatban kialakult kihívások során felmerült problémákkal és az évek során az azokra adott válaszok jelentőségével. Ismeri a belső piac jogát, átlátja a folyamatos fejlődés következtében mélyülő integrációs területet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |
| <i>Képesség:</i><br>Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni a belső piaccal kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltár-ni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az Európai Unió egységes belső piacával illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi a belső piaccal kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. Képes az egyes országok szerepének értékelésére az EU gazdaságában, ismeri az Unió gazdasági folyamatait az egységes belső piac szerepét.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |
| <i>Attitűd:</i><br>A kurzus elvégzése után, munkája során képes az EU belső piacával kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az Európai Unió egységes belső piacával kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |
| <i>Autonómia és felelősség:</i><br>Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az az EU belső piacával kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |
| <b>A kurzus rövid tartalma, témakörei</b><br>A kezdetektől az egységes piacig: integrációelméleti alapok. A közös piac kialakulásának előzményei és az egységes Európa. A Szerződésektől a közös piac létrehozásáig. Az Egységes Belső Piaci Fehér Könyv és a SEA. Egységes piac: a politika új megközelítése, az 1980-as évektől 1993-ig, Jacques Delors. Az egységes piac és az intézményi reform kérdésének összekapcsolódása. A Maastrichti Szerződés. Az egységes piac és a négy alapszabadság – Az áruk szabad áramlása- Az EU áruipiac. A személyek szabad áramlása -Az uniós polgárság. -Az EU munkaerőpiaca. A szolgáltatások szabad áramlása - Az EU szolgáltatási piaca. A tőke szabad áramlása - Egységes tőkepiac az EU-ban. Az egységes belső piac elméleti és gyakorlati keretei. A belső piac joga. Versenypolitika: az egységes piac felügyelete. Az egységes belső piac első tíz évének eredményei. Az egységes belső piac fejlődésének sajátosságai és problémái 2003 és 2005 között. Az EU versenyképességének növelésére irányuló erőfeszítések. Az egységes belső piac továbbfejlesztése 2006-2017. Ipar és K+F politika, Európa 2020 stratégia. A belső piac egy sajátos esete: a közös agrárpolitika. Gazdasági és monetáris unió |   |           |   |                                                   |                |             |               |                |

**Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek**

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára 14 előadás megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez. Emellett a gyakorlatok alkalmával a hallgatók aktív közreműködésével elemezzük az egyes EU tagállamok belső piaci szerepét illetve gazdasági kapcsolatát a többi EU tagállammal.

**Értékelés**

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Emellett a gyakorlatokon szerzett érdemjegy és egy választott Európai Unió ország belső piaci kapcsolatrendszeréről készített beadandó dolgozat is beszámításra kerül. A félév végi jegy a kollokvium, a gyakorlaton megszerzett érdemjegy és a beadandó átlagolásával kerül kialakításra a következőképpen: Kollokvium érdemjegy 60% Gyakorlati teljesítmény 40%(órai aktivitás beadandó 20-20%).

Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

**Kötelező szakirodalom:**

Várnay Ernő – Papp Mónika (2010): Az Európai Unió joga. Complex Kiadó, Budapest, 1126p (XI. és XVIII. fejezet)  
Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2010, I, VI. és VII. fejezet

**Ajánlott szakirodalom:**

Marján Attila (szerk.): Az Európai Unió gazdasága: minden, amit az EU gazdasági és pénzügyi politikáiról tudni kell. Budapest : HVG, 2005, III.2, III.3, IV.2, IV.3, IV.6.a és b, IV.7a és c. fejezet  
Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, HVG-ORAC Kiadó, 2011  
Gáspár Pál: Az EU belső piacának fejlesztése, szerkezete és dinamikája; Rácz Margit: Az EU belső piacának fejlesztése, szerkezete és dinamikája. In: Fóti Gábor és Rácz Margit (szerk.): Az Európai Unió előtt álló kihívásokról és a magyar érdekekről, VKI és CEU ENS, Budapest, 2007, 121-144.o

**Heti bontott tematika**

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | A kezdetektől az egységes piacig I: Történet, integrációelméleti megközelítés<br>TE: Az előadás után a hallgatók tisztában lesznek a közös piac kialakulásának előzményeivel a Római Szerződésektől az 1970-es évek válságáig.                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 2. | A kezdetektől az egységes piacig II: Az egységes piac: a politika új megközelítése<br>TE: A hallgatók megismerik az 1980-as évek változásait, amikor átalakult a politika hozzáállása a gazdasági integráció mélyítéséhez. Ebben a folyamatban az olajválságok illetve Európa fokozatos gazdasági jelentőségcsökkenése mellett nagy szerepe volt Jacques Delors Bizottsági elnöknek.                                                                                                                                |
| 3. | A kezdetektől az egységes piacig III- Az egységes piac és az intézményi reform kérdésének összekapcsolódása<br>TE: A közös piac kialakításához szükség volt a Római Szerződés módosítására, ezzel kapcsolatban egy sor intézkedést kellett meghozni, ennek ismeretével a hallgatók megértik milyen hosszú út vezetett az egységes belső piac kialakításig illetve a gazdasági unió szintjéig. A hallgatók megismerik a Belső Piaci Fehér könyv intézkedéseit, illetve az Egységes Európai Okmány vonatkozó részeit. |
| 4. | Az egységes piac és a négy alapszabadság I: Az áruk szabad áramlása- Az EU árupiac<br>TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az egységes belső piac árukra vonatkozó szabályozásával.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5. | Az egységes piac és a négy alapszabadság II. A személyek szabad áramlása -Az EU munkaerőpiaca<br>TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek a személyek szabad mozgására vonatkozó Európai Unió szabályozással.                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 6. | Az egységes piac és a négy alapszabadság III. A szolgáltatások szabad áramlása - Az EU szolgáltatási piaca<br>TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az Európai Unió egységes belső piacának szolgáltatásokra vonatkozó szabályozásával.                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 7. | Az egységes piac és a négy alapszabadság IV. A tőke szabad áramlása - Egységes tőkepiac az EU-ban<br>TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek a tőkére vonatkozó EU-s szabályozással.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 8. | A egységes belső piac elméleti és gyakorlati keretei<br>TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az egységes belső piac működésével illetve az EU-n belül lejátszódó gazdasági folyamatokkal.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 9. | A belső piac joga és a versenypolitika: az egységes piac felügyelete<br>TE: A hallgatók az előadás után átláthatják az EU jogának belső piacra vonatkozó részét, illetve az EU versenyszabályozását.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|     |                                                                                                                                                                           |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10. | Az egységes belső piac fejlődése és eredményei I.                                                                                                                         |
|     | TE: A hallgatók az előadás során megismerik az egységes belső piac első tíz évének eredményeit.                                                                           |
| 11. | Az egységes belső piac fejlődése és eredményei II.                                                                                                                        |
|     | TE: A hallgatók az előadás során megismerik az egységes belső piac fejlődésének sajátosságait és problémáit a 2003 és 2005 közötti időszakot illetően                     |
| 12. | Az EU versenyképességének növelésére irányuló erőfeszítések.                                                                                                              |
|     | A hallgatók az előadás során megismerik az egységes belső piac továbbfejlesztése érdekében tett lépéseket illetve a 2006-2017-es időszak között lejátszódott eseményeket. |
| 13. | A belső piac egy sajátos esete: a közös agrárpolitika                                                                                                                     |
|     | TE: A hallgatók az előadás során megismerik, a KAP folyamatait, működését, szabályozását.                                                                                 |
| 14. | Gazdasági és monetáris unió                                                                                                                                               |
|     | TE: A hallgatók az előadás során megismerik a GMU-t mint az egységes belső piac működéséhez szükséges nélkülözhetetlen támogató szakpolitikát.                            |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|---------------------------------------------------|---|----------------|---------------|-----------------|--|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   | magyarul: |   | Céjog az Európai Unióban                          |   | Kódja:         | GT_MNGN505-17 |                 |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | angolul:  |   | Corporation Law in the European Union             |   |                |               |                 |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   | DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |   |                |               |                 |  |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |           |   | -                                                 |   |                | Kódja:        | -               |  |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   | Óraszámok |   |                                                   |   | Követelmény    | Kredit        | Oktatás nyelve  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                         |   |                |               |                 |  |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | + | Heti      | 2 | Heti                                              | 2 | V              | 5             | magyar          |  |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | Féléves   |   | Féléves                                           |   |                |               |                 |  |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   | neve:                                             |   | Dr. Törő Emese |               | beosztása:      |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                   |   |                |               | egyetemi docens |  |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| megismerkedjenek a Magyarországon létrehozható cégformák működési sajátosságai mellett a társasági jogi és cégjogi vonatkozású Európai Uniói rendeletek és irányelvek által megfogalmazott követelményekkel, s a kurzus az anyagi jogi szabályozás mellett az eljárásjogi normákkal együtt komplex képet kíván nyújtani a gazdálkodó szervezetek jogi szabályozásáról. Külön hangsúlyt kapnak az EK rendeletek által életre hívott szupranacionális szervezetek alapítási és működési sajátosságai. Szeminárium keretében pedig az egyes cégformák szerződésmintáinak kitöltésével és jogesetek megoldásával az elméleti tudás gyakorlati alkalmazására is sor kerül.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| A hallgató olyan mélyreható gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák sajátosságai között a magyar és az EU-s normák által megszabott kritériumok ismeretében. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az Európai Unió jogrendszere, az elsődleges és másodlagos jogforrások szerepe és hatása a magyar társasági jog tekintetében. 2. Az egyes vállalkozási formák alapítási és működési specifikumai az EU-s normák tükrében 3. A szupranacionális jogalanyok sajátosságai.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az EK irányelvek jogharmonizációs törekvései által meghatározott célok tükrében a kialakult magyar megoldásokkal.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat, lényegi vonásaikat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére. az Európai Unióban                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. multinacionális vállalkozás működése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a társasági jogi és cégjogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét nemcsak Magyarországon, hanem az Európai Unió területén is, a munkája során felmerülő jogi kérdésekben (publicitási követelmény, corporate governance, tőkevédelmi követelmények, IFRS, konszernjog) magabiztosan és megfelelően állást tudjon foglalni, értelmezni és értékelni tudja a felmerülő jogintézményeket, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten, a magyar szabályozás mellett az EU-s követelményeket is ismerve megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |
| Az Európai Unió jogforrási rendszere. A társaságialapítás négyes szabadsága a Római szerződés alapján. A társasági jogi jogharmonizáció alapjai. Az EU társasági jogi jogalkotása. XXI. századi társasági jogi szabályozási tendenciák az EU-ban. Cégformák Magyarországon. A társasági jogi alapelvek és a társaságialapítás anyagi jogi és eljárásjogi specifikumai. A társaságialapításhoz kapcsolódó irányelvek (1. és 2. irányelv). A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A vezető tisztségviselők jogállása (német dualista és az angolszász board-rendszer) és felelőssége, a wrongfuhl trading alkalmazása. A személyegyesítő társasági formák. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény értékpapírjogi sajátosságai. Szupranacionális társasági formák: európai gazdasági egyesülés (ege), európai rt. (SE), az európai szövetkezet (SCE). A jogi személyek megszűnése jogutódlással és jogutód nélkül. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátossága. |   |           |   |                                                   |   |                |               |                 |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumon a joggyakorlat megismerése jogesetek feldolgozásán keresztül                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Értékelés</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Írásbeli kollokvium, amelynek értékelése ötfokozatú.<br>2-es (elégséges) érdemjegy a vizsgán: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Kötelező szakirodalom:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): <i>Jogi személyek a gazdasági forgalomban</i> . Debrecen, Kapitális Kft.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Ajánlott szakirodalom:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 2137/85/EGK rendelet az európai gazdasági egyesülésről<br>2157/2001/EK rendelet az európai részvénytársaságról<br>1435/2003/EK rendelet az európai szövetkezetéről<br>1. sz. publicitási irányelv<br>2. sz. tőkevédelmi irányelv<br>3. sz. konfúziós irányelv<br>7. és 8. könyvviteli irányelvek<br>6. sz. szétválási irányelv<br>10. sz. irányelv a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről<br>11. sz. fióktelepre vonatkozó irányelv<br>12. sz. egyszemélyes kft-re vonatkozó irányelv<br>Struktúra-irányelv tervezet<br>Székhelyáthelyezési irányelvtervezet |

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. hét                | <p><b>Az Európai Unió jogforrási rendszere:</b> az elsőleges és másodlagos jogforrások formái és szabályozási metódusuk.</p> <p>TE: Ismeri az EU-s jogrendszer alapvető felépítését, a jogforrások típusait, az EU-s szervek jogalkotási folyamatát és az Unió Bíróságának eljárását.</p>                                                                                                                                                                                                                  |
| 2. hét                | <p><b>Az EU társasági jogi jogalkotása:</b> a társaságalapítás négyes szabadsága (jogesetekkel), a társasági jogegységesítés és jogharmonizáció eszközei és szabályozási területük.</p> <p>TE: Ismeri a társaságok tekintetében a letelepedés szabadságának elvét, az EK rendeletek és irányelvek szabályozási mechanizmusát.</p>                                                                                                                                                                          |
| 3. hét                | <p><b>XXI. századi társasági jogi szabályozási tendenciák az EU-ban:</b> a cselekvési tervekben meghatározott jövőbeli követelmények, illetve ezek hatása a magyar társasági jogalkotásra.</p> <p>TE: Ismeri a XXI. századi társasági jogi trendeket, úgy mint a hitelezővédelem erősítése, a társaságalapítás könnyítése, az átlátható, ellenőrizhető működés (corporate governance követelménye), a vezető tisztségviselők díjazásának nyilvánossága, a részvényesek információs jogának a bővítése.</p> |
| 4. hét                | <p><b>A társasági jogi alapelvek:</b> a társaságalapítás anyagi jogi és eljárásjogi specifikumai. A társaságalapításhoz kapcsolódó irányelvek (1. és 2. irányelv), publicitási követelmények. A cégbejegyzési eljárás folyamata. Az előtársaság időszaka.</p> <p>TE: Ismeri a magyarországi cégformák típusait, az alapítás magyar és EU-s követelményeit, a közreműködő személyeket, hatóságokat.</p>                                                                                                     |
| 5. hét                | <p><b>A gazdasági társaságok szervezeti felépítése:</b> a kötelező és az opcionális szervek típusai, hatáskörük és működési szabályaik. A legfőbb szerv, a felügyelőbizottság, a könyvvizsgáló, az audit bizottság szerepe.</p> <p>TE: Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok tulajdonosi testülete (legfőbb szerv), illetve az ellenőrző szervek funkciója és hatásköre tekintetében.</p>                                                                                                   |
| 6. hét                | <p><b>A gazdasági társaságok vezetési struktúrái:</b> A vezető tisztségviselő jogállása, feladata, felelőssége. Az egyszemélyi és a testületi vezetés formái. A német dualista és az angolszász</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | board rendszer jellemzői.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|         | TE: Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál az operatív irányítást végző menedzserek feladatai, jogai és kötelezettségei vonatkozásában, ismeri a társasággal szembeni és a hitelezők felé fennálló felelősségének feltételeit.                                                                                                                         |
| 7. hét  | <b>Személyegyesítő társasági formák:</b> A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A tagsági viszony megszüntetésének formái.                                                                                                                       |
|         | TE: Ismeri a vizsgált két társasági forma választásának legfontosabb ismérveit, el tudja határolni más vállalkozási formáktól.                                                                                                                                                                                                                             |
| 8. hét  | <b>A korlátolt felelősségű társaság:</b> A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzletrész fogalmi sajátosságai. Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. (2. sz. törkevédelmi és a 12. sz. egyszemélyes kft-re vonatkozó irányelv) |
|         | TE: Ismeri a kft. népszerűségében rejlő előnyöket, tisztában van az alapítási és a működési sajátosságok rugalmas kialakíthatóságával.                                                                                                                                                                                                                     |
| 9. hét  | <b>A részvénytársaság jellemzői, a részvény:</b> A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alaptőke elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. Monista és dualista irányítás. Corporate governance követelménye. Struktúra-irányelv tervezet                                                                             |
|         | TE: Ismeri az rt. működési sajátosságait, alapításának előnyeit és hátrányait, tisztában van a részvény értékpapírijogi sajátosságaival.                                                                                                                                                                                                                   |
| 10. hét | <b>Szupranacionális társasági formák: Európai Gazdasági Egyesülés.</b> Az ege nonprofit kooperációs jellege. Az alapítók köre és felelőssége, az ege működési szabályai.                                                                                                                                                                                   |
|         | TE: Ismeri az EK jog által létrehozható ege jellemzőit, el tudja különíteni a profitorientált vállalkozások alanyaitól.                                                                                                                                                                                                                                    |
| 11. hét | <b>Szupranacionális társasági formák: Európai Részvénytársaság (SE):</b> A multinacionális konszern szerepe, tevékenysége, alapítási módjai. A munkavállalói participációs jogok biztosítása a különleges tárgyaló testület működésén keresztül. Az SE szervezeti felépítése és megszűnése.                                                                |
|         | TE: Ismeretekkel bír a legnépszerűbb szupranacionális társaság alapítási és működési tevékenységéről.                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 12. hét | <b>Szupranacionális társasági formák: Európai Szövetkezet</b><br>Az Európai Szövetkezet célja, alapítása és működése, hasonlóságok és eltérések a magyar szövetkezet működéséhez viszonyítva.                                                                                                                                                              |
|         | TE: Ismeri a magyar és az EU-s szövetkezeti jog főbb szabályait, vállalkozási formáit és azok jellemzőit.                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 13. hét | <b>A társaságok megszűnése jogutódlással és jogutód nélkül:</b> A gazdasági társaságok jogutódlással való megszűnése, az átalakulás, egyesülés és a szétválás fajtái és folyamata. A jogutód nélküli megszűnési formák, a végelszámolás alapvető sajátosságai.                                                                                             |
|         | TE: Ismeri a cégek átalakulásának és megszűnésének eseteit, különbséget tud tenni a kiválás és a különválás, a beolvadás és összeolvadás között.                                                                                                                                                                                                           |
| 14. hét | <b>A fizetéseképtelenségi eljárások:</b> A csődeljárás célja és szakaszai: a moratórium és a csődegyezés jogi jellege. A felszámolási eljárás és a felszámolás elkülönítése, a hitelezői igények kielégítésének szabályai.                                                                                                                                 |
|         | TE: Alapos ismeretekkel bír a két fizetéseképtelenségi eljárás célja és főbb szabályai tekintetében, ismeri az elhatárolási szempontokat és a főbb jogintézményeket.                                                                                                                                                                                       |

\*TE tanulási eredmények



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------|-----------------------------|-----------|---|-------------|---------------|----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | magyarul: | A világgazdaság főbb régióinak üzleti gyakorlata |                             |           |   | Kódja:      | GT_MNGN501-17 |                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | angolul:  | Regional Differences of Business Practices       |                             |           |   |             |               |                |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           | Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet       |                             |           |   |             |               |                |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                                                  |                             |           |   | Kódja:      |               |                |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |           | Óraszámok                                        |                             |           |   | Követelmény | Kredit        | Oktatás nyelve |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |           | Előadás                                          |                             | Gyakorlat |   |             |               |                |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | X         | Heti                                             | 0                           | Heti      | 2 | Kollokvium  | 3             | magyar         |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           | Féléves                                          |                             | Féléves   |   |             |               |                |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |           | neve:                                            | Dr. Csapóné dr. Riskó Tünde |           |   | beosztása   | adjunktus     |                |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           | neve:                                            |                             |           |   | beosztása   |               |                |
| A kurzus célja, hogy a hallgatók                                                                                                                                                                                                                                                                                            |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| A kurzus célja megismertetni a hallgatókkal a világgazdaság főbb régióinak társadalmi és gazdasági folyamatait, valamint üzleti gyakorlatát. A témák feldolgozása során kitérünk az üzleti etiketre, a tárgyalási sajátosságokra is. A tárgy jelentős mértékben épül a hallgatók kutatómunkájára és elemzéseire is.         |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                       |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Ismeri és érti a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.                                                                                                                                                                  |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.                                                           |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.                                                                                                                                                                                                                                                 |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.                                                                                                                                     |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.                                                                                                                                                |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| Attitűd:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.                                                                                                                                                                                                     |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Elkötelezettség jellemzi a minőség, a fenntarthatóság és a sokszínűség iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.                                                                             |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| Autonómia és felelősség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.                                                                                                                                                                                                      |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt.                                                                                                                                                            |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| - Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.                                                                                                                                                                      |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| A kurzus rövid tartalma, témakörei                                                                                                                                                                                                                                                                                          |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |
| Nemzetközi üzleti környezet; Üzleti kultúrák: Afrika, Európai Unió (főbb alapító tagországok); Skandináv országok; néhány poszt szocialista ország és Oroszország; a Balkáni térség; Kína, Japán, Dél-Korea; USA és az arab világ.                                                                                          |           |                                                  |                             |           |   |             |               |                |

## Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Gyakorlati jellegű kurzus keretében az oktató irányításával, a hallgatók aktív bevonásával folyik az oktatás. A hallgatók kutatómunkát végeznek a félév során, eredményeikről egy önálló prezentáció keretében beszámolnak.

### Aláírás feltétele:

Az órák rendszeres látogatása (az órák 1/3-át meg nem haladó hiányzás), valamint a tárgyfelelős oktató által megadott szempontrendszer/tematika alapján 1 prezentáció megtartása kötelezően elvárt minden hallgatótól. A prezentációk a félév során előre meghatározott időpontban kerülnek bemutatásra. A prezentációkat bemutatásuk előtt legkésőbb 1 héttel fel kell a hallgatóknak tölteniük az eLearning portálra. A prezentációkkal szembeni tartalmi és formai követelmények az órán kerülnek ismertetésre és elérhetőek az eLearning portálon is (Bevezető c. diásor).

### Félévvégi értékelés:

- írásbeli vizsga
- a végső értékelés a következő: 50% a prezentáció értékelése + 50% a vizsga dolgozat értékelése

### Kötelező szakirodalom:

- előadások diái, elearningre feltöltött tananyagok
- <https://mkik.hu/orszagismertetok>
- Transparency International: <http://www.transparency.org/country>
- The World Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>
- Bodolay László (szerk.) (2017): Kultúra, migráció, kommunikáció, SALDO Kiadó, Budapest ISBN 978 963 638 524 8
- Mohr Richárd – Székács Anna (szerk.) (2019): Japán, kínai és koreai üzleti kultúra, BGE, Budapest ISBN 978 615 5607 80 6
- Csath Magdolna (2008): Interkulturális menedzsment, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest ISBN 978 963 19 6319 9
- Falkné dr. Bánó Klára (2001): Kultúraközi kommunikáció, Püski Kiadó Kft, Budapest ISBN 963 933 748X
- Falkné dr. Bánó Klára (2008): Kultúraközi kommunikáció, Perfekt Kiadó, Budapest ISBN 978 963 394 7470
- Hidasi Judit (szerk.) (2007): Kultúrák@kontextusok. kommunikáció. Perfekt Kiadó ISBN 978 963 3947 173
- Hidasi Judit (2004): Interkulturális kommunikáció. Scholar Kiadó ISBN 978 963 244 0699

### Ajánlott szakirodalom:

- Hofmeister-Tóth Ágnes – Mitev Ariel Zoltán (2007): Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó, Budapest ISBN 978 963 058 5323
- Heidrich Balázs (2001): Szervezeti kultúra és interkulturális menedzsment, Human Telex Consulting, Budapest, ISBN 963 006 8532
- Jake Adelstein (2010): Tokió Vice, HVG Kiadó Zrt., Budapest ISBN 978 963 304 0157
- Konczos-Szombathelyi Márta (2008): Kommunikáló kultúrák. L'Harmattan, Budapest ISBN 978 963 236 1369
- Morita Akio (1989): Made in Japan, Árkadia, Budapest ISBN 963 307 128 3
- Roger E. Axtel (1997): Gesztusok, ajánlott és tiltott testbeszéd a világ minden tájáról. Pécsi Direkt Kft. Alexandra Kiadója ISBN 963 367 1949
- Róka Jolán – Sandra Hochel (szerk.) (2009): Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban, Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Budapest ISBN 978 963 7340 74 1
- Szabó Ágnes (2008): A marketing nemzetközi vonatkozásai vállalat-gazdaságtani aspektusból. Budapesti Corvinus Egyetem
- Tóth Tamás (2008): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest ISBN 978 963 05 8621 4
- Lillian Chaney – Jeanette Martin: Intercultural Business Communication. Pearson, 2014 ISBN 13: 978 1 292 039664
- Jean-Claude Usunier – Julie Lee: Marketing across cultures. Pearson, 2012 (Part 1: 1-97p) ISBN 13: 978 027 3757 733
- Gerald Albaum – Edwin Duerr – Alexander Josiassen: International marketing and export management. Pearson, 2016 (Chapter 3: 127-161p) ISBN 13: 978 129 2016 924
- S. Tamer Cavusgil – Gary Knight – John Riesenberger: International business: The new realities, Global edition. Pearson, 2016 (Part 2/3: 84-113p) ISBN 13: 978 1 292 15283 7
- Stuart Wall- Sonal Minocha – Bronwer Rees: International business. Pearson, 2015 (Chapter 5: 159-188p) ISBN 13: 978 129 201 6689

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                               |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.hét                 | Bevezetés, a követelmények ismertetése<br>TE: A hallgatók megismerik a tantárgyi tematikát és a követelményrendszert.                                         |
| 2.hét                 | Üzleti kultúrák: Az Európai Unió (főbb alapító tagok)<br>TE: A hallgatók megismerik az Európai Unió főbb alapító tagjainak üzleti kultúráját                  |
| 3.hét                 | Üzleti kultúrák: Afrika<br>TE: A hallgatók megismerik Afrika üzleti kultúráját.                                                                               |
| 4.hét                 | Üzleti kultúrák: Skandináv országok<br>TE: A hallgatók megismerik a Skandináv országok üzleti kultúráját.                                                     |
| 5.hét                 | Üzleti kultúrák: Oroszország és néhány posztszocialista ország<br>TE: A hallgatók megismerik Oroszország és néhány posztszocialista ország üzleti kultúráját. |
| 6.hét                 | Üzleti kultúrák: Balkáni térség<br>TE: A hallgatók megismerik a balkáni térség üzleti kultúráját.                                                             |
| 7.hét                 | Üzleti kultúrák: Kína, Japán, Dél-Korea<br>TE: A hallgatók megismerik a Kína, Japán és Dél-Korea üzleti kultúráját.                                           |
| 8.hét                 | Üzleti kultúrák: USA és az arab világ<br>TE: A hallgatók megismerik az USA és az arab világ üzleti kultúráját.                                                |
| 9.hét                 | Üzleti kultúrák: hallgatói prezentációk<br>TE: A hallgatók megismerik a bemutatott ország üzleti kultúráját.                                                  |
| 10.hét                | Üzleti kultúrák: hallgatói prezentációk<br>TE: A hallgatók megismerik a bemutatott ország üzleti kultúráját.                                                  |
| 11.hét                | Üzleti kultúrák: hallgatói prezentációk<br>TE: A hallgatók megismerik a bemutatott ország üzleti kultúráját.                                                  |
| 12.hét                | Üzleti kultúrák: hallgatói prezentációk<br>TE: A hallgatók megismerik a bemutatott ország üzleti kultúráját.                                                  |
| 13.hét                | Üzleti kultúrák: hallgatói prezentációk<br>TE: A hallgatók megismerik a bemutatott ország üzleti kultúráját.                                                  |
| 14.hét                | Összefoglalás                                                                                                                                                 |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |   |                    |        |                |               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|---------------------------------------------------|---|--------------------|--------|----------------|---------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   | magyarul: |   | A regionális fejlesztés elmélete és gyakorlata    |   |                    |        | Kódja:         | GT_MNGN507-17 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | angolul:  |   | Theory and Practice of Regional Development       |   |                    |        |                |               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |   |                    |        |                |               |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |           |   | DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet |   |                    |        |                |               |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |           |   | -                                                 |   |                    |        | Kódja:         | -             |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | Óraszámok |   |                                                   |   | Követelmény        | Kredit | Oktatás nyelve |               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                         |   |                    |        |                |               |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | X | Heti      | 2 | Heti                                              | 2 | K                  | 5      | magyar         |               |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |   | Féléves   |   | Féléves                                           |   |                    |        |                |               |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   | neve:                                             |   | Dr. Sigér Fruzsina |        | beosztása:     | adjunktus     |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   | neve:                                             |   | Trón Zsuzsanna     |        | beosztása:     | adjunktus     |
| A kurzus célja,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |           |   |                                                   |   |                    |        |                |               |
| a hallgatók megismertetése a regionális fejlesztés és -politika fogalmával, történetével és fontosságával, a fejlesztéspolitikát alátámasztó közgazdasági elméletekkel, az uniós strukturális alapok kialakulásával és változásaival. A kurzus során a hallgatók végig követhetik Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozását megelőző és azt követő időszakának eszköz- és intézményrendszeri alakulását, az uniós források adta lehetőségeket. A szemeszter második felében a hallgatók megismerhetik a pályázati lehetőségek hátterét, valamint előtérbe kerül a fejlesztés gyakorlati oldala.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                                   |   |                    |        |                |               |
| Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                                   |   |                    |        |                |               |
| Tudás:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                   |   |                    |        |                |               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.</li><li>- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.</li><li>- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.</li><li>- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.</li><li>- Ismeri a társadalmi-gazdasági összefüggéseket, és az azokat befolyásoló tényezőket lokális, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteken.</li><li>- Ismeri és érti a szak kutatásához, szakirodalmi eredmények feldolgozásához, illetve innovatív gyakorlati munkához szükséges problémamegoldó technikákat, a munkatársak, csoportok, illetve projektek, nagyobb szervezetek irányítási módszereit, a stratégiai tervezés és menedzsment vállalati, állami, regionális és globális módszereit.</li><li>- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika gyakorlatát, trendjeit és azok hatásait. Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek által adott kereteket.</li><li>- A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelven és legalább két idegen nyelven is.</li></ul> |   |           |   |                                                   |   |                    |        |                |               |
| Képesség:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                                   |   |                    |        |                |               |
| <ul style="list-style-type: none"><li>- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.</li><li>- Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.</li><li>- Képes a munkaköréhez tartozó összetett szakfunkciók ellátására, szervezésére, irányítására, módszertanok kreatív alkalmazására, szakmailag megalapozott vélemény megfogalmazására, döntések előkészítésére és meghozatalára. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.</li><li>- Képes a vállalati, régiós, állami és nemzetközi szervezetek működésében megjelenő problémák és az új környezeti jelenségek önálló felismerésére, feladatok kijelölésére, megoldására.</li><li>- Képes hatékony nemzetközi üzleti stratégiák kidolgozására. Képes a nemzetközi üzleti környezet geopolitikai, társadalmi, kulturális és vallási vonatkozásainak elemzésére.</li><li>- Képes tárgyalási, meggyőzési technikák aktív és hatékony alkalmazására, üzleti kommunikációra legalább két idegen nyelven.</li><li>- Képes gazdálkodó szervezetben, nemzetközi szervezetekben, kormányzati intézményekben, gazdasági munkakörben, külkereskedelmi, pénzügyi, fejlesztés politikai, gazdaságpolitikai folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervezni, szervezni, továbbá ennek során tanult elemeket és módszereket alkalmazni, következtetéseket megfogalmazni, javaslatokat tenni és döntéseket hozni.</li></ul> |   |           |   |                                                   |   |                    |        |                |               |

- Hazai és nemzetközi projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli.

#### *Attitűd:*

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.

- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.

- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).

- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.

- Elkötelezett az általános társadalmi értékek mellett, szociálisan érzékeny mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.

- Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolatépítésre.

- Jellemző rá a tudás megújításának képessége, a nyitott gondolkodásmód, a tolerancia és az együttműködési készség.

#### *Autonómia és felelősség:*

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.

- Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt.

- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.

- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

### **A kurzus rövid tartalma, témakörei**

Bevezető óra - a követelmény-rendszer és a tantárgyi tematika ismertetése; Bevezetés a regionális tudományokba; A regionális különbségek kiegyenlítődése hosszú távon: konvergencia- és divergenciaelméletek., A közösségi beavatkozások indokai; Az európai uniós közös regionális politika kialakulása, célkitűzései; Az EU regionális politikája – alappillérek (célkitűzések, pénzügyi források, alapelvek); Az EU pénzügyi-tervezési időszakjainak jellemzői; Programozás, támogatásra jogosult szintek, kiadások; A támogatások szerepe a felzárkózásban, a támogatások hatása, értékelés; Az EU regionális politikájának politikai gazdaságtani megközelítése; Európai területi együttműködési programok, példák; EU2020, Az EU regionális politikája 2014-2020 közt; Jelenlegi operatív programok, pályázatkeresés;

### **Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek**

- A kurzus előadás és szeminárium keretében kerül oktatásra. Az előadás alatt a kötelező ismeretek átadása történik meg, míg a gyakorlatok alkalmával a hallgatók egyéni kutatómunkán keresztül vonhatók be a téma feldolgozásába. A kurzus ismereteinek elsajátítását alkalmanként külső előadók, valamint a lehetőségekhez képest projektlátogatások is segítik.

### **Értékelés**

- A hallgatók számára az előadások látogatása erősen ajánlott, a szemináriumokon való részvétel kötelező.

- A kollokvium jegyébe a kiadott cikkek feldolgozása (50%), valamint a félévvégi vizsgadolgozat (50%) számít bele. A hallgató eredményét azonban ezeken (a 100%-on) felül növelheti az előadásokon megoldott tesztekkel és feladatokkal (+10%).

- A végső értékelés a következő: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

### **Kötelező szakirodalom:**

Az órák anyagai és a következő könyvekből, cikkekből az órán megbeszéltek részletek:

1. Nagy Sándor Gyula – Heil Péter (szerk.) (2013): A kohéziós politika elmélete és gyakorlata. Akadémiai, Bp. ISBN: 9789630593854

2. Fábián Attila – Pogátsa Zoltán (szerk.) (2016): Az európai kohéziós politika gazdaságtana. Akadémiai, Bp. ISBN: 9789630597043

3. Kengyel Ákos (2015): Kohéziós politika és felzárkózás az Európai Unióban. Akadémiai Kiadó, Bp. ISBN 978 963 05 9776 0

- Allen, David (2005): Cohesion and the Structural Funds. In: Wallace, Helen – Wallace, Hanry (szerk.): Policy Making in the European Union. Oxford University Press, Oxford. 213-241.
- Bachtler, John – Méndez, Carlos (2007): Who governs EU cohesion Policy? Deconstructing the reforms of the structural funds. Journal of Common Market Studies, Vol. 45. N. 3. 535-564.
- Benko, Georges (1999): Regionális tudomány. (Több fejezet is választható)
- Czeglédi Pál (2008): A gazdasági növekedés elméleteinek szerepe. Kézirat.
- Európai Bizottság (2011): Kohéziós politika 2014-2020. Befektetés a növekedésbe és a munkahelyekbe. Brüsszel. [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation2014\\_leaflet\\_hu.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation2014_leaflet_hu.pdf) Letöltés időpontja: 2012. 01. 15.
- Farkas Beáta (2008): Az Európai Unió kohéziós politikája. JatePress, Szeged;
- Faragó László (1997): Tervezésméleti alapvetések. Tér és Társadalom, 11/3. 1-15.
- Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés, Budapest;
- Kengyel Ákos (2020): Kohéziós politika. In: Kengyel Ákos (Szerk.): Európai uniós politikák. Akadémiai Kiadó, Budapest. 7. fejezet. Elérhető: [https://mersz.hu/dokumentum/m667eukp\\_126/](https://mersz.hu/dokumentum/m667eukp_126/)
- Kengyel Ákos (2008): Kohézió és finanszírozás. Akadémia Kiadó, Budapest;
- Kozma Gábor (2004): Regionális gazdaságtan. Debreceni Egyetem. /Telephelyelméletek./
- Krugman, Paul (2000): A földrajz szerepe a fejlődésben. Tér és társadalom, XIV. évf. 4. sz. 1-21.
- Landesmann, Michael, - Szekely, Istvan P. (Eds.) (2021): Does EU Membership Facilitate Convergence? The Experience of the EU's Eastern Enlargement - Volume I (Overall Trends and Country Experiences), II (Channels of Interaction). <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2F978-3-030-57702-5.pdf>
- Mustó István (2004): Development economics – development policies. Some remarks on concepts, applications and fallacies. Competitio, 3(2): 46-58.
- Palánkai Tibor (2019): Integráció és kohézió az EU-ban. In: Halmai Péter (Szerk.): Tagállami integrációs modellek. Dialóg Campus, Budapest. 27-50.
- Rechnitzer János – Smahó Melinda (2011): Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Ricz Judit (2006): Régió – A regionális tudományok megközelítésében. Megjelent: Juhász Erika (szerk): Régiók és oktatás. A „Regionális egyetem” kutatás záró konferenciájának tanulmánykötete. Doktoranduszok Kiss Árpád Közhasznú Egyesülete, Debrecen. 359-365.
- Ricz Judit (2005): Paradigmaváltás a fejlődésgazdaságtanban. Competitio, 4. évf. 2. sz. 109-123.
- Stiglitz, Joseph, E. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. KJK-Kerszöv. Budapest.
- Sutcliffe, John B. (2000): The 1999 Reform of the Structural Fund Regulations: Multi-Level Governance or Renationalization? Journal of European Public Policy, 7. évf. 2. sz. 290-309.
- Trón Zsuzsanna (2009): Az Európai Unió regionális politikájának céljai és eredménye. Doktori disszertáció, Debreceni Egyetem, KTK, Debrecen. Letölthető a következő honlapról: <http://ganymedes.lib.unideb.hu:8080/dea/bitstream/2437/89559/1/DoktoriErtekezésTronZsuzsanna.pdf>
- Váradi Balázs (2006): Miért folyik a csata? Avagy a 8000 milliárd átka. Élet és Irodalom, 2006. november 03. 44. szám és Váradi Balázs (2007): A nyolcezermilliárd átka II. Élet és Irodalom, LI. évfolyam 2. szám, 2007. január 12.

#### Ajánlott szakirodalom:

- Benedek József (2010): Régiók kialakulása és változása: véletlen vagy szükségszerűség? Tér és Társadalom XXIV. évf. 3: 193–201
- Casula, Mattia (2019): Centralizing cohesion policy in times of austerity: evidence from the policy cycle. Policy Studies, Online, 1-18. <https://doi.org/10.1080/01442872.2019.1606903>
- Európai Bizottság (2018): Regional development and cohesion beyond 2020. 5 factsheets. 1-12. [https://ec.europa.eu/commission/publications/regional-development-and-cohesion\\_en](https://ec.europa.eu/commission/publications/regional-development-and-cohesion_en)
- Európai Bizottság (2015): EUROPEAN STRUCTURAL AND INVESTMENT FUNDS 2014-2020: Official texts and commentaries. [https://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docgener/guides/blue\\_book/blueguide\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/blue_book/blueguide_en.pdf) 15-46.
- Európai Bizottság (2011a): Kohéziós politika 2015-2020. Befektetés a növekedésbe és a munkahelyekbe. Brüsszel. [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2015/proposals/regulation2015\\_leaflet\\_hu.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2015/proposals/regulation2015_leaflet_hu.pdf) Letöltés időpontja: 2012. 01. 15.
- Európai Bizottság (2011b): Analysis of errors in Cohesion policy for the years 2006-2009 actions taken by the Commission and the way forward. Commission Staff Working Paper, <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201110/20111025ATT30248/20111025ATT30248EN.pdf> Letöltés időpontja: 2012. 01. 15.
- Gyuris Ferenc (2011): A Williamson-hipotézis. Egy koncepció tartalma, kritikája és utóélete. TÉT, 25. évf., 2. szám, 4-25.
- Incaltarau, Cristian – Pascariu, Gabriela Carmen – Surubaru, Neculai-Cristian (2020): Evaluating the Determinants of EU Funds Absorption across Old and New Member States – the Role of Administrative Capacity and Political Governance. JCMS 2020 online pp. 1–21. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/jcms.12995>



Jones, Charles I. – Romer, Paul M. (2010): The New Kaldor Facts: Ideas, Institutions, Population, and Human Capital. American Economic Journal: Macroeconomics 2010, 2:1, 224–245.

Martin, Philippe (1999): Are European regional policies delivering? EIB Papers, 4. Vol. 2. Issue, 10-23.

Maza, Adolfo – Villaverde, José (2011): EU regional convergence and policy: Does the concept of region matter? Journal of Policy Modeling 33. 889-900.

Nyikos Gy. szerk. (2017): Kohéziós politika 2014–2020. Az EU belső fejlesztéspolitikája a jelen programozási időszakban. Dialóg Campus, Budapest.

Rauhut, Daniel – Humer, Alois (2020): EU Cohesion Policy and spatial economic growth: trajectories in economic thought, European Planning Studies. Online, 1-18. <https://doi.org/10.1080/09654313.2019.1709416>

Schmitt-Egner, Peter (2002) The Concept of „Region”: Theoretical and Methodological Notes on its Reconstruction, Journal of European Integration, 24:3, 179-200

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                                  |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 29.                   | E: Bevezető óra                                                                                                                                  |
|                       | SZ: Bevezetés a regionális tudományokba                                                                                                          |
|                       | TE: A követelmény-rendszer és a tantárgyi tematika ismertetése, ismerkedés a régió fogalmával                                                    |
| 30.                   | E: A regionális különbségek kiegyenlítődése hosszú távon: konvergencia- és divergenciaelméletek.                                                 |
|                       | SZ: Növekedésméletek, fejlődésméletek; Klasszikus telephelyelméletek, az új gazdaságföldrajz elméletei;                                          |
|                       | TE: A regionális fejlesztés, fejlődés elméleteinek megismerése                                                                                   |
| 31.                   | E: A közösségi beavatkozások indokai;                                                                                                            |
|                       | SZ: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: A regionális politika és fejlesztés igényének és logikájának megismerése                                                                     |
| 32.                   | E: Az európai uniós közös regionális politika kialakulása                                                                                        |
|                       | SZ: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: Az EU történelmének megismerése                                                                                                              |
| 33.                   | E: Az EU regionális politikájának politikai gazdaságtani megközelítése; A támogatások szerepe a felzárkózásban, a támogatások hatása, értékelés; |
|                       | SZ: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: A regionális politika forrásainak és eszközeinek megismerése,                                                                                |
| 34.                   | E: Az EU pénzügyi-tervezési időszakainak jellemzői; Programozás, támogatásra jogosult szintek, kiadások;                                         |
|                       | SZ: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: A regionális politika különböző alapjainak és célkitűzéseinek megismerése                                                                    |
| 35.                   | E: Európai területi együttműködési programok, példák                                                                                             |
|                       | Sz: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: Nemzetközi együttműködések és példák az EU-n belül                                                                                           |
| 36.                   | E: EU2020 stratégia és az EU regionális politikája 2014-2020 közt                                                                                |
|                       | Sz: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: A 2014-2020-as programozási időszak ismerete                                                                                                 |
| 37.                   | E: A regionális politika és az EU jövője 2020 után                                                                                               |
|                       | SZ: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: Kitekintés és különböző alternatívák a jövő európai fejlesztési politikájára                                                                 |
| 38.                   | E: A 2014-2020-as programozási időszak magyar operatív programjai                                                                                |
|                       | SZ: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: Átfogó ismeret a magyar területfejlesztés jelen céljairól                                                                                    |
| 39.                   | E: A 2021-2027-es programozási időszak magyar operatív programjai                                                                                |
|                       | SZ: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: Átfogó ismeret a magyar területfejlesztés jelen céljairól                                                                                    |
| 40.                   | E: Vendégelőadó                                                                                                                                  |
|                       | SZ: Hallgatói prezentációk                                                                                                                       |
|                       | TE: A regionális politika szakértői szemmel, gyakorlati szemszögből                                                                              |
| 41.                   | E: Projektlátogatás                                                                                                                              |
|                       | SZ: Zárthelyi dolgozat                                                                                                                           |
|                       | TE: Beszámolás a félévben tanultakról                                                                                                            |
| 42.                   | E: Összefoglalás, értékelés                                                                                                                      |

\*TE tanulási eredmények

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----------|---|--------------------------------------------------------------------|---|----------------|--------|----------------|-----------------|
| A tantárgy neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   | magyarul: |   | Nemzetközi egyezmények, szervezetek és gazdasági hatásaik          |   |                |        | Kódja:         | GT_MNGN508-17   |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | angolul:  |   | International Agreements, Organizations and Their Economic Effects |   |                |        |                |                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| Felelős oktatási egység:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   | Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet                         |   |                |        |                |                 |
| Kötelező előtanulmány neve:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   | -                                                                  |   |                |        | Kódja:         | -               |
| Típus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   | Óraszámok |   |                                                                    |   | Követelmény    | Kredit | Oktatás nyelve |                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   | Előadás   |   | Gyakorlat                                                          |   |                |        |                |                 |
| Nappali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | N | Heti      | 2 | Heti                                                               | 2 | Kollokvium     | 5      | magyar         |                 |
| Levelező                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   | Féléves   |   | Féléves                                                            |   |                |        |                |                 |
| Tantárgyfelelős oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |           |   | neve:                                                              |   | Dr. Angi János |        | beosztása:     | egyetemi docens |
| Tantárgy oktatásába bevont oktató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   | neve:                                                              |   | Tóth Eszter    |        | beosztása      | tanársegéd      |
| <b>A kurzus célja,</b> hogy a hallgatókat megismertetése a nemzetközi egyezményekkel és szervezetekkel. A kurzus kronológiai sorrendben tárgyalja a legfontosabb megállapodásokat, amelyek megalapozói a mai globális rendszernek. A jogi szövegek tanulmányozásakor a belső okokat és mozgatóerőket is meg fogják ismerni a hallgatók.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| <b>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.</p> <p>Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.</p>                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.</p>                                                                                                                                         |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| <p><i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.</p> |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.</p>                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| <b>A kurzus rövid tartalma, témakörei:</b> ENSZ Alapokmány, Nemzetközi Valutaalap Megállapodás, Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank Alapokmány, Általános Vámtarifa és Kereskedelmi Egyezmény (GATT), Lisszaboni Szerződés                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| <b>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| Kiselőadás tartás, házi dolgozat, szóbeli kérdés, csoportmunkában való feladat megoldás.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| <b>Értékelés</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| A félévi jegy a következő részteljesítmények összességéből áll össze: órai aktivitás/házifeladatok (+10%), prezentáció tartása (40%), Év végi vizsgadolgozat (60%).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |
| A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5) Az A, B, C vizsgák is írásbeliek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |           |   |                                                                    |   |                |        |                |                 |



**Kötelező szakirodalom:**

Blahó András - Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények (ISBN 978 963 05 9527 8; Akadémia Kiadó 2014)

Herencsár Lajos – Schottner Krisztina – Vasali Zoltán: Bevezetés a nemzetközi intézmények és szervezetek világába (L'Harmattan – Zsigmond Király Főiskola, 2006)

Nemzetközi jogi szerződések és dokumentumok - Dunay Pál (Szerk.) - Kardos Gábor (Szerk.) - Kende Tamás(Szerk.) Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1991

Nemzetközi szerződések eredeti szövege

Nemzetközi szervezetek (GATT, ASEAN, NAFTA, EU, NATO) éves beszámoló jelentései, regionális és globális elemzései

**Ajánlott szakirodalom:**

Alapvető tények az ENSZ-ről (United Nations, New York, 1998)

Archer, Clive: International Organizations (Routledge, 2001)

Bokorné Szegő Anna: Nemzetközi jog (Aula, 2006)

Bruhács János: Nemzetközi jog (Dialóg Campus, 2009)

Horváth Zoltán – Tar Gábor: A nemzetközi szervezetek kislexikona (HVG, 2006)

Murádin János Kristóf: Nemzetközi intézmények és szervezetek (Scientia Kiadó, 2011)

Margaret P. Karns - Karen A. Mingst: International Organizations: The Politics and Processes of Global Governance, (Lynne Rienner Publishers 2009)

Simai Mihály – Gál Péter: Új trendek és stratégiák a világgazdaságban: vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek (Akadémia Kiadó, 2000)

| Heti bontott tematika |                                                                                                                                 |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                    | ENSZ Alapokmány<br>A hallgató betekintést nyer a világszervezet alapító okiratába                                               |
| 2.                    | Nemzetközi Valutaalap Megállapodás<br>A hallgató megismeri a Valutaalap létrejöttéhez vezető megállapodást                      |
| 3.                    | Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank Alapokmány<br>A hallgató megismeri a Világbank csoport legfontosabb alapító okiratát |
| 4.                    | Általános Vámtarifa és Kereskedelmi Egyezmény (GATT)<br>A hallgató megismeri a GATT egyezményt                                  |
| 5.                    | OECD<br>A hallgató megismeri az OECD alapító okiratát                                                                           |
| 6.                    | Római Szerződések<br>A hallgató betekintést nyer az európai integrációt elindító legfontosabb szerződésekbe                     |
| 7.                    | Nemzetközi Atomenergia Egyezmény<br>A hallgató megismeri a nukleáris energiával kapcsolatos legfontosabb egyezményt             |
| 8.                    | Bangközi Nyilatkozat (ASEAN)<br>A hallgató megismeri a délkelet ázsiai integrációt egyik alapidokumentumát                      |
| 9.                    | Loméi Egyezmény<br>A hallgató megismeri az afrikai országok integrációjában alapvető szerződéseket                              |
| 10.                   | Abujai Szerződés (AEC)<br>A hallgató megismeri az afrikai országok integrációjában alapvető szerződéseket                       |
| 11.                   | Maastrichti Szerződés<br>A hallgató megismeri a Maastrichti Szerződést                                                          |
| 12.                   | Észak-Amerikai Szabadkereskedelmi Egyezmény<br>A hallgató megismeri az észak-amerikai integráció dokumentumait                  |
| 13.                   | Kiotói Egyezmény<br>A hallgató megismeri az egyik legfontosabb klíma megállapodást                                              |
| 14.                   | Lisszaboni Egyezmény<br>A hallgató megismeri az európai integráció legfrissebb szerződését                                      |

\*TE tanulási eredmények